

॥ श्रीदिग्विजयरामो विजयते ॥

श्रीमज्जगद्गुरुश्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थानम्
श्रीमदुत्तरादिमठः

विश्वावसुनामसंवत्सर

सूर्यसिद्धान्तपंचांग

गतश्रीशालिवाहनशक 1947

माध्वपंचांग

2025 - 2026

श्रीमत्सत्यात्मतीर्थानामाज्ञयाऽनुग्रहेण च ।
रचितं सूर्यसिद्धान्तपंचाङ्गं धर्मसिद्धये ॥

संशोधक : डा.पं. उपाध्याय कृष्णाचार्य
अनुवादक - श्री आर् हेच् केभावि, सोलापूर

श्रीमन्मध्वाचार्याः

श्रीरघूत्तमतीर्थाः

श्रीसत्यध्यानतीर्थाः

श्रीमज्जयतीर्थाः

श्रीविद्याधीशतीर्थाः

श्रीसत्यप्रमोदतीर्थाः

श्रीसत्यात्मतीर्थाः

श्री उत्तरादि मठात नित्य पूजा होत असलेल्या सुंदर व अप्रूप आणि अत्यंत प्राचीन अशा या श्री विठ्ठलदेवास

“ बुत्तीविठ्ठल ” म्हणून बोलावतात.

मागील भागात बुत्तीचे (शिदोरीचे) गाठोडे आहे.
या विठ्ठलाच्या दर्शनानेअन्नाचा तुटवडा नाहीसा होतो.

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन् मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान श्रीमदुत्तरादिमठ गुरुपरम्पराश्लोकाः

ब्रह्मांता गुरवः साक्षादिष्टं दैवं श्रियः पतिः आचार्याः श्रीमदाचार्यास्संतु मे जन्मजन्मनि ॥ श्रीहंसं परमात्मानं विरिंचिं सनकादिकान् दूर्वाससो ज्ञाननिधीन् वीन्द्रवाहनतीर्थकान् ॥ कैवल्यतीर्थान् ज्ञानेशान् परतीर्थान् नमाम्यहम् सत्यप्रज्ञान् प्राज्ञतीर्थानन्यान् तद्वंशजानपि ॥	
श्रीअच्युतप्रेक्षरु	
पुरैव कृष्णासिद्धान्नभुक्त्या शोधितमानसम् । अच्युतप्रेक्षतीर्थं च मध्वाचार्याणां गुरुं भजे ॥	
1. श्रीमदाचार्यरु	
लसतु श्रीमदानंदतीर्थेदुर्नो हृदंबरे । यद्वचश्चंद्रिका स्वांतसंतापं विनिर्कृतति ॥	
2. श्रीपद्मनाभतीर्थरु	नवबुंदावन कार्तिक कृष्ण चतुर्दशी
पूर्णप्रज्ञकृतं भाष्यमादौ तद्भावपूर्वकम् । यो व्याकरोन्नमस्तस्मै पद्मनाभाख्ययोगिने ॥	
3. श्रीनरहरितीर्थरु	चक्रतीर्थ हंपी पुष्य कृष्ण सप्तमी
ससीतामूलरामार्चा कोशे गजपतेः स्थिता । येनानीता नमस्तस्मै श्रीमन्नृहरिभिक्षवे ॥	
4. श्रीमाधवतीर्थरु	मण्णूरु भाद्रपद अमावास्या
साधिताखिलसत्त्वं बाधिताखिलदुर्मतम् । बोधिताखिलसन्मार्गं माधवाख्ययतिं भजे ॥	
5. श्रीअक्षोभ्यतीर्थरु	मळखेड मार्गशिर कृष्ण चतुर्दशी
यो विद्यारण्यविपिनं तत्त्वमस्यसिनाच्छिनत् । श्रीमदक्षोभ्यतीर्थार्थहंसेनं तं नमाम्यहम् ॥	
6. श्रीजयतीर्थरु	मळखेड आषाढ कृष्ण पंचमी
यस्य वाक् कामधेनुर्नः कामितार्थान् प्रयच्छति । सेवे तं जययोगींद्रं कामबाणच्छिदं सदा ॥	
7. श्रीविद्याधिराजतीर्थरु	पुरी बैशाख शुक्ल तृतीया
माद्यद्वैत्यंधकारप्रद्योतनमहर्निशम् । विद्याधिराजं सुगुरुं ध्यायामि करुणाकरम् ॥	
8. श्रीकवींद्रतीर्थरु	नवबुंदावन चैत्र शुक्ल नवमी
वींद्रारूढपदासक्तं राजेंद्रशुनिसेवितम् । श्रीकवींद्रमुनिं वंदे भजतां चंद्रसन्निभम् ॥	
9. श्रीवागीशतीर्थरु	नवबुंदावन चैत्र कृष्ण तृतीया
वासुदेवपदद्वंद्ववारिजासक्तमानसम् । पदव्याख्यानकुशलं वागीशयतिमाश्रये ॥	
10. श्री रामचंद्रतीर्थरु	यरगोळ बैशाख शुक्ल षष्ठी
द्युमण्यभिजनाब्जेंदू रामव्यासपदार्चकः । रामचंद्रगुरुर्भूयात् कामितार्थप्रदायकः ॥	
11. श्रीविद्यानिधितीर्थरु	यरगोळ कार्तिक कृष्ण चतुर्थी
यद्भक्त्या मूलरामस्य पेटिका त्यक्तभूमिका । विद्यानिधिर्धियं दद्यादष्टषष्ठ्यब्दपूजकः ॥	
12. श्रीरघुनाथतीर्थरु	मळखेड मार्गशिर कृष्ण प्रतिपत्
रघुनाथगुरुं नौमि विद्यानिधिकरोद्भवम् । कूर्मो वरुणगंगे च यस्य प्रत्यक्षतां गताः ॥	
13. श्रीरघुवर्धतीर्थरु	नवबुंदावन ज्येष्ठ कृष्ण तृतीया
महाप्रवाहिनी भीमा यस्य मार्गमदानुदा । रघुवर्धो मुदं दद्यात् कामितार्थप्रदायकः ॥	
14. श्रीरघूत्तमतीर्थरु	तिरुकोयिलूरु पुष्य शुक्ल एकादशी
भावबोधकृतं सेवे रघूत्तमहागुरुम् । यच्छिष्यशिष्यशिष्याद्याः टिप्पण्याचार्यसंज्ञिताः ॥	

15. श्रीवेदव्यासतीर्थरु	पेनगोंड चैत्र शुक्ल द्वितीया
न दग्धं यस्य कौपीनमग्नौ दत्तमपि स्फुटम् । वेदव्यासगुरुं नौमि श्रीवेदेशनमस्कृतम् ॥	
16. श्रीविद्याधीशतीर्थरु	एकचक्रनगर पुष्य कृष्ण चतुर्दशी
श्रीमत्सुधाद्भुतांबोधिविक्रीडनविचक्षणान् । वाक्यार्थचंद्रिकाकारान् विद्याधीशगुरुन् भजे ॥	
17. श्रीवेदनिधितीर्थरु	पंढरपुर कार्तिक शुक्ल एकादशी
विद्याधीशाब्धिसंभूतो विद्वत्कुमुदबांधवः । वेदनिध्याख्यचंद्रोयं कामितार्थान् प्रयच्छतु ॥	
18. श्रीसत्यव्रततीर्थरु	सांगलि फाल्गुण शुक्ल षष्ठी
वेदनिध्यालवालोत्थः विदुषां चिंतितप्रदः । सत्यव्रताख्यकल्पद्रुर्भूयादिष्टार्थसिद्धये ॥	
19. श्रीसत्यनिधितीर्थरु	कनूल मार्गशिर शुक्ल दशमी
अनधीत्य महाभाष्यं व्याख्यातं यदनुग्रहात् । वंदे तं विधिना सत्यनिधिं सज्ज्ञानसिद्धये ॥	
20. श्रीसत्यनाथतीर्थरु	वीरचोळपुर मार्गशिर शुक्ल एकादशी
सत्यनाथगुरुः पातु यो धीरो नवचंद्रिकाम् । नवामृतगदातीर्थतांडवानि व्यचीकृपत् ॥	
21. श्रीसत्याभिनवतीर्थरु	नाचारगुडि ज्येष्ठ शुक्ल चतुर्दशी
सत्यनाथाब्धिसंभूतः सद्गोणविजृम्भितः । सत्याभिनवतीर्थेदुः संतापान् हंतु संततम् ॥	
22. श्रीसत्यपूर्णतीर्थरु	कोलपुर ज्येष्ठ कृष्ण द्वितीया
सत्याभिनवदुग्धाब्धेः संजातः सकलेष्टदः । श्रीसत्यपूर्णतीर्थेदुः संतापान् हंतु संततम् ॥	
23. श्रीसत्यविजयतीर्थरु	सत्यविजयनगर चैत्र कृष्ण एकादशी
सत्यपूर्णाबुधेर्जातो विद्वज्जनविजृम्भितः । दनीध्वंसीतु नस्तापं श्रीसत्यविजयोडुपः ॥	
24. श्रीसत्यप्रियतीर्थरु	मानामधुरै चैत्र शुक्ल त्रयोदशी
श्रीसत्यविजयांबोधेर्जातं सत्यप्रियामृतम् । जरामृती जंघनीतु विबुधानां मुदे सदा ॥	
25. श्रीसत्यबोधतीर्थरु	सवणूरु फाल्गुण कृष्ण प्रतिपत्
नैवेद्यगविषं रामे वीक्ष्य तदभुक्तिभाग् गुरुः । योदर्शयद्रविं रात्रौ सत्यबोधोस्तु मे मुदे ॥	
26. श्रीसत्यसंधतीर्थरु	महिषि ज्येष्ठ शुक्ल द्वितीया
विष्णोः पदश्रिद्रोत्रातैः स्वांतध्वांतनिवारकः । श्रीसत्यसंधसूयोंयं भासतां नो हृदंबरे ॥	
27. श्रीसत्यवरतीर्थरु	संतेबिदनूरु श्रावण शुक्ल सप्तमी
श्रीसत्यसंधसिंधूत्थः श्रीसत्यवरचंद्रमाः । प्रार्थितार्थप्रदो नित्यं भूयः स्यादिष्टसिद्धये ॥	
28. श्रीसत्यधर्मतीर्थरु	होळेहोचूरु श्रावण कृष्ण त्रयोदशी
श्रीसत्यवरदुग्धाब्धेरुत्थिता जगतीतले । सुधा श्रीसत्यधर्माख्या पावयेत् स्मरतः सतः ॥	
29. श्रीसत्यसंकल्पतीर्थरु	मैसूरु आषाढ शुक्ल पूर्णिमा
सत्यधर्माब्धिसंभूतः चिंतामणिविजृम्भितः । सत्यसंकल्पकल्पद्रुः कल्पयेत् कामधुङ् मम ॥	
30. श्रीसत्यसंतुष्टतीर्थरु	मैसूरु फाल्गुण अमावास्या
सत्यसंकल्पवाधुत्थः सत्यसंतुष्टचंद्रमाः । प्रार्थितार्थशेषदाता च भक्तवृंदस्य नित्यदा ॥	
31. श्रीसत्यपरायणतीर्थरु	संतेबिदनूरु आश्विन शुक्ल सप्तमी

सत्यसंतुष्टदुग्धाब्धेर्जातः सत्यपरायणः । चिंतामणिः सदा भूयात् सतां चिंतितसिद्धये ॥	
32. श्रीसत्यकामतीर्थरु	आतकूरु पुष्य कृष्ण षष्ठी
सत्यपरायणदुग्धाब्धेः संजाता कीर्तिकामदा । कामधेनुः सत्यकामनाम्नी भूयात् सतां मुदे ॥	
33. श्रीसत्येष्टतीर्थरु	आतकूरु भाद्रपद शुक्ल एकादशी
सत्यकामार्णवोद्भूतः श्रीमत्सत्येष्टसद्गुरुः । सतां चिंतामणिरिव चिंतितार्थप्रदो भुवि ॥	
34. श्रीसत्यपराक्रमतीर्थरु	चित्तापुर आश्विन शुक्ल अष्टमी
सत्येष्टार्यसरिन्नाथादुद्भूतोद्भूतदर्शनः । नाशयेत् हृदयध्वांतं सत्यपराक्रमकौस्तुभः ॥	
35. श्रीसत्यवीरतीर्थरु	कोर्लहळिळ कार्तिक शुक्ल दशमी
सत्यपराक्रमदुग्धाब्धेः संजातः कीर्तिचंद्रिकः । संतापं हरतु श्रीमान् सत्यवीरेंदुरंजसा ॥	
36. श्रीसत्यधीरतीर्थरु	आतकूरु ज्येष्ठ कृष्ण नवमी
सत्यवीरालवालोत्थः विदुषां चिंतितप्रदः । सत्यधीराख्यकल्पद्रुः भूयादिष्टार्थसिद्धये ॥	
37. श्रीसत्यज्ञानतीर्थरु	राजमहेंद्रि माघ शुक्ल एकादशी
सत्यधीरकराब्जोत्थः ज्ञानवैराग्यसागरः । सत्यज्ञानाख्यतरणिः स्वांतध्वांतं निरुत्ततु ॥	
38. श्रीसत्यध्यानतीर्थरु	पंढरपुर चैत्र शुक्ल अष्टमी
आसेतोरारुधाराद्रैयो दिशो जितवान् मुहुः । सत्यध्यानगुरुः पातु यतैर्द्वैरपि पूजितः ॥	
39. श्रीसत्यप्रज्ञतीर्थरु	आतकूरु चैत्र शुक्ल द्वितीया
प्रावोचद्योधिकं न्यायसुधावाक्यार्थचंद्रिकाम् । सत्यप्रज्ञगुरुर्दद्यात् प्रज्ञां वैदांतिकीं सदा ॥	
40. श्रीसत्याभिज्ञतीर्थरु	राणेवेचूरु पुष्य कृष्ण अष्टमी
वेंकटेशाद्रिमारभ्य सेतुं तोताद्रिपूर्वकान् । गत्वा दिग्विजयी पातु सत्याभिज्ञगुरुत्तमः ॥	
41. श्रीसत्यप्रमोदतीर्थरु	तिरुकोयिलूरु कार्तिक शुक्ल तृतीया
सत्याभिज्ञकराब्जोत्थान् पंचाशद्वर्षपूजकान् । सत्यप्रमोदतीर्थार्थान् नौमि न्यायसुधारतान् ॥	

अनुक्रमणिका

1. गुरुपरंपराश्लोक .....
2. संवत्सर फल, नक्षत्र कंदाय फल, आय-व्यय .....
3. मुहूर्ते.. एकादशी विवर .....
4. देशभेद एकादशी - ग्रहण .....
5. पंचांग .....
6. ताराबल, चंद्रबल .....
7. उत्तरादिमठ कार्यालयांचे फोन नंबर .....
8. ज्योतिष्यसामान्यपरिचय .....
8. मासधर्म .....
9. जननाशौच, मरणाशौच, तर्पण विधान .....
10. प्रातःसंकल्प गद्य-स्नानसंकल्प .....

...श्रीसुधा मासपत्रिका...

प्रत्येकाच्या घरोघरी श्रीसुधा कन्नड किंवा मराठी मासपत्रिका पोहोचली पाहिजे असा श्री श्री श्रीपादांचा महासंकल्प आहे. आपण सर्वांनी आजच आपल्या बंधु-मित्रांबरोबर श्रीसुधा मासपत्रिकेचे सदस्य होऊन मासपत्रिका प्राप्त करून श्री श्री श्रीपादांचे महासंकल्पाची पूर्ती करावी

मराठी श्रीसुधा साठी

9422320951

श्रीमज्जगद्गुरुश्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान उत्तरादिमठ
श्री विश्वावसुनामसंवत्सर
सूर्यसिद्धान्तपंचांग, गतशालिवाहन शक 1947

योऽयं कालस्तस्य तेऽव्यक्तबंधो चेष्टामाहुश्चेष्टते येन विश्वम्
निमेषादिवत्सरांतो महीयान् तं त्वेशानं क्षेमधाम प्रपद्ये ॥1॥
श्रीमदानंदतीर्थार्यान् गुरून् विद्यादिवाकरान् ॥2॥
वंदे कुट्टिदुर्बोधव्याससिद्धान्तदीपकान्
ब्रह्मा वायुगिरीशशेषगरुडा देवेंद्रकामौ गुरुः
चंद्रार्को वरुणानलौ मनुयमौ वितेशविघ्नेश्वरौ
नासत्यौ निर्ऋतिर्मरुद्गणयुताः पर्जन्यमित्रादयः
सखीकास्सुरपुंगवाः प्रतिदिनं कुर्वन्तु नो मंगलम् ॥3॥
आदित्यादिनवग्रहाः शुभकरा मेषादयो राशयो
नक्षत्राणि सयोगकाश्च तिथयस्तद्देवतास्तद्गणाः
मासाब्दा ऋतवस्तथैव दिवसाः संख्यास्तथा रात्रयः
सर्वे स्थावरजंगमाः प्रतिदिनं कुर्वन्तु नो मंगलम् ॥
श्रीमदानंदतीर्थार्याशास्त्रदुग्धाब्धिर्मथनात्
प्राप्ता न्यायसुधा येन तं जर्थाद्रमहं भजे ॥5॥
श्रीसत्यात्मसमारंभां टीकाकृत्पादमध्यमाम्
श्रीमदाचार्यपर्यतां वंदे गुरुपरंपराम् ॥6॥
आपादमौलिपर्यंतं गुरूणामाकृतिं स्मरेत्
तेन विघ्नाः प्रणश्यन्ति सिध्यन्ति च मनोरथाः ॥7॥
चैत्रादावुषसि स्मरन्मुररिपुं चोत्थाय शांतस्वरे
वृद्धोक्तीः परिगृह्य निंबकदलं प्राश्याज्यपात्रे स्वकम्
वक्रं वीक्ष्य सुदर्पणे च सुहृदा स्नात्वा समं भूषितः
श्रुत्वा वर्षफलं प्रियैस्सह मुदा भुंजीत दैवज्ञकैः ॥8॥

स्वस्ति श्रीः समस्तजगाची उत्पत्ति, स्थिति, लय, नियमन, ज्ञान,
अज्ञान, बंध व मोक्षास कारण असलेल्या श्री महाविष्णूच्या
नाभिकमलातून जन्मलेल्या श्री चतुर्मुख ब्रह्मदेवांना शंभर वर्षांचे
आयुष्य आहे. त्या कालावधीस पर असे म्हणतात. त्यातील पूर्वार्धा
ची 50 वर्षे संपली आहेत. उत्तरार्धातील पहिल्या महिन्यातील
श्वेतवराहकल्प या नावाचा हा प्रथम दिवस असून या दिवसातील
13 घटिका आणि 42 पळे संपली आहेत.

कृत, त्रेता, द्वापार व कलियुग हे चार युग म्हणजे एक महायुग.
71 महायुग = 1 मन्वन्तर, 14 मन्वन्तर = 1 कल्प. हा एक कल्प
म्हणजे ब्रह्मदेवाचा 1 दिनमान आहे. आणि तेवढ्याच कालावधीची
1 रात्र असते. असे एकूण 360 दिवस म्हणजे ब्रह्मदेवाचे एक
वर्ष होईल. आता प्रस्तुत ब्रह्मदेवाच्या उत्तरार्धातील श्वेतवराहकल्प
नावाच्या प्रथम दिवशी 1)स्वायंभुव 2)स्वरोचिष 3)उत्तम 4) तापस
5)रैवत 6)चाक्षुष अशी सहा मन्वन्तरे होऊन गेली आहेत. सातवे
वैवस्वत मन्वन्तर चालले आहे. वैवस्वत मन्वन्तरात देखील 27
महायुगे संपली असून 28 व्या महायुगातील कृत, त्रेता, द्वापर ही
युगे संपली असून 28वे कलियुग चालू आहे.

महायुग प्रमाण	एकूण 43 लक्ष 20 हजार वर्षे
कृतयुगप्रमाण	17 लाख 28 हजार वर्षे
कृतयुगधर्म	शुक्लवर्णाचे भगवंत चार पाद धर्म (पूर्ण धर्म). अस्थिगतप्राण, सत्यवादी लोक, माणसाची उंची 28 हात, माणसाचे आयुर्मान 1 लाख वर्षे. वर्षातून सातवेळा धान्योत्पत्ती, सुवर्ण पात्र, रत्नमय व्यापार, 20 पुण्य, 0 पाप
त्रेतायुग प्रमाण	12 लाख 96 हजार वर्षे.
त्रेतायुगधर्म	रक्तवर्णाचे भगवंत, 3 पाद (तीन चतुर्थांश), मांसगत प्राण. माणसाची उंची 14 हात. माणसाचे आयुर्मान 10 हजार वर्षे. पाचवेळा धान्योत्पत्ती. चांदीचे पात्र, सुवर्णमय व्यापार, 15 पुण्य, 5 पाप.
द्वापारयुग प्रमाण	8 लाख 64 हजार वर्षे
द्वापारयुगधर्म	पीतवर्णाचे भगवंत, 2 पाद धर्म (दोन चतुर्थांश) रक्तगत प्राण, माणसाची उंची 7 हात, माणसाचे आयुर्मान 1 हजार वर्षे. तीनवेळा धान्योत्पत्ती. ताम्र पात्र, रजतमय व्यापार 10 पुण्य, 10 पाप.

कलियुग प्रमाण	4 लाख 32 हजार वर्षे
कलियुगधर्म	कृष्णवर्णाचे भगवंत, 1 पाद धर्म (एकचतुर्थांश) अन्नगत प्राण, माणसाची उंची 3.5 हात, माणसाचे आयुर्मान 120 वर्षे. असत्यवादी लोक, दोनवेळा धान्योत्पत्ती. मातीचे पात्र, ताम्रमय व्यापार 5 पुण्य, 15 पाप.
कलियुगातील गत वर्षे	5126
पुढील शिल्लक वर्षे	4,26,874
या कलियुगात एकूण 6 जण शककर्ते आहेत. यापैकी	
1 युधिष्ठिर शक	3044 वर्षे
2 विक्रम शक	135 वर्षे
3 शालिवाहन शक वर्षे	18000 वर्षे
गत शालिवाहन शक वर्षे	1947 वर्षे
पुढील शालिवाहन शक वर्षे	16,053 वर्षे
4 विजयाभिर्नंदन शकाची	10,000 वर्षे
5 नागार्जुन शकाची	4,00,000 वर्षे
6 कल्किभूप शकाची	821 वर्षे

विश्ववसुसंवत्सराची फळे

या संवत्सरात पाऊस आणि पाण्याची कमतरता, रोगराईची भीती, राजांच्या संपत्तीस गळती.

विश्ववसुसंवत्सरातील राजादिक आणि त्यांची फळे

चंद्रमानाप्रमाणे:- राजा-रवी मंत्री-रवी, सेनाधिपती-रवी, पूर्वसस्याधिपती-बुध, अपर सस्याधिपती-रवी, धान्याधिपती-मंगळ, अर्धाधिपती-रवी, मेघाधिपती-रवी, रसाधिपती-शुक्र, आणि नीरसाधिपती-बुध.

फळे

राजा- रवी	धान्य, कंदमुळे आणि फळांचा नाश, पाण्याची कमतरता. युद्ध, चोर आणि रोगराईची भीती.
मंत्री- रवी	पाणी, धान्य पुष्पांची कमतरता चोरांची आणि रोगांची भीती भूकबाधा, राजाजनांमधे वैरभाव
सेनाधिपति- रवी	रक्तधान्यांची वाढ, राजा राजातवैर, पाऊसाची-कमतरता.
पूर्व सस्याधि- पती- बुध	प्रजांना सुख, निर्भय, धनधान्यांची समृद्धी, दुष्टराजांना सुखाची कमतरता.
अपरसस्याधि- पति- रवि	पाण्याचा तुटवडा, राजा-राजात कलह, ज्वरबाधा, ज्वारी वगैरे धान्यांची कमतरता.
धान्याधिपती मंगळ	लाल तांदूळ, हुलगा, हरभरा, इत्यादी धान्यांची समृद्धी, लालमातीतील शेतांच्या पीकांची अभिवृद्धी
अर्धाधिप- रवि	राजेजनात कलह, भाववाद, पाण्याचा तुटवडा, भूक-बाधा,
मेघाधिपती- रवि	प्लेगसदृश साथीची पीडा, व धान्यांचा नाश, तुरळक ठिकाणी पाऊस, चोरांची भीती
रसाधिपती- शुक्र	मीठ, ऊस, कास्य, शीस इत्यादीमध्ये कमतरता आणि रेशीम जास्त होतील
नीरसाधि- पती- बुध	विविध धान्यांत आणि रत्नांत वाढ

सूर्यसिद्धांत रीत्या मेष संक्रमणाचे फळ

चैत्र कृष्णप्रतिपदा (13-04-2025) रविवार रात्री 28 घटिका 23 पळाला रवीचे निरयन मेष संक्रमण असल्याने त्याचे फळ सुभीक्षा आहे

सूर्यसिद्धांत रीत्या मकरसंक्रमणाचे फळ

पौष्य कृष्ण एकादशी (14-01-2026) सूर्य मंडलोदयमारभ्य घटिका 35, पळे 07, रवीचे मकरसंक्रमण, कौलव करपोपरी संभवते

वाहनादी:- वाहन- सिंह, उपवाहन-वषभ आसन-स्थिता हरित वस्त्र धारण हरित कंचुकी धारण खड्गायुध धारण चंदनलेपन, ताम्रपात्र, भिक्षाभक्षण बकुळपुष्पधारण सर्पजाती, कन्याअवस्था रजत भूषण वारनाम-होरा, नक्षत्रनाम-मैत्राउत्तरतः आगमन दक्षिणे गमन नैऋत्या वृष्टी, भूतपिशांचींचे नाश

जन्मनक्षत्रानुसार संक्रांतीचे फळ

पंथाः	अनुराधा	ज्येष्ठा	मूल
सुखं	पू.षा, उ.षा	श्रवणा, धनि	शत, पू.भा
पीडा	उ.भा	रेवती	अश्विनी
वखलाम	भरणि, कृत्तिका	रोहि, मृग	आद्रा, पुन
धनहानिः	पुष्य	आश्लेषा	मघा
धनलामः	पू.फा, उ.फा	हस्ता, चित्रा	स्वाती, विशा

नक्षत्रकंदायफलम्

विषमे चार्थलाभः स्यात् समे तु समता भवेत् ।
शून्ये शून्यफलं प्रोक्तं वर्षत्रयंशफलं क्रमात् ॥

आदिशून्ये महाव्याधिः मध्यशून्ये महद्भयम् ।
अंत्यशून्ये वित्तनाशः त्रिशून्ये च महाभयम् ॥

	अ	भ	क	रो	सु	आद्रा	पुन	पु	आ
प्र. खंड	3	6	1	4	7	2	5	0	3
द्वि. खंड	0	1	2	0	1	2	0	1	2
तृ. खंड	1	4	2	0	3	1	4	2	0
	पूफा	उफा	ह	चित्रा	स्वा	वि	अनु	ज्ये	
प्र. खंड	6	1	4	7	2	5	0	3	6
द्वि. खंड	0	1	2	0	1	2	0	1	2
तृ. खंड	3	1	4	2	0	3	1	4	2
	सू	पूआ	उआ	श्र	ध	श	पूभा	उ.भा	रेव
प्र. खंड	1	4	7	2	5	0	3	6	1
द्वि. खंड	0	1	2	0	1	2	0	1	2
तृ. खंड	0	3	1	4	2	0	3	1	4

मेषादिराशीनां आय-व्यय फलम्

राशयः	मेष	वृष	मिथु	कर्क	सिंह	कन्या
आयः	14	08	14	8	10	14
व्ययः	11	05	02	14	11	02
राशयः	तुला	वृश्चिक	धनु	मकर	कुंभ	मीन
आयः	8	14	11	05	05	11
व्ययः	05	11	02	05	05	02

गुरुशुक्र अस्तोदय

ज्येष्ठ शुक्र पौर्णिमा	11-06-2025	पश्चिमास्तः	गुरुः
आषाढ शुक्र दशमी	07-07-2025	पूर्वोदितः	गुरुः
मा.शीर्ष कृष्ण सप्तमी	11-12-2025	पश्चिमास्तः	शुक्रः
माघ कृष्ण द्वितीया	03-02-2026	पूर्वोदितः	शुक्रः

मुहूर्त

शुद्ध मुहूर्त व अनिवार्य पक्षातील मुहूर्त खाली दिले आहेत. त्या बदल माहितगार ज्योतिष्यविद्वानाकडून व्यवस्थित समजून घ्यावे.

सूचना- उत्तम मुहूर्तात च विवाहादि कार्ये करावित. म्हणजे दांपत्याला सौख्य, सौभाग्य, आयुष्य, समृद्धी प्राप्त होतात. तरी देखील काही आधुनिक विचाराचे लोक मुहूर्त नसतानाही विवाहादि कार्ये करतात. उद्योग व्यापार अशा अनेक दडपणामुळे उत्तम मुहूर्तासाठी थांबण्याएवढा वेळ नसतो. अशा लोकांनी मुहूर्त नसताना विवाह करण्यापेक्षा शास्त्रोक्त अशा अनुकूल मुहूर्तात विवाह करणे योग्य आहे. या दृष्टीने अनिर्वाह पक्षातील मुहूर्तही दिले आहेत. या बदल जाणकार ज्योतिष्यांकडून समजून घ्यावे.

1. काहींच्या मते मंगळवार विवाहास निषिद्ध पण काही लोक मध्यम समजून स्वीकारतात. सोम बुध गुरु शुक्रवाराः शुभाः अन्ये मध्यमाः असे धर्मसिंधुतील वचन आहे.
2. सूर्यसिद्धांतरीत्या क्षयतिथी असलेतरी दृग्गणीताचे प्रमाणे क्षयतिथी नसल्यास मुहूर्त निर्दुष्ट. (ग्राह्य समजावे)
3. राहुकाळ इ. ना काही लोक वर्ज्य समजत नाहीत. काही जणांच्या मते इतर योग बलिष्ठ असले की राहुकालादि दोष परिहार होतो.
4. विवाह मुहूर्तादि साठी दृग्गणीताचे प्रमाणे सूर्योदयाचे वेळी असलेली तिथी दिलेली आहे. दशमी तिथी केवळ विवाहासाठी योग्य आहे निषेकादि कार्ये करू नये. अनिर्वाह पक्षातील मुहूर्त अ) मागच्या व पुढच्या दिवशी, वैधृती, व्यतिपात, करिदिन व अशुभनक्षत्र इ. असले तर असे अशुभ दिन सोडून इतर दिवशी विवाह करावा. ब) मुहूर्ताच्या आधी किंवा नंतर अशुभ काळ येत असेल तर तो अशुभ काळ वगळून इतर शुभ काळातच विवाहाचे प्रधान विधि होम-हवन इ. करावेत. विशेष माहितीसाठी विद्वान ज्योतिष्यांशी संपर्क साधावा.

उपनयनमुहूर्त

दिनांक	मास पक्ष	तिथी	वार	नक्षत्र	लग्न	अंश	समय	राशि
०३-०४-२०२५	चैत्र शुक्लपक्ष	०६	गुरु	मृग	वृष	वृषभ	०९:४०	वृषभ
३०-०४-२०२५	वैशाख शुक्लपक्ष	०३	बुध	रोहि	वृषभ	मीन	०७:२०	वृषभ
					वृषभ	वृषभ	०७:४०	वृषभ
					वृषभ	मिथुन	०८:००	वृषभ
०४-०५-२०२५	वैशाख शुक्लपक्ष	०७	भाद्र	पुष्य	वृषभ	मिथुन	०७:३५	वृषभ
१४-०५-२०२५	वैशाख कृष्ण पक्ष	०२	बुध	अनु	कर्क	कन्या	१०:४५	वृश्चिक
२०-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०३	शुक्र	उ.भा	मेष	वृषभ	०९:५५	मीन
२२-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०५	भाद्र	अश्वि	मेष	वृषभ	०९:४५	मेष

विवाहमुहूर्त

१९-०४-२०२५	चैत्र कृष्ण पक्ष	०६	शनि	मूल	अभिजित	१२:२६	धनु	
२१-०४-२०२५	चैत्र कृष्ण पक्ष	०८	सोम	उ.षा	वृषभ	वृषभ	०८:२७	मकर
२२-०४-२०२५	चैत्र कृष्ण पक्ष	०९	मंगळ	श्रवणा	वृषभ	वृषभ	०८:२०	मकर
					अभिजित	१२:२५	मकर	
३०-०४-२०२५	वैशाख शुक्लपक्ष	०३	बुध	रोहि	वृषभ	मिथुन	०८:००	वृषभ
०४-०५-२०२५	वैशाख शुक्लपक्ष	०७	रवि	पुष्य	वृषभ	वृषभ	०७:३५	कर्क
०६-०५-२०२५	वैशाख शुक्लपक्ष	०९	मंगळ	मघा	मिथुन	मिथुन	१०:३०	सिंह
१४-०५-२०२५	वैशाख कृष्णपक्ष	०२	बुध	अनु	कर्क	कन्या	१०:४५	वृश्चिक
२०-०५-२०२५	वैशाख कृष्णपक्ष	०८	मंगळ	धनिष्ठा	मिथुन	मिथुन	०९:४०	कुंभ
०४-०६-२०२५	ज्येष्ठ शुक्लपक्ष	०९	बुध	उफा	मिथुन	मिथुन	०८:३५	कन्या
०५-०६-२०२५	ज्येष्ठ शुक्लपक्ष	१०	गुरु	हस्ता	मिथुन	मिथुन	०८:३०	कन्या
०३-११-२०२५	कार्तिक शुक्लपक्ष	१३	सोम	उभा	अभिजित	१२:१०	मीन	
०४-११-२०२५	कार्तिक शुक्लपक्ष	१४	मंगळ	रेवति	अभिजित	१२:१०	मीन	
०५-११-२०२५	कार्तिक शुक्लपक्ष	१५	बुध	अश्वि	अभिजित	१२:१०	अश्विनी	
११-११-२०२५	कार्तिक कृष्ण पक्ष	०७	मंगळ	पुष्या	अभिजित	१२:१२	कर्क	
१३-११-२०२५	कार्तिक कृष्ण पक्ष	०९	गुरु	मघा	अभिजित	१२:११	सिंह	
२३-११-२०२५	मा. शीर्ष शुक्ल	०३	रवि	मूल	तुला	मीन	०५:१५	धनु
२५-११-२०२५	मा. शीर्ष शुक्ल	०५	मंगळ	उषा	तुला	वृषभ	०५:३५	मकर
२६-११-२०२५	मा. शीर्ष शुक्ल	०६	बुध	श्रवणा	तुला	वृषभ	०५:३०	मकर
३०-११-२०२५	मा. शीर्ष शुक्ल	१०	रवि	उभा	अभिजित	१२:१६	मीन	
०५-१२-२०२५	मा. शीर्ष कृष्ण	०१	शुक्र	रोहि	अभिजित	१२:१७	वृषभ	
०६-१२-२०२५	मा. शीर्ष कृष्ण	०२	शनि	मृग	तुला	वृषभ	०४:५५	मिथुन

गुरु अस्त असल्याने पुष्य-माघ कोणतेही मुहूर्त नाहीत

०५-०२-२०२६	माघ कृष्ण पक्ष	०४	गुरु	उफा	अभिजित	१२:४०	कन्या	
०६-०२-२०२६	माघ कृष्ण पक्ष	०५	शुक्र	हस्ता	अभिजित	१२:४०	कन्या	
०७-०२-२०२६	माघ कृष्ण पक्ष	०६	शनि	चित्ता	अभिजित	१२:४०	कन्या	
०८-०२-२०२६	माघ कृष्ण पक्ष	०७	रवि	स्वाति	अभिजित	१२:४०	तुला	
२०-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०३	शुक्र	उ.भा	अभिजित	१२:४१	मीन	
२१-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०४	शनि	रेवती	अभिजित	१२:४१	मीन	
२२-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०५	रवि	अश्वि	अभिजित	१२:४१	मेष	
२५-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०९	बुध	रोहि	मेष	वृषभ	०९:३५	वृषभ
२६-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	१०	गुरु	मृगा	मेष	वृषभ	०९:३५	मिथुन

गृहप्रवेशमुहूर्त

३०-०४-२०२५	वैशाख शुक्लपक्ष	०३	बुध	रोहि	वृषभ		०८:००	वृषभ
०१-०५-२०२५	वैशाख शुक्लपक्ष	०४	गुरु	मृगा	वृषभ		०७:२०	मिथुन
१०-०५-२०२५	वैशाख शुक्लपक्ष	१३	शनि	चित्ता	वृषभ	वृषभ	०७:२०	कन्या
१४-०५-२०२५	वैशाख कृष्ण पक्ष	०२	बुध	अनु	वृषभ	मिथुन	०६:५५	वृश्चिक
१०-०६-२०२५	ज्येष्ठ शुक्लपक्ष	१४	मंगळ	अनु	मिथुन	मिथुन	०८:१५	वृश्चिक
०३-११-२०२५	कार्तिक कृष्ण पक्ष	१३	सोम	उ.भा	तुला	वृषभ	०७:००	मीन
०४-११-२०२५	कार्तिक कृष्ण पक्ष	१४	मंगळ	रेवति	तुला	वृषभ	०७:००	मीन
०५-११-२०२५	कार्तिक कृष्ण पक्ष	१५	बुध	अश्वि	तुला	वृषभ	०६:५०	मेष
२३-११-२०२५	मा. शीर्ष शुक्ल	०३	रवि	मूल	तुला	मीन	०५:१५	धनु
२५-११-२०२५	मा. शीर्ष शुक्ल	०५	मंगळ	उषा	तुला	वृषभ	०५:३५	मकर
२६-११-२०२५	मा. शीर्ष शुक्ल	०६	बुध	श्रवण	तुला	वृषभ	०५:३०	मकर
३०-११-२०२५	मा. शीर्ष शुक्ल	१०	रवि	उ.भा	तुला	वृषभ	०५:१५	मीन
०५-०२-२०२६	माघ कृष्ण पक्ष	०५	गुरु	उ.फा	वृषभ	मीन	१३:००	कन्या
०७-०२-२०२६	माघ कृष्ण पक्ष	०६	शनि	चित्ता	वृषभ	मीन	१२:५५	कन्या
२०-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०३	शुक्र	उ.भा	वृषभ	वृषभ	१२:२५	मीन
२१-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०४	शनि	रेवति	वृषभ	वृषभ	१२:२०	मीन
२२-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०५	रवि	अश्वि	कुंभ	वृषभ	०७:४०	मेष
					वृषभ	वृषभ	१२:२०	
२६-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	१०	गुरु	मृगा	वृषभ	वृषभ	१२:००	मिथुन

प्रतिष्ठापनमुहूर्त

०३-०४-२०२५	चैत्र शुक्लपक्ष	०६	गुरु	रोहि	वृषभ	वृषभ	०९:०४	वृषभ
३०-०४-२०२५	वैशाख शुक्लपक्ष	०३	बुध	रोहि	वृषभ		०८:००	वृषभ
१०-०५-२०२५	वैशाख शुक्लपक्ष	१३	रवि	चित्ता	वृषभ	वृषभ	०७:२०	कन्या
१४-०५-२०२५	वैशाख कृष्णपक्ष	०२	बुध	अनु	वृषभ	मिथुन	०६:५५	वृश्चिक
०७-०२-२०२६	माघ कृष्णपक्ष	०६	शनि	चित्ता	वृषभ	मीन	१२:५५	कन्या
२०-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०३	शुक्र	उ.भा	कुंभ	मीन	०७:२५	मीन
२२-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	०५	रवि	अश्वि	कुंभ	वृषभ	०७:०४	मेष
२६-०२-२०२६	फाल्गुण शुक्लपक्ष	१०	गुरु	मृगा	कुंभ	वृषभ	०७:२५	मिथुन

नवीन वर्षात एकादशी विवर

चैत्र	शुक्ल	08-04-2025	मंगळ	आश्विन	शुक्ल	03-10-2025	शुक्र
चैत्र	कृष्ण	24-04-2025	गुरु	आश्विन	कृष्ण	17-10-2025	शुक्र
वैशाख	शुक्ल	08-05-2025	गुरु	कार्तिक	शुक्ल	01-11-2025	शनि
वैशाख	कृष्ण	23-05-2025	शुक्र	कार्तिक	कृष्ण	15-11-2025	शनि
ज्येष्ठ	शुक्ल	07-06-2025	शनि	मा.शीर्ष	शुक्ल	01-12-2025	चंद्र
ज्येष्ठ	कृष्ण	22-06-2025	भानु	मा.शीर्ष	कृष्ण	15-12-2025	चंद्र
आषाढ	शुक्ल	06-07-2025	भानु	पुष्य	शुक्ल	30-12-2025	मंगळ
आषाढ	कृष्ण	21-07-2025	चंद्र	पुष्य	कृष्ण	14-01-2026	बुध
श्रावण	शुक्ल	05-08-2025	मंगळ	माघ	शुक्ल	29-01-2026	गुरु
श्रावण	कृष्ण	19-08-2025	मंगळ	माघ	कृष्ण	13-02-2026	शुक्र
भाद्रपद	शुक्ल	03-09-2025	बुध	फाल्गुण	शुक्ल	27-02-2026	शुक्र
भाद्रपद	कृष्ण	17-09-2025	बुध	फाल्गुण	कृष्ण	15-03-2026	भानु

देशभेद-दशमी-एकादशी/ग्रहण निर्णय

ज्येष्ठ शुक्ल पक्षात काही प्रदेशात दोन उपवास येतात, काही प्रदेशात एकच उपवास येतो.खालील रकान्यात दर्शविल्या प्रमाणे आचरण करावे.

देशभेद अतिरिक्त उपवास	
ज्येष्ठ शुक्ल एकादशी 06/07 जून 2025	
वेध नसलेल्या प्रदेशात दोन उपवास	वेध असणार्या प्रदेशातील लोकांना एकच उपवास
05-06-2025, दशमी	05-06-2025 दशमी
06-06-2025 उपवास	06-06-2025,दशमी आचरण हरिवासर - 22:18 नंतर
07-06-25 अतिरिक्त उपवास	07-06-2025, उपवास
08-06-2025 पारण अल्प द्वादशी 6:37 प	08-06-2025,पारण द्वादशी 06:37पर्यंत

वेधाभाव-अतिरिक्त उपवास असणारे प्रदेश 06/07 जून 2025,2(दोन) उपवास

गोवा आणि केरळ समग्र राज्य

महाराष्ट्र :- मुंबई बांद्रा, ठाणे, पालघर,अलीबाग, रत्नागिरी, चिपळूण, सावंतवाडी कोल्हापूर, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात मात्र दोन उपवास, (इतर प्रदेशात एकच उपवास)

गुजरात- अमरेली, बोटाड, द्वारका, गिर, सोमनाथ, जामनगर, जुनागढ, मोरबी, पोरबंदर, राजकोट या जिल्ह्यात मात्र दोन उपवास (इतर प्रदेशात एकच उपवास)

तमिळनाडु- कोयंबतूर तिरुनेल्लेळी, कन्याकुमारी, नीलगिरी जिल्ह्यात मात्र 2 उपवास (इतर प्रदेशात एक (1) एक उपवास)

कर्नाटक -कोडगु, शिमोग्गा, उडुपी, उत्तरकन्नड, दक्षिण कन्नड, सकल जिल्हा.

बेळगावी जिल्यात- एम.के.हुबळी, कित्तूर बेळगावी, हुब्लेरी, खानापूर, तालुक्यात मात्र (2उपवास) (इतर प्रदेश त मात्र 1 उपवास)

चिक्कमंगलूर जिल्हा:- चिक्कमंगलूर, कोप्पा, मूडिगेरे, नरसिंहराजपुर, आणि शृंगेरी तालुक्यात मात्र 2 उपवास (इतर प्रदेशात 1उपवास)

धारवाड जिल्हा :- कलघटिगी तालुक्यात मात्र 2 उपवास (इतर प्रदेशात 1उपवास)

हावेरी जिल्हा:- हानगल व हिरेकेरूर तालुक्यात मात्र 2 उपवास (इतरप्रदेशात 1उपवास)

हासनजिल्हा:-आलूर, अरकलगुडू, बेळूर, सकलेशपुर, रामनाथपुर, तालुक्यात मात्र 2 उपवास,(इतर प्रदेशात 1 उपवास मात्र)

मैसूर जिल्यात:- एच.डी.कोटे, हुणसूर, पिरियापट्टण, तालुक्यात मात्र 2 उपवास (इतर प्रदेशात 1 उपवास.)

वर सुचविलेल्या राज्य, आणि विशेष प्रदेश वगळून भारतातील इतर सर्व राज्ये आणि प्रदेशात,एकच (1)उपवास आहे

देशभेद एकादशी/कार्तिक शुक्ल एकादशी, 01-11-2025	
वेध नसलेल्या परदेशात	वेध असलेल्या प्रदेशात
31-10-2025 दशमी	01-11-2025.दशमी आचरण, हरिवासर 21:99 नं
01-11-2025 उपवास	02-11-2025, उपवास
02-11-2025, पारण	03-11-2025, पारण
वेध नसलेल्यावेध असलेल्या 1-11-2025. उपवास	02-11-2025 * उपवास

केरळ, दादर, दमन, गोवा, गुजरात, हरियाणा, पंजाब, राजस्थान, नवदेहली, उत्तराखंड, हिमाचल प्रदेश, जम्मू, काश्मीर, या प्रदेशातील लोकांना,

वेध नसल्याने दि 01-11-2025 ला उपवास आहे.ही राज्ये सोडून आणि नमूद केलेले विशेष प्रदेश सोडून भारतातील इतर सर्व राज्यात **वेध असल्याने, दि.02-11-25** ला उपवास आहे.

महाराष्ट्र:- हिंगोली, वर्धा, अमरावती, वाशी, यवतमाळ नागपूर, भंडारा, चंद्रपुर गडचिरोली, गोंदिया, नांदेड, या प्रदेशात वेध असल्याने, दि.02-11-2025 या दिवशी उपवास आहे. या प्रदेश सोडून महाराष्ट्रातील इतर सर्व जिल्यात वेध नसल्याने दि.01-11-2025 या दिवशी उपवास आहे

कर्नाटक- बेळगांव, धारवाड, उडुपी, उत्तरकन्नड, दक्षिणकन्नड, गदग, हावेरी, बागलकोट, विजयपुर, शिमोग्गा या प्रदेशात **वेध नसल्याने** दि 1-11-2025 ला उपवास आहे. ही राज्ये सोडून इतर प्रदेशात **वेध असल्याने** दि.02-11-2025 ला उपवास आहे.

उत्तर प्रदेश- आग्रा मथुरा, अलीगढ, बरेली, झांसी, मेरठ या प्रदेशात **वेध नसल्याने** दि.01-11-2025, ला उपवास आहे. या जिल्ह्यात व्यतिरिक्त इतर प्रदेशात **वेध असल्याने 02-11-2025** ला उपवास आहे

मध्यप्रदेश- भोपाल, इंदोर,उज्जैनी, ग्वालीयूर, या प्रदेशात वेधभाव (वेध नसल्याने) **01-11-2025** ला उपवास आहे. या जिल्ह्यात व्यतिरिक्त इतर प्रदेशात **वेध असल्याने दि.02-11-2025** या दिवशी उपवास आहे

कार्तिक कृष्ण एकादशी 15-11-2025	
वेध नसलेले	वेध असलेले
14-11-2025 दशमी	15-11-2025 दशमी आचरण 21-40नं
15-11-2025. उपवास	16-11-2025 उपवास
16-11-2025 पारण हरिवासर 09-59 प.	16-11-2025 उपवास 17-11-2025 पारण

वेध नसलेल्यांना (15-11-2025 उपवास) वेध असलेल्यांना, (16-11-2025 उपवास)

कर्नाटक, गोवा, महाराष्ट्र, दादर, दमण, गुजरात, हरियाणा, राजस्थान, पंजाब, मध्यप्रदेश, उत्तरप्रदेश, उत्तराखंड, नवी दिल्ली, या राज्यात **वेध नसल्याने दि.15-11-2025** या दिवशी उपवास आहे. या राज्यांना वगळून आणि खाली नमूद केलेले विशेष प्रदेश सोडून भारताच्या इतर राज्यात वेध असेल. त्यामुळे **दि 16-11-2025 ला उपवास** आहे.

तेलंगणा:- भद्राद्री, खम्मरी, महबुबाबाद, सूर्यपट्टया प्रदेशात, **वेध असल्याने दि.16-11-2025** ला उपवास आहे. हे प्रदेश वगळून इतर सर्व जिल्ह्यात **वेध नसल्याने 15-11-2025** ला उपवास आहे

आंध्रप्रदेश:- अनंतपुर, कर्नूल, नंद्याल, पुटपती, जिल्ह्यात **वेध नसल्याने दि.15-11-2025** या दिवशी उपवास आहे ही राज्ये सोडून इतर प्रदेशात वेध असल्याने **दि. 16-11-2025** रोजी उपवास आहे

तमिळनाडू- नीलगिरी, कोयंबतूर, तिरपूर, जिल्यात **वेध नसल्याने, दि.15-11-2025** ला उपवास आहे. हि राज्ये सोडून इतर जिल्ह्यांतील प्रदेशात **वेध असल्याने दि.16-11-2025** ला उपवास आहे

उत्तरप्रदेश:- गोरखपूर. वाराणसी, या प्रदेशात **वेध नसल्याने, दि 15-11-2025** ला उपवास आहे. या जिल्ह्यांन व्यतिरिक्त इतर जिल्ह्यांतील प्रदेशात **वेध असल्याने, दि16-11-2025** ला उपवास आहे.

खग्रास राहुग्रस्त चंद्र ग्रहण			
भाद्रपदातील पौर्णिमा दिनांक: 07-09-2025 रविवार			
कार्तिक कृष्णपक्षात काही प्रदेशात अतिरिक्त एकादशी येते (दोन उपवास होतात),काही प्रदेशात एकच एकादशी येतो. या खाली दिलेले विवरण पाहून त्याप्रमाणे आचरण करावे			
प्रारंभ	मध्य	मोक्ष	आद्यंत पर्वकाल
21-57	23-42	01-27	तीन तास 30 मिनिटे

वेधारंभ शनिवार प्रातः09:17नंतर

वेध विचार:- "केचित् चंद्रपूर्णग्रासे याम चतुष्टयं वेधः,एकदेशग्राहेया मन्त्रयमित्याहुः धर्मसिंधु

खग्रास चंद्रग्रहण असता,कोणत्या यामात ग्रहण होते त्या यामापूर्वीचे चार यामात आहार व्यर्ज असा नियम आहे दि 07-09-2025, रविवारी रात्री दुसऱ्या यामात ग्रहण होत आहे. तेंव्हा पहिल्या रात्रीच्या 1आणी दिवसातील तीन याम या चार यामात उपाशी रहायला पाहिजे, रविवारी सकाळी 09-17 नंतर आहार व्यर्ज रविवारी सकाळी 09-17 चे अगोदर आहार घेऊ शकता. "मुक्तेशशिनी भुंजत यदी नस्यात महानिशा"*असा नियम

असल्याने, ग्रहण मोक्ष वेळी महानिशा प्रारंभ झालली असते.तेंव्हा मोक्षानंतर पुनः आहार व्यर्ज.

त्या दिवशीचे आचरण- रविवारी सकाळी दिननित्याचे,स्नान, संध्यावंदन, पूजा,नैवेद्य, हस्तोदक, पौर्णिमा श्राद्ध,भोजन इत्यादी सकाळी 09-17 पूर्वीच करून घ्यावीत. नंतर करू नयेत

बाल,वृद्ध,रोगी व अशक्तांसाठी विशेष विचार:-

बालवृद्धातुराणां मुहूर्तत्रयात्मको वा वेधः (धर्मसिंधु) असा नियम असल्याने अशक्त जन रविवारी सुर्यस्तापर्यंत अजून अशक्तजन 19-30 पर्यंतआहार घेऊ शकतील

शतभिषा-पूर्वभाद्रपदा नक्षत्र कुंभ राशीच्या लोकांना विशेष अनिष्ट आहे त्यांनी विशेष जप-दान-पारायण, होम इत्यादी करावे.

शुभफल	धनु, कन्या, मेष, वृषभ
मिश्रफल	मकर, सिंह, मिथुन, तुला
अशुभ	कुंभ, वृश्चिक, कर्क, मीन

खंडग्रास-केतुग्रस्त,-चंद्रग्रहण(ग्रस्तोदय), फाल्गुन पौर्णिमा 03-03-2026,मंगळवार			
सूर्यास्त	चंद्रोदय	मोक्ष	पर्वकाल
18.34	18.34	18.47	13 निमिष

वेदारंभ: मंगळवार प्रातःसूर्योदयापासून

वेधविचार: ग्रस्तोदये विधोःपूर्व नाहर्भोजनमाचरेत् या प्रमाणानुसार ग्रस्तोदय चंद्रग्रहण असल्याने मंगळवारी दिवसा भोजन नाही. ग्रहणमोक्षा नंतर,स्नान पूजावैश्वदेव,श्राद्ध भोजनादी करावे.**यतीना हस्तोदक नाही.** अशक्तांनी सूर्यास्ता पेक्षा मागील तीनतास उपवास केला तरी पुरे होईल

...ग्रहणाचरण...

» वरती दिलेली वेळ विजयपुरच्या सूर्यास्ताप्रमाणे आहेत

» त्या त्या गावच्या सूर्यास्ताच्या वेळेपासून ग्रहणाचरण प्रारंभ

» ज्या प्रदेशात सूर्यास्त समयाच्या नंतर चंद्रोदय होतो त्यांनी चंद्रोदयानंतर ग्रहणाचरण करावे.

» सूर्यास्त/चंद्रोदय झाले कि तक्षण ग्रहण प्रारंभाचे स्नान करावे

» सर्व प्रदेशात सायं 18:47 लाच मोक्ष

» ज्या प्रदेशात मंगळवारी 18:43 पूर्वी चंद्रोदय होतो त्याप्रदेशात मात्र ग्रहणाचरण असते,18-43 नंतर चंद्रोदय होणार्या प्रदेशात ग्रहणा चरण नाही

विशेष विचार हे ग्रहण भारतात काही प्रदेशात पूर्णग्रास, काही प्रदेशात खंडग्रास, काही प्रदेशात अंगुलाल्पग्रास, काही प्रदेशात छायाग्रहण रूपात असते.

पूर्णग्रास- ज्या प्रदेशात मंगळवार 17-32 पूर्वी चंद्रोदय होतो त्या प्रदेशात पूर्णग्रास गोचर होतो उदा:- आसाम,मणिपुर,नागालँड, अरुणाचल प्रदेश इत्यादी.या प्रदेशातही त्या त्या गावच्या सूर्यास्त नंतरच ग्रहणाचरणाचा आरंभ होतो.

छायाग्रहण- ज्या प्रदेशात मंगळवारी 18-45ला किंवा नंतर चंद्रोदय होईल प्रायः त्या सर्व प्रदेशात छायाग्रहण असते त्या प्रदेशात ग्रहणाचरण नसते. ग्रहणानिमित्त स्नानादी करण्याची आवश्यकता नाही. उदा: मुंबई,विरार अलीगढ, पालघर भावनगर राजकोट,जामनगर,पोरबंदर इत्यादी.

अंगुलाल्प ग्रास- ज्याप्रदेशात मंगळवार18-44नंतर चंद्रोदय होतो याप्रदेशात अंगुलाल्पग्रास असते ग्रासो नादेश्यः अंगुलाल्पो र्विद्वोः याप्रमाणानुसार त्याप्रदेशात ग्रहणाचरण नाही अंगुलाल्पग्रास रासाच्याआचरणाच्याविषयात अनेक प्राचीन ग्रंथकारात भिन्नाभिप्राय आहेत विद्वान्संजन याबद्दल चर्चा करत आहेत.

*काही विशेष आढळले तर सूचना दिली जाईल आपापल्या गावाचे सूर्यास्त चंद्रोदय,समय जाणण्यासाठी. दिनपत्रिके किंवा-- <https://www.time anddate.com/Moon> पहावे

पूर्व फाल्गुनी,नक्षत्र,सिंहराशीच्या लोकांना विशेष अनिष्ट आहे म्हणून त्यांनी विशेष स्नान,जप,दानादी करावे.

शुभफल	मिथुन, मीन, तुला, वृश्चिक
मिश्रफल	मेष, कर्क, धनु, कुंभ,
अशुभ	वृषभ, सिंह, कन्या, मकर

या खालील ग्रहणांचे आचरण भारतात नाही	
सूर्यग्रहण	21-09-2025 भाद्रपद अमावास्या
	17-02-2026 माघ अमावास्या

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1947 विश्वावसुनामसंवत्सर सन् 2025

उत्तरायण | वंसतऋतु | चैत्रमास | मासनियामक - श्रीपद्मीविष्णुः

श्रीदिग्विजयराम श्रीमूलराम
श्रीमूलसीता

मार्च - एप्रिल 2025

श्रीमुख्यप्राणदेव (उडुपि)

रवि	30 प्रतिपत्	6 नवमी	13 प्रतिपत्	20 सप्तमी	27 अमावास्या
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	रेवती 18:36 ऐंद्र, बव 1.2	पुनर्वसु 09:52 सुकर्मा, बालव 9	चित्रा 19:30 हर्षण, बालव 1	पूर्वाषाढा 07:23 सिद्ध, बव 8	अश्विनी 01:00 प्रीति, चतुष्पात् 30
सोम	31 द्वितीया	7 दशमी	14 द्वितीया	21 अष्टमी	<p>वैशाखस्नान संकल्प</p> <p>वैशाखं सकलं मासं मेषसंक्रमणे रवेः । प्रातः सनियमः स्नास्ये प्रीतोऽस्तु मधुसूदनः ॥</p> <p>मधुहंतुः प्रसादेन ब्राह्मणानामनुग्रहात् । निर्विघ्नमस्तु मे पुण्यं वैशाखस्नानमन्वहम् ॥</p> <p>पंचांग पहताना</p> <p>पंचांगात तिथी आणि नक्षत्र यांच्या पुढे ते केव्हां संपतात याची त्या दिवशीची भारतीय रेल्वे वेळ दिली आहे.</p> <p>युगादिचे दिवशी निम्बफलभक्षण</p> <p>शतायुर्वज्रदेहत्वं सर्वसंपत्प्रदं तथा । सर्वारिष्टहरं कुर्वे निंबपत्राशनं शुभम्</p> <p>वैशाख स्नान</p> <p>चैत्र पौर्णिमे पासून वैशाख पौर्णिमे पर्यंत प्रातःकाळी सूर्योदयाचे अगोदर स्नान करावे. संकल्पपूर्वक स्नान करून अर्घ्य व तर्पण द्यावेत.</p> <p>अक्षयतृतीया गंध समर्पण</p> <p>यः पश्यति तृतीयायां कृष्णं चंदनभूषितम् । वैशाखस्य सिते पक्षे स यात्यच्युतमंदिरम् ॥</p>
राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	अश्विनी 16:56 वैधृति, कौलव 3	पुष्य 09:53 धृति, तैतिल 10	स्वाती 22:07 बज्र, तैतिल 2	उत्तराषाढा 07:54 साध्य, कौलव 9	
मंगळ	1 तृतीया	8 एकादशी	15 द्वितीया	22 नवमी	
राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	भरणी 15:16 विष्कंभ, गरज 4	आश्लेषा 10:21 शूल, वणिक् 0	विशाखा 00:44 सिद्धि, गरज 3	श्रवणा 07:56 शुभ, गरज 10	
बुध	2 चतुर्थी	9 द्वादशी	16 तृतीया	23 दशमी	
राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	कृत्तिका 13:41 प्रीति, भद्रा 5	मघा 11:20 गंड, बव 11,12	अनुराधा 03:04 व्यतीपात, भद्रा 4	धनिष्ठा 07:31 शुक्र, भद्रा 0	
गुरु	3 षष्ठी	10 त्रयोदशी	17 चतुर्थी	24 एकादशी	
राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	रोहिणी 12:17 आयुष्मान् सौभाग्य, कौलव 6	पू.फाल्गुणी 12:46 वृद्धि, कौलव 13	ज्येष्ठा 05:07 वरीयान्, बालव 5	शतभिषा पू.भाद्रपद 06:43 ब्रह्म, बालव 0	
शुक्र	4 सप्तमी	11 चतुर्दशी	18 पंचमी	25 द्वादशी	
राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	मृगशिरा 11:09 शोभन, गरज 7	उ.फाल्गुणी 14:42 ध्रुव, गरज 14	मूलं 06:10 परिध, तैतिल 6	उ.भाद्रपदा 04:18 ऐंद्र, तैतिल 11,12,13	
शनि	5 अष्टमी	12 पौर्णिमा	19 षष्ठी	26 चतुर्दशी	
राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	आर्द्रा 10:19 अतिगंड, भद्रा 8	हस्ता 16:58 व्याघात, भद्रा 15	मूलं 06:23 शिव, वणिक् 7	रेवती 02:41 वैधृति विष्कंभ, भद्रा 14	

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

30	संवत्सरारंभ, अभ्यंग, निंबपुष्पभक्षण, पंचांगपूजा, व श्रवण, रामनवरात्रारंभ, श्वेतवराहकल्पादि, ध्वजारोहण, चंद्रदर्शन इष्टि	09	उदयात् पूर्व हरिवासर 05:08	27	दर्श, विष्णुपंचक, अक्षयतृतीया अमावास्या, अन्वाधान	30	उत्तम	13	मध्यम
31	मत्स्यजयंती, श्रीवेदव्यासतीर्थ पु. (पेनगुंडी), श्रीसत्यप्रज्ञतीर्थ पु. (आतकूर)	10	श्रीसत्यप्रियतीर्थ पु. (मानामधुरै), प्रदोष			31	अशुभ	14	अशुभ
01	गौरीतृतीया, उत्तममन्वादि	12	हनुमज्जयंती, देवसावर्णिमन्वादि, वैशाखस्नानारंभ, दवनदहुणिमे, विष्णुपंचक, अन्वाधान			1	11:11 प. मध्यम	15	अशुभ
02	उदानकल्पादि	13	इष्टि, मेषे रवि			2	8:55 नं. शुभ	16	अशुभ
05	नवलीभोगापुरेशरथोत्सव, श्रीसत्यध्यानतीर्थ पु (पंढरपुर), भवानीजयंती	14	इष्टि, मेषे रवि			3	उत्तम	17	अशुभ
06	श्रीरामनवमी - श्रीमदुत्तरादिमठात महाभिषेकोत्सव, श्रीकर्वाडतीर्थ पु (नववृंदावन), पुष्यार्कयोग	16	विधुवत् पर्वपुण्यकाल म.12:23 पर्यंत			4	अशुभ	18	12:34 नं. म
07	कोरवारप्राणदेवरथोत्सव	18	श्रीवागीशतीर्थ पु. (नववृंदावन)			5	7:58 नं. शुभ	19	10:19 नं. अशुभ
08	सर्वेषामेकादशी (कामदा)	22	श्रीचंद्रलापरमेश्वरीरथोत्सव (सन्नति)			6	उत्तम	20	11:45 नं. उ
		24	विष्णुपंचक नाहि			7	अशुभ	21	शुभ
		25	सर्वेषामेकादशी (वरूथिनी) श्री सत्यविजयतीर्थ पु. (सत्यविजयनगर)			8	अशुभ	22	शुभ
		26	प्रदोष, अल्पद्वादशी 08:09			9	10:00 प. मध्यम	23	16:38 नं. मध्यम
			मासशिवरात्रि			10	12:28 नं. उत्तम	24	10:48 प. म
						11	उत्तम	25	अशुभ
						12	16:28 नं शुभ-	26	अशुभ
						*		27	अशुभ

जेव्हा शांतता ?
उच्चारें मैथुने चैव प्रसावे दंतधावने ।
स्नाने भोजनकाले च षट् मौनं समाचरेत् ॥
मलविसर्जन, स्त्रीसंग, मूत्रविसर्जन, दंतधावन, स्नान, भोजन या सहा घटनांमध्ये मौनाचे पालन करावे.

॥ श्रीदिग्विजयरामो विजयते ॥

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1947 विश्वावसुनामसंवत्सर सन् 2025

उत्तरायण | वंसतऋतु | वैशाखमास | मा.नि - श्रीकमलालयामधुसूधन

श्री बादरायणदेव

एप्रिल - मे 2025

श्रीनरसिंहदेव - शूर्पालि

रवि	औषध घेताना	4 सप्तमी	11 चतुर्दशी	18 षष्ठी	25 त्रयोदशी
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	शरीरे जर्जरीभूते व्याधिग्रस्ते कलेवरे । औषधं जाह्नवीतोयं वैद्यो नारायणो हरिः ॥	12:13 पुष्य शुल/गंड, वणिक् 06:00 06:48	18:44 स्वाती व्यतीपात, वणिक् 05:57 06:50	02:20 उत्तराषाढा शुक्ल, गरज 15:39 05:55 06:52	13:36 अश्विनी सौभाग्य, वणिक् 09:11 05:54 06:55
सोम	28 प्रतिपत्	5 अष्टमी	12 पौर्णिमा	19 सप्तमी	26 चतुर्दशी
राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	22:46 भरणी आयुष्मान्, किंस्तुघ्न 23:19 06:04 06:46	11:46 आश्लेषा वृद्धि, बव 17:50 06:00 06:48	20:48 विशाखा वरीयान्, भद्रा 05:57 05:57 06:50	01:27 श्रवणा ब्रह्म, भद्रा 15:46 05:55 06:52	11:08 भरणी कृत्तिका शोभन/ अतिगंड, शकुनि 07:31 05:52 05:54 06:55
मंगळ	29 द्वितीया	6 नवमी	13 प्रतिपत्	20 अष्टमी	27 अमावास्या
राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	20:22 कृत्तिका सौभाग्य, बालव 21:41 06:03 06:46	11:50 मघा ध्रुव, कौलव 18:44 05:59 06:48	22:45 विशाखा परिघ, बालव 07:49 05:57 06:50	00:15 धनिष्ठा ऐंद्र, बालव 15:28 05:55 06:53	08:44 रोहिणी सुकर्मा, नागवान् 04:19 05:53 06:55
बुध	30 तृतीया	7 दशमी	14 द्वितीया	21 नवमी	वैशाख मासात द्यावयाचे दान
राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	18:09 रोहिणी शोभन, तैतिल 20:15 06:02 06:46	12:23 पू.फाल्गुणी व्याघात, गरज 20:03 05:59 06:49	00:21 अनुराधा शिव, तैतिल 10:11 05:56 06:51	22:32 शतभिषा वैधृति, तैतिल 14:43 05:54 06:53	दान फल जलदान पाल जन्माची निवृत्ती प्रपादान विष्णुलोक शय्यादान सर्वभोग (अंधरुण) चटई दान संसारापासून मुक्ति कांबळ अपमृत्यु परिहार वस्त्र पूर्णायुष्य कुसुम कुंकुम राज्य पद तांबूल सार्वभौम पद श्रीफळ सप्तजन्म विप्रत्व ताक विद्याधन प्राप्ती दही अखंड फळ कोशिंबीर श्वेतद्वीपवास पानक पितृंची तृप्ती कुंभदान गयाशतश्राद्धफळ पादत्राणे नरकप्रवेश नाही पंखा राजसूयफल कृष्णाजिन सप्तद्विपदान फळ दहिभात स्वर्ग
गुरु	1 चतुर्थी	8 एकादशी	15 तृतीया	22 दशमी	
राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	16:09 मृगशिरा अतिगंड, भद्रा 19:01 06:02 06:47	13:27 उ.फाल्गुणी हर्षण, भद्रा 21:55 05:59 06:49	01:38 ज्येष्ठा सिद्ध, वणिक् 12:14 05:56 06:51	20:37 पू.भाद्रपदा विष्कंभ, वणिक् 13:40 05:54 06:54	
शुक्र	2 पंचमी	9 द्वादशी	16 चतुर्थी	23 एकादशी	
राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	14:28 आर्द्रा सुकर्मा, बालव 18:08 06:01 06:47	14:55 हस्ता वज्र, बालव 00:04 05:58 06:49	02:26 मूलं साध्य, बव 13:53 05:56 06:51	18:24 उ.भाद्रपदा प्रीति, बव 12:20 05:54 06:54	
शनि	3 षष्ठी	10 त्रयोदशी	17 पंचमी	24 द्वादशी	
राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	13:07 पुनर्वसु धृति, तैतिल 17:35 06:01 06:47	16:44 नरसिंहजयंती चित्रा सिद्धि, तैतिल 02:36 05:58 06:49	02:35 पूर्वाषाढा शुभ, कौलव 14:59 05:55 06:52	16:04 रेवती आयुष्मान्, तैतिल 10:49 05:54 06:54	

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

28 श्रीसत्यानंदतीर्थ पु. (मळखेड), इष्टि	10 श्रीवेदव्यासजयंती, श्रीनरसिंहजयंती श्रीउत्तरादिमठ, बेंगळूर येथे विशेष उत्सव	23 सर्वेषां एकादशी (अपरा) श्रीब्रह्मण्यतीर्थ पु. (अब्बूरु)	28 मध्यम	13 9:10 नं. मध्यम
29 चंद्रदर्शन	11 कोप्परक्षेत्र येथे जयंत्युत्सव	24 प्रदोष,	29 अशुभ	14 11:47प. शुभ
30 अक्षयतृतीया, त्रेतायुगादि, श्रीपरशुराम जयंती, जलकुंभदान, श्रीविद्याधिराजतीर्थ पु. (जगन्नाथपुरी), श्रीविजयध्वजतीर्थ पु. (कण्वतीर्थ), कल्पादि	12 व्यासपूजा, वैशाखस्नानसमाप्ति, कूर्म-जयंती, नार्य्या, शूर्पालि, गलगलि, तोरवि, मुत्तगि, मु.खा. हुब्बळिळ, नीरा नरसिंहपुर क्षेत्रगळल्लि लक्ष्मीनरसिंह रथोत्सव, विष्णुपंचक, आगीहुण्णिवि, अन्वाधान	25 मासशिवरात्रि	30 उत्तम	15 अशुभ
03 श्रीरामचंद्रतीर्थ पु. (यरगोल), श्रीसत्यात्मतीर्थ-श्रीपादांचा 30 वा पीठारोहणमहोत्सव	13 इष्टि	26 दर्श, अन्वाधान, बनशंकरिकुलधर्म	1 अशुभ	16 16:06 प. मध्यम
04 गंगोत्पत्ति, गंगापूजा, पुष्यार्कयोग	14 वृषभे-रवि,	27 भावुका अमावास्या, विष्णुपंचक, श्रीशानैश्वरजयंती, धनिष्ठानवकसमाप्ति, इष्टि	2 शुभ	17 17:42 नं. उत्तम
05 श्रीशेषदासर पु.(मोदलकळ), दुर्गाष्टमी	15 विष्णुपदपर्वपुण्यकाल म. 12:19 पं.		3 शुभ	18 उत्तम
07 श्रीश्रीनिवासकल्याणमहोत्सव	19 विष्णुपंचक		4 7:22 प. शुभ	19 अशुभ
08 सर्वेषामेकादशी (मोहिनी)	20 धनिष्ठानवकारंभ,		5 14:08 नं. मध्यम	20 शुभ
09 प्रदोष			6 15:57 प. मध्यम	21 अशुभ
			7 अशुभ	22 अशुभ
			8 12:32 नं. उत्तम	23 उत्तम
			9 शुभ	24 शुभ
			10 शुभ	25 11:13 प. मध्यम
			11 अशुभ	26 अशुभ
			12 अशुभ	27 अशुभ
			*	*

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1947 विश्वावसुनामसंवत्सर सन् 2025

उत्तरायण | ग्रीष्मऋतु | ज्येष्ठमास | मासनियामक - श्रीरमात्रिविक्रम

श्री भूवराहस्वामी		मे - जून 2025				श्री श्रीपादराजतीर्थ मुळबागिलु	
रवि	नाम - मुद्राधारणासाठि मंत्र	1 षष्ठी 23:44	8 द्वादशी 06:37	15 चतुर्थी 14:01	22 द्वादशी 23:03	गोपीचंदन- गोपीचंदन पापघ्न विष्णुदेहसमुद्भव . चंक्रांकित नमस्तेस्तु धारणान्मुक्तिदो भव ॥ चक्र- सुदर्शन महाज्वाल कोटिसूर्यसमप्रभ . अज्ञानांधस्य मे नित्यं विष्णोर्मार्गं प्रदर्शय ॥ शंख- पांचजन्य निजध्वान ध्वस्तपातकसंचय . पाहि मां पापिनं घोरं संसारार्णवपातिनम् ॥	
	राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	आश्लेषा 01:26 ध्रुव , कौलव 6	स्वाती 12:30 परिघ , बालव 11,12,13	श्रवणा 23:46 ऐंद्र , बालव 5	उपवास 15:48 भरणी 15:48 सुकर्मा , कौलव 0		
सोम	चक्र- सुदर्शन महाज्वाल कोटिसूर्यसमप्रभ . अज्ञानांधस्य मे नित्यं विष्णोर्मार्गं प्रदर्शय ॥	2 सप्तमी 23:49	9 त्रयोदशी 08:38	16 पंचमी 13:15	23 त्रयोदशी 20:37		
		मघा 02:14 व्याघात , गरज 7	विशाखा 15:07 शिव , तैतिल 14	धनिष्ठा 23:35 वैधृति , तैतिल 6	कृत्तिका 14:10 धृति , गरज 11,12,13		
मंगळ	शंख- पांचजन्य निजध्वान ध्वस्तपातकसंचय . पाहि मां पापिनं घोरं संसारार्णवपातिनम् ॥	3 अष्टमी 00:17	10 चतुर्दशी 10:31	17 षष्ठी 12:01	24 चतुर्दशी 18:20		
		पू.फाल्गुणी 03:25 हर्षण , भद्रा 8	अनुराधा 17:34 सिद्ध , वणिक् 15	शतभिषा 22:53 विष्कंभ/प्रीति , वणिक् 7	रोहिणी 12:39 शूल , भद्रा 14		
बुध	प्रतिपत् 06:29 द्वितीया 04:19 मृगशिरा 03:00 धृति , बव 2	4 नवमी 01:20	11 पौर्णिमा 12:07	18 सप्तमी 10:26	25 अमावास्या 16:18		
		उ.फाल्गुणी 05:12 वज्र , बालव 9	गुरु अस्त 19:44 ज्येष्ठा 19:44 साध्य , बव 1	पू.भाद्रपदा 21:54 आयुष्मान् , बव 8	मृगशिरा 11:21 गंड वृद्धि , नागवान् 30		
गुरु	प्रतिपत् 02:35 आर्द्रा 02:03 शूल , तैतिल 3	5 दशमी 02:44	12 प्रतिपत् 13:19	19 अष्टमी 08:30	पद्म- संसारभयभीतानां योगिनामभयप्रदम् । पद्महस्तेन यो देवो योगीशं तं नमाम्यहम् ॥ गदा- ब्रह्मांडभुवनारंभ मूलस्तंभो गदाधरः । कौमोदकी करे यस्य तं नमामि गदाधरम् ॥ नारायण- नारायण नमस्तेस्तु नाममुद्रांकितं नरम् । दृष्ट्वैव लभते मुक्तिं चांडालो ब्रह्मघातकः ॥		
		हस्ता 05:53 सिद्धि , तैतिल 10	मूलं 21:27 शुभ , कौलव 2	उ.भाद्रपदा 20:35 सौभाग्य , कौलव 9			
शुक्र	प्रतिपत् 01:11 पुनर्वसु 01:23 गंड , वणिक् 4	6 एकादशी 04:34	13 द्वितीया 14:05	20 दशमी 04:04			
		हस्ता 07:28 व्यतीपात , वणिक् 0	पूर्वाषाढा 22:46 शुक्र , गरज 3	रेवती 19:07 शोभन , वणिक् 10			
शनि	प्रतिपत् 00:17 पुष्य 01:14 वृद्धि , बव 5	7 द्वादशी 05:53	14 तृतीया 14:17	21 एकादशी 01:33			
		चित्रा 09:54 वरीयान् , बव 0	उत्तराषाढा 23:28 ब्रह्म , भद्रा 4	अश्विनी 17:29 अतिगंड , बव 0			

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

28 दशहराव्रतारंभ, भावुकाकरिदिन, चंद्रदर्शन, श्रीसत्यसंधतीर्थ पु. (महिषी)	11 अनड्वाह पौर्णिमा, विष्णुपंचक, कारहुण्णिमे, श्रीकृष्णद्वैपायनतीर्थ पु. (कुसुमूर्ति), इंद्रसावर्णि मन्वादि, अन्वाधान, गुरुअस्त	23 श्रीविजयींद्रतीर्थ पु. (कुंभकोण), प्रदोष, मासशिवरात्रि	28 अशुभ	12 मध्यम
01 श्रीमोहनदास पु. (चिप्पगिरि)	12 इष्टि	25 मण्णेत्तिनअमावास्या, मृत्तिकावृषभपूजा, विष्णुपंचक, दर्श, अन्वाधान	29 अशुभ	13 अशुभ
03 दुर्गाष्टमी	13 श्रीसत्यपूर्णतीर्थ पु. (कोलपूर)		30 10:28 प.शुभ	14 15:46 नं. उत्तम
05 दशहराव्रतसमाप्ति, भागीरथीजयंती (गंगापूजे), अतिरिक्त एकादशी देशभेद पान 4 पहा	14 श्रीरघुवर्यतीर्थ पु. (नववृंदावन)		31 शुभ	15 अशुभ
06 विद्धदशमी आचरण हरिवासर 22:18 नंतर	15 विष्णुपंचक, मिथुने रवि, षडशीति पर्वपुण्यकाल 14:02 नं		1 अशुभ	16 11:06 नं. शुभ
07 एकादशी (निर्जला) (देशभेद)	19 श्रीसत्यधीरतीर्थ पु. (आतकूर)		2 मध्यम	17 14:46 प. मध्यम
08 अल्पद्वादशी 06:37 पर्यंत, प्रदोष, मृगप्रवेश 13:41	21 स्मार्तानां एकादशी हरिवासर 20:23 नं		3 अशुभ	18 अशुभ
10 वटसावित्री पूजा, श्रीपादराज पु. (मुळबागिलु), श्रीसत्याभिनवतीर्थ पु. (नाचारकोविल)	22 भागवतानामेकादशी (योगिनी), श्रीविद्यापतितीर्थ पु. (रायवेलूरु)		4 उत्तम	19 उत्तम
			5 9:16 प. शुभ	20 शुभ
			6 10:15-15:34 प. शुभ	21 अशुभ
			7 11:18प. शुभ	22 मध्यम
			8 12:43प. शुभ	23 अशुभ
			9 15:32नं शुभ	24 अशुभ
			10 11:35 प.शुभ	25 अशुभ
			11 अशुभ	*
			*	*

वटसावित्री बागिण दान मंत्र
सावित्रीयं मया दत्ता सहिरण्या महासती ।
ब्रह्मण प्रीणनार्थाय ब्राह्मणः प्रतिगृह्यताम् ॥
व्रतेनानेन गोविंद वैधव्यं नामुयात् क्वचित् ॥

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1947 विश्वावसुनामसंवत्सर सन् 2025

उत्तर/दक्षिणायन | ग्रीष्मऋतु | आषाढमास | मा.नि-श्रीवृषाकपिवामन

श्री विठ्ठलदेव - पंढरपुर

जून - जुलै 2025

श्री जयतीर्थ स्वामिजी
मळखेड

रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
<p>राहुकाल 04:30-06:00</p> <p>गुळिककाल 03:00-04:30</p> <p>यमघंट 12:00-01:30</p>	<p>राहुकाल 07:30-09:00</p> <p>गुळिककाल 01:30-03:00</p> <p>यमघंट 10:30-12:00</p>	<p>राहुकाल 03:00-04:30</p> <p>गुळिककाल 12:00-01:30</p> <p>यमघंट 09:00-10:30</p>	<p>राहुकाल 12:00-01:30</p> <p>गुळिककाल 10:30-12:00</p> <p>यमघंट 07:30-09:00</p>	<p>राहुकाल 01:30-03:00</p> <p>गुळिककाल 09:00-10:30</p> <p>यमघंट 06:00-07:30</p>	<p>राहुकाल 10:30-12:00</p> <p>गुळिककाल 07:30-09:00</p> <p>यमघंट 03:00-04:30</p>	<p>राहुकाल 09:00-10:30</p> <p>गुळिककाल 06:00-07:30</p> <p>यमघंट 01:30-03:00</p>
<p>प्रयाणवेळी पठन मन्त्र</p> <p>अग्रतो नारसिंहश्च</p> <p>पृष्ठतो गोपिनंदनः ।</p> <p>उभयोः पार्श्वयोः आस्तां</p> <p>सशरौ रामलक्ष्मणौ ॥</p> <p>सहायाति पुरो याति ।</p> <p>पुरः प्रेरयते हरिः ॥</p> <p>प्रयाणे गरुडारूढं</p> <p>पारिजातहरं हरिम् ।</p> <p>सत्यभामायुतं ध्यायेत्</p> <p>सर्वकार्यार्थसिद्धये ॥</p> <p>गच्छ गौतम शीघ्रं त्वं</p> <p>ग्रामेषु नगरेषु च ।</p> <p>आसनं भोजनं शय्यां</p> <p>कल्पयस्व ममाग्रतः ॥</p> <p>अमृतसिद्धी वर्ज्य -</p> <p>अमृतसिद्धी योग हा सर्व सामान्यपणे</p> <p>सर्व शुभ कार्यासाठी उत्तम असला तरी</p> <p>गुरुपुष्य हे विवाहासाठी, शनिरोहिणी</p> <p>हे प्रयाणासाठी, मंगळाश्विनी हे</p> <p>प्रवेशासाठी वर्ज्य समजावे.</p>	<p>29 चतुर्थी 11:36</p> <p>आश्लेषा 09:27</p> <p>वज्र , भद्रा 5</p> <p>30 पंचमी 11:33</p> <p>मघा 10:05</p> <p>सिद्धि , बालव 6</p> <p>1 षष्ठी 12:01</p> <p>पू.फाल्गुणी 11:13</p> <p>व्यतीपात , तैतिल 7</p> <p>2 सप्तमी 12:58</p> <p>उ.फाल्गुणी 12:50</p> <p>बरीयान् , वणिक् 8</p> <p>3 अष्टमी 14:23</p> <p>हस्ता 14:53</p> <p>परिध , बव 0</p> <p>4 नवमी 16:06</p> <p>चित्रा 17:14</p> <p>शिव , कौलव 9</p> <p>5 दशमी 18:05</p> <p>स्वाती 19:51</p> <p>सिद्ध , गरज 10</p>	<p>6 एकादशी 20:07</p> <p>विशाखा 22:29</p> <p>साध्य , वणिक् 0</p> <p>7 द्वादशी 22:01</p> <p>अनुराधा 01:01</p> <p>शुभ , बव 11,12</p> <p>8 त्रयोदशी 23:43</p> <p>ज्येष्ठा 03:19</p> <p>शुक्र , कौलव 13</p> <p>9 चतुर्दशी 00:57</p> <p>मूलं 05:09</p> <p>ब्रह्म , गरज 14</p> <p>10 पौर्णिमा 01:46</p> <p>पूर्वाषाढा 06:00</p> <p>ऐंद्र , भद्रा 15</p> <p>11 प्रतिपत् 02:00</p> <p>पूर्वाषाढा 06:01</p> <p>वैधृति , बालव 1</p> <p>12 द्वितीया 01:47</p> <p>उत्तराषाढा 07:12</p> <p>विष्कंभ , तैतिल 2</p>	<p>13 तृतीया 00:58</p> <p>श्रवणा 07:34</p> <p>प्रीति , वणिक् 3</p> <p>14 चतुर्थी 23:49</p> <p>धनिष्ठा 07:28</p> <p>आयुष्मान् , बव 4</p> <p>15 पंचमी 22:10</p> <p>शतभिषा 06:56</p> <p>पू.भाद्रपद 06:00</p> <p>सौभाग्य , कौलव 5</p> <p>16 षष्ठी 20:16</p> <p>उ.भाद्रपदा 04:55</p> <p>शोभन , गरज 6</p> <p>17 सप्तमी 18:08</p> <p>रेवती 03:29</p> <p>अतिगंड , भद्रा 7</p> <p>18 अष्टमी 15:45</p> <p>अश्विनी 01:49</p> <p>सुकर्मा धृति , कौलव 8,9</p> <p>19 नवमी 13:19</p> <p>भरणी 00:08</p> <p>शूल , गरज 10</p>	<p>20 दशमी 10:50</p> <p>कृत्तिका 22:28</p> <p>गंड , भद्रा 0</p> <p>21 एकादशी 08:25</p> <p>द्वादशी 06:02</p> <p>रोहिणी 20:53</p> <p>वृद्धि , बालव 0</p> <p>22 त्रयोदशी 03:55</p> <p>मृगशिरा 19:31</p> <p>ध्रुव , गरज 11,12,13</p> <p>23 चतुर्दशी 02:06</p> <p>आर्द्रा 18:23</p> <p>व्याघात , भद्रा 14</p> <p>24 अमावास्या 00:42</p> <p>पुनर्वसु 17:37</p> <p>हर्षण , चतुष्पात् 30</p>		

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

26 इष्टि, चंद्रदर्शन	17 करिदिन	26 8:50 नं. शुभ	11 अशुभ
04 श्रीसत्याधिराजतीर्थ पु. (रायवेल्लूर)	21 सर्वेषामेकादशी (कामिका)	27 शुभ	12 शुभ
05 चातुमास्यव्रतारंभ, चाक्षुषमन्वादि	22 कलामात्र साधनि, प्रदोष	28 अशुभ	13 13:24 प. शुभ
06 सर्वेषामेकादशी (शयनी) तप्तसुद्राधारण, शाकव्रतारंभ, धारणपारणव्रतारंभ, गोपन्नव्रतारंभ	23 मासशिवरात्रि	29 9:20 नं. मध्यम	14 मध्यम
07 गुरु उदय	24 दर्श, अन्वाधान, विष्णुपंचक, गुरुपुष्यामृत 17:47 नं. श्रीसत्याधीशतीर्थ पु. (राजमहेंद्रि), नागरअमावास्या, दीपस्तंभगौरीव्रत	30 अशुभ	15 अशुभ
08 प्रदोष		1 अशुभ	16 अशुभ
10 श्रीसत्यसंकल्पतीर्थ पु. (मैसूरु), श्रीव्यासपूजा, गुरुपौर्णिमा, धर्मसावर्णिमन्वादि, विष्णुपंचक, अन्वाधान		2 12:02 प. उत्तम	17 अशुभ
11 इष्टि		3 शुभ	18 शुभ
12 अशून्यशयनव्रतारंभ, चंद्रोदय 20:31		4 शुभ	19 मध्यम
13 विष्णुपंचक नाहि		5 शुभ	20 अशुभ
15 श्रीमज्जयतीर्थ पु. (मळखेड)		6 अशुभ	21 उत्तम
16 कर्के रवि, दक्षिणायन पर्वपुण्यकाल 12:28 नं. यति हस्तोदकनाहि		7 शुभ	22 अशुभ
		8 अशुभ	23 अशुभ
		9 मध्यम	24 अशुभ
		10 अशुभ	*
		*	

त्याग	फल	व्रत	फल
गूळ	मधुरस्वर	मौन	आज्ञावर्तिजन
तेल	सौंदर्य	१०० प्रदक्षिणा	विष्णुलोकसाधन
विडा	भोगप्राप्ति	एकांतवास	ब्रह्मलोकसाधन
तूप	सर्वांचे स्नेहप्राप्ति	अयाचित	उत्तमपुत्रसंतान
अंथरूप (शय्या)	मुनि	पर्ण भोजन	कुरुक्षेत्र यात्रा
शिजवलेले आहार	अंतःकरणशुद्धि	नख, रोम, वर्धन	गंगास्नान

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1947 विश्वावसुनामसंवत्सर सन् 2025

दक्षिणायन | वर्षाऋतु | श्रावणमास | मासनियामक-श्रीधन्याश्रीधर

श्री कृष्णदेव - उडुपि

जुलै - आगस्ट 2025

श्री महालक्ष्मी - कोल्हापूर

रवि	श्रावणशुद्ध द्वादशी पवित्रसमर्पणमंत्र	27 तृतीया	3 नवमी	10 प्रतिपत्	17 नवमी
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	देव देव नमस्तुभ्यं पवित्रं पूतमुत्तमम् । गृहीत्वा वार्षिकीं पूजां भगवन् परिपूरय ॥	22:59 मघा 17:45 वरीयान्, तैतिल 3	07:34 अनुराधा 06:08 शुक्र, कौलव 10	12:40 धनिष्ठा 15:26 शोभन, कौलव 2	20:19 कृत्तिका/रोहिणी 06:41 ध्रुव व्याघात, तैतिल 8,9
सोम	पवित्र मे कुरुष्वाद्य यन्मया दुष्कृतं कृतम् । शुद्धो भवाम्यहं देव त्वत्प्रसादात् सुरेश्वर ॥	28 चतुर्थी	4 दशमी	11 द्वितीया	18 दशमी
राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00		23:28 पू.फाल्गुणी 18:48 परिध, वणिक् 4	09:29 अनुराधा 08:18 ब्रह्म, गरज 0	11:30 शतभिषा 14:57 अतिगंड, गरज 3	18:01 मृगशिरा 03:35 हर्षण, वणिक् 10
मंगळ	पवित्र धारणमंत्र	29 पंचमी	5 एकादशी	12 तृतीया	19 एकादशी
राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	पवित्रं वैष्णवं तेजः सर्वविघ्ननिवारणम् । पूजाषाङ्गुण्यसिद्ध्यर्थं ममांगे धारयाम्यहम् ॥	00:21 उ.फाल्गुणी 20:16 शिव, बव 5	11:08 ज्येष्ठा 10:34 ऐंद्र, भद्रा 0	09:58 पू.भाद्रपदा 14:08 सुकर्मा, भद्रा 4	15:57 आर्द्रा 02:22 वज्र, बालव 0
बुध	सर्ववैष्णव नमस्कार	30 षष्ठी	6 द्वादशी	13 चतुर्थी पंचमी	20 द्वादशी
राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	पृथ्विमंडलमध्यस्थाः पूर्णबोधमतानुगाः । वैष्णवा विष्णुहृदयाः तान् नमस्ये गुरून् मम ॥	01:47 हस्ता 22:15 सिद्ध, कौलव 6	12:26 मूलं 12:31 वैधृति, बालव 11,12,13	08:06 उ.भाद्रपदा 12:58 धृति, बालव 5	14:10 पुनर्वसु 01:30 सिद्धि, तैतिल 11,12,13
गुरु	शाकत्रत समर्पण	31 सप्तमी	7 त्रयोदशी	14 षष्ठी	21 त्रयोदशी
राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	वासुदेव नमस्तुभ्यं आषाढे मत्कृतेन च । शाकत्रतेन देवेश प्रसन्नो भव माधव ॥	03:29 चित्रा 00:32 साध्य, गरज 7	13:14 पूर्वाषाढा 13:58 बिष्कंभ, तैतिल 14	03:43 रेवती 11:36 शूल, गरज 6	12:42 पुष्य 00:57 व्यतीपात, वणिक् 14
शुक्र	25 प्रतिपत्	1 अष्टमी	8 चतुर्दशी	15 सप्तमी	22 चतुर्दशी
राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	23:37 पुष्य 17:11 वज्र, किंस्तुग्र 1	05:31 स्वाती 03:07 शुभ, भद्रा 8	13:33 वरमहालक्ष्मीव्रत उत्तराषाढा 14:58 प्रीति/युष्मान्, वणिक् 15	01:14 अश्विनी 10:01 गंड, भद्रा 7	11:40 आश्लेषा 00:55 वरीयान्, शकुनि 30
शनि	26 द्वितीया	2 नवमी	9 पौर्णिमा	16 अष्टमी कृष्णाष्टमी	23 अमावास्या
राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	23:06 आश्लेषा 17:15 सिद्धि/व्यतीपात, बालव 2	06:08 विशाखा 05:47 शुक्र, बालव 9	13:19 श्रवणा 06:09 सौभाग्य, बव 1	22:45 भरणी 08:22 वृद्धि, बालव 0	11:04 मघा 01:16 परिध, नागवान् 1

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

25 इष्टि, मासमहालक्ष्मीकलशस्थापन	अन्वाधान, ऋग्वेदी/यजुर्वेदी यांचे नित्य नूतन उपाकर्म, हयग्रीवजयंती, नूलहुण्णिवि, रक्षाबंधन, विष्णुपंचक	22 दर्श, अन्वाधान, कुराग्रहण	25 16:06 प. शुभ	10 शुभ
26 चंद्रदर्शन		23 बेनकनअमावास्या, विष्णुपंचक, इष्टि	26 अशुभ	11 13:00 प. मध्यम
28 नागचतुर्थी			27 16:30 प. मध्यम	12 11:52 नं. उत्तम
29 नागपंचमी, मंगळागौरीव्रत	10 इष्टि, अशून्यशयनव्रत, चंद्रोदय 19:50		28 अशुभ	13 अशुभ
30 कल्किजयंती	11 श्रीराघवेंद्रस्वामि पु. (मंत्रालय)		29 उत्तम	14 शुभ
31 श्रीसत्यवतीर्थ पु. (संतेबिदनूर)	12 मंगळागौरीव्रत		30 शुभ	15 अशुभ
01 दुर्गाष्टमी	16 कृष्णाष्टमी चंद्रोदय 12:06, सावर्णि मन्वादि		31 शुभ	16 अशुभ
05 सर्वेषां एकादशी (पुत्रदा), दधिब्रतारंभ, मंगळागौरीव्रत	17 प्रातः पारण, सिंह रविः - विष्णुपदपर्वपुण्यकाल. पारण करण्यापूर्वी जप, तर्पण आणि दान...		1 17:33नं. शुभ	17 अशुभ
06 विष्णोःपवित्रारोपण, प्रदोष	19 सर्वेषां एकादशी (अजा), मंगळागौरीव्रत		2 अशुभ	18 अशुभ
08 वरमहालक्ष्मीव्रत, नूतन व्रतग्रहण करू शकता	20 प्रदोष		3 शुभ	19 अशुभ
	21 श्रीसत्यधर्मतीर्थ पु (होळेहोन्नूर), मासशिवरात्रि, गुरुपुण्ययोग		4 9:12 प. शुभ	20 शुभ
			5 अशुभ	21 अशुभ
			6 अशुभ	22 अशुभ
			7 13:58 नं. उत्तम	23 अशुभ
			8 14:09 प. उत्तम	*
			9 शुभ	
			*	

श्री गदाधर - गया		आगस्ट - सेप्टेंबर 2025						श्री गजानन	
रवि	24 प्रतिपत् 11:00 पू.फाल्गुणी शिव, बव	31 अष्टमी 21:27 अनुराधा वैधृति, भद्रा	7 पौर्णिमा 23:48 शतभिषा सुकर्मा, भद्रा	14 सप्तमी 08:45 रोहिणी वज्र, बव	21 अमावास्या 23:46 पू.फाल्गुणी शुभ, चतुष्पात्				
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	02:12 श्रा.ति 06:13 2	15:30 श्रा.ति 06:13 8	22:52 श्रा.ति 06:14 15	13:08 श्रा.ति 06:15 8	09:45 श्रा.ति 06:16 30				
सोम	25 द्वितीया 11:25 उ.फाल्गुणी सिद्ध, कौलव	1 नवमी 23:11 ज्येष्ठा विष्कंभ, बालव	8 प्रतिपत् 22:19 पू.भाद्रपदा धृति, बालव	15 अष्टमी नवमी 06:29 मृगशिरा सिद्धि, कौलव	<p>दधिब्रत समर्पण संकर्षण नमस्तुभ्यं श्रावणे मत्कृतेन च । दधिब्रतेन देवेश तुष्टो भव जनार्दन ॥</p> <p>क्षीरब्रत संकल्प प्रचुम्न तव तुष्ट्यर्थं प्रोष्ठपद्यां तृतीयके । निर्विघ्नं कुरु देवेश करिष्येहं पयोव्रतम् ॥</p> <p>गौरीदोरक ग्रहणासाठी मंत्र सप्तसामोपगीतां त्वां चराचर जगद्धरे । सूत्रग्रंथिस्थितां कंठे धारयामि स्थिरा भव ॥</p> <p>गणेशचतुर्थीचे दिवशी चंद्रदर्शन घडल्यास अपवाद परिहारासाठी मंत्र</p> <p>सिंहः प्रसेनमवधीत् सिंहो जांबवता हतः । सुकुमारक मारोदीः तवह्येष स्यमंतकः ॥</p>				
राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	03:33 श्रा.ति 06:13 3	17:52 श्रा.ति 06:14 9	22:09 श्रा.ति 06:15 1	04:13 श्रा.ति 06:15 9					
मंगळ	26 तृतीया 12:21 हस्ता साध्य, गरज	2 दशमी 00:34 मूलं प्रीति, तैतिल	9 द्वितीया 20:25 उ.भाद्रपदा शुल/गंड, तैतिल	16 दशमी 02:29 आर्द्रा व्यतीपात वरीयान्, वणिक्					
राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	05:27 श्रा.ति 06:13 4	19:55 श्रा.ति 06:14 10	21:00 श्रा.ति 06:15 2	10:25 श्रा.ति 06:15 10					
बुध	27 चतुर्थी 13:42 चित्रा शुभ, भद्रा	3 एकादशी 01:25 पूर्वाषाढा आयुष्मान्, वणिक्	10 तृतीया 18:20 रेवती वृद्धि, वणिक्	17 एकादशी 01:01 पुनर्वसु परिध, बव					
राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	06:13 श्रा.ति 06:13 5	21:29 श्रा.ति 06:14 0	19:39 श्रा.ति 06:15 3	09:28 श्रा.ति 06:16 0					
गुरु	28 पंचमी 15:26 चित्रा शुक्र, बालव	4 द्वादशी 01:50 उत्तराषाढा सौभाग्य, बव	11 चतुर्थी 16:01 अश्विनी ध्रुव, बालव	18 द्वादशी 00:02 पुष्य शिव, कौलव					
राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	07:49 श्रा.ति 06:13 0	22:37 श्रा.ति 06:14 11,12	18:05 श्रा.ति 06:15 4	08:52 श्रा.ति 06:16 11,12					
शुक्र	29 षष्ठी 17:24 स्वाती ब्रह्म, तैतिल	5 त्रयोदशी 01:36 श्रवणा शोभन, कौलव	12 पंचमी 13:37 भरणी व्याघात, तैतिल	19 त्रयोदशी 23:25 आश्लेषा सिद्ध, गरज					
राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	10:18 श्रा.ति 06:13 6	23:09 श्रा.ति 06:14 13	16:27 श्रा.ति 06:15 5,6	08:41 श्रा.ति 06:16 13					
शनि	30 सप्तमी 19:28 विशाखा ऐंद्र, गरज	6 चतुर्दशी 00:59 धनिष्ठा अतिगंड, गरज	13 षष्ठी 11:09 कृत्तिका हर्षण, वणिक्	20 चतुर्दशी 23:24 मघा साध्य, भद्रा					
राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	12:55 श्रा.ति 06:13 7	23:17 श्रा.ति 06:14 14	14:45 श्रा.ति 06:15 7	08:59 श्रा.ति 06:16 14					

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

24 प्रोष्ठपदीप्रारंभ, चंद्रदर्शन श्रीवराहजयंती, श्रीबलरामजयंती, श्रीधन्वतरिजयंती, मैसूर श्री उत्तरादिमठामध्ये विशेष उत्सव.	03 सर्वेषामेकादशी (परिवर्तिनी), क्षीरब्रत आरंभ, श्रीसत्येष्टतीर्थ पु. (आतकूर)	12 महाभरणीश्राद्ध	24 अशुभ
25 श्रीस्वर्णगौरीव्रत, सामवेदि उपाकर्म, तापसमन्वादि	04 हरिवासर प्रा.07:32 पर्यंत, श्रीवामनजयंती, श्रीप्रसन्नवेंकटदास पु. (बदामि)	13 पूर्वेंद्युःश्राद्ध	8 अशुभ
26 श्रीगणेशचतुर्थी	05 विष्णुपंचक, प्रदोष	14 मध्याष्टमीश्राद्ध, अष्टकाश्राद्ध	9 उत्तम
27 ऋषिपंचमीव्रत, नूतन व्रतग्रहण उद्यापन करू शकता.	06 अनंतचतुर्दशीव्रत	15 अविधवानवमीश्राद्ध, अन्वष्टकाश्राद्ध	10 अशुभ
28 सूर्यषष्ठी, प्रातःस्नानेन अश्वमेधफल	07 प्रौष्ठपदी श्राद्ध, श्रीयादवार्थ पु. (मुनवल्लि), उमामहेश्वर व्रत, अन्वाधान, विष्णुपंचक, अनंत हुण्णिमे, चंद्रग्रहण पान 4 पहा	17 सर्वेषामेकादशी(इंदिरा), कन्यायां रवि	11 14:01 प. शुभ
31 ज्येष्ठादेव्यावाहन	08 महालयारंभ, इष्टि, करिदिन	18 हरिवासर प्रा.06:47 प., संन्यासि महालय, षडशीति पर्वपुण्यकाल पारण करण्यापूर्वी जप, तर्पण आणि दान...	12 12:03 प. मध्यम
01 ज्येष्ठादेवी पूजन, श्रीजगन्नाथदास पु. (मानवी)	09 श्रीनिवासतीर्थ पु. (होन्नाळि), अशून्यशयनव्रत चंद्रोदय 20:10	19 प्रदोष, मासशिवरात्रि, कलियुगादि	13 अशुभ
02 ज्येष्ठादेवी विसर्जन, मासमहालक्ष्मीकलशविसर्जन, दोरबंधन	10 बृहद्वैरीव्रत	20 घातचतुर्दशीश्राद्ध	14 उत्तम
		21 दर्श, श्रीमाधवतीर्थ पु. (मण्णूर), सर्वपितृअमावास्या, विष्णुपंचक, अन्वाधान	15 अशुभ
			16 13:02 प. शुभ
			17 शुभ
			18 अशुभ
			19 अशुभ
			20 अशुभ
			21 अशुभ
			* मध्यम

श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1947 विश्वावसुनामसंवत्सर सन् 2025

दक्षिणायन | शरदृऋतु | आश्विनमास | मासनियामक-श्रीयज्ञापद्मनाभ

श्री श्रीनिवास स्वामी

सप्टेंबर - अक्टोबर 2025

श्रीमध्वाचार्य

रवि	नित्यनैमित्तिके कृष्ण कार्तिके पापनाशने । गृहाणार्घ्यं मया दत्तं राधया सहितो हरे ॥ या मंत्राने अर्घ्यं दावे.	28 षष्ठी 10:06	5 त्रयोदशी 12:43	12 षष्ठी 19:39	19 त्रयोदशी 13:23
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30		ज्येष्ठा 01:03 आयुष्मान् , तैतिल 7	शतभिषा/ पू.भाद्रपद, गंड , तैतिल 06:34 06:06 श्रा.ति 14	मृगशिरा 19:37 वरीयान् , गरज 6	उ.फाल्गुणी 18:18 ऐंद्र , वणिक् 14
सोम	22 प्रतिपत् 00:46 उ.फाल्गुणी 11:02 शुक्र , किंस्तुग्र 1	29 सप्तमी 11:51 मूलं 03:13 सौभाग्य , वणिक् 8	6 चतुर्दशी 11:14 उ.भाद्रपदा 04:59 वृद्धि , वणिक् 15	13 सप्तमी 17:36 आर्द्रा 18:17 परिघ , भद्रा 7	20 चतुर्दशी 14:20 हस्ता 19:55 वैधृति , शकुनि 0
मंगळ	23 द्वितीया 02:07 हस्ता 12:46 ब्रह्म , बालव 2	30 अष्टमी 13:12 पूर्वाषाढा 04:54 शोभन , बव 9	7 पौर्णिमा 09:26 रेवती 06:18 ध्रुव , बव 1	14 अष्टमी 15:53 पुनर्वसु 17:17 शिव , कौलव 8	21 अमावास्या 15:47 चित्रा 22:00 विष्कंभ , नागवान् 30
बुध	24 तृतीया 03:56 चित्रा 14:55 ऐंद्र , तैतिल 3	1 नवमी 14:07 उत्तराषाढा 06:12 अतिगंड , कौलव 10	8 प्रतिपत् 07:22 द्वितीया 05:00 अश्विनी 02:07 व्याघात हर्षण , कौलव 2	15 नवमी 14:28 पुष्य 16:34 सिद्ध , गरज 9,10	कार्तिक स्नानमंत्र आश्विन शु, पूर्णिमापासून कार्तिक शु, पूर्णिमापर्यंत उषःकाली स्नानकरावे. कार्तिकेहं करिष्यामि प्रातःस्नानं जनार्दन । प्रीत्यर्थं तव देवेश दामोदर मया सह ॥ ध्यात्वाहं त्वां च देवेश जलेस्मिन् स्नातुमुद्यतः । तव प्रसादात् पापं मे दामोदर वनश्यतु ॥
गुरु	25 चतुर्थी 05:57 स्वाती 17:21 वैधृति , वणिक् 4	2 दशमी 14:30 श्रवणा 06:17 सुकर्मा , गरज 0	9 तृतीया 02:45 भरणी 00:29 वज्र , वणिक् 3	16 दशमी 13:29 आश्लेषा 16:19 साध्य शुभ , भद्रा 0	अर्घ्यमंत्र नमः कमलनाभाय नमस्ते जलशायिने । नमस्तेस्तु हृषीकेश गृहाणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥ व्रतिनः कार्तिके मासि स्नातस्य विधिवन्मम । गृहाणार्घ्यं मया दत्तं दनुर्जेद्रनिषूदन ॥
शुक्र	26 पंचमी 06:17 विशाखा 19:59 विष्कंभ , बव 5	3 एकादशी 14:25 श्रवणा 06:37 धृति , भद्रा 0	10 चतुर्थी 00:17 कृत्तिका 22:47 सिद्धि , बव 4	17 एकादशी 12:56 मघा 16:28 शुक्र , बालव 0	
शनि	27 पंचमी 08:07 अनुराधा 22:36 प्रीति , बालव 6	4 द्वादशी 13:46 घनिष्ठा 06:49 शूल , बालव 11,12,13	11 पंचमी 21:54 रोहिणी 21:07 व्यतीपात , कौलव 5	18 द्वादशी 12:53 पू.फाल्गुणी 17:07 ब्रह्म , तैतिल 11,12,13	

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

22 नवरात्रोत्सवारंभ, कलशस्थापन, मातामहश्राद्ध, इष्टि	03 सर्वेषां एकादशी (पाशांकुशा), विष्णुपंचक नाहि, द्विदलव्रतारंभ, सरस्वति विसर्जन प्रा. 06:37 प	20 नरकचतुर्दशी, चंद्रोदय प्रा.05:15, नारीकृतनीराजन, अभ्यंग, यमतर्पण, सायंकाल महालक्ष्मीपूजा	22 उत्तम 8 शुभ
23 चंद्रदर्शन	04 प्रदोष	21 दीपावली अमावास्या, दर्श, विष्णुपंचक, अन्वाधान	23 शुभ 9 12:39 प. मध्यम
24 सप्तरात्रोत्सवारंभ	06 कोजागरव्रत, अन्वाधान		24 शुभ 10 अशुभ
26 पंचरात्रोत्सवारंभ	07 कार्तिकस्नानारंभ, नक्षत्रदीपारंभ, विष्णुपंचक, शीगिहुण्णिमे, इष्टि		25 अशुभ 11 14:12 नं उत्तम
27 गजगौरि आवाहन 22:22	08 अशून्यशयनव्रत, चंद्रोदय 19:21		26 अशुभ 12 13:44प. शुभ
29 त्रिरात्रोत्सवारंभ, सरस्वतीआवाहन प्रा. 07:35 प, श्री सत्यपरायणतीर्थ पु. (संतेबिदनूरु)	17 सर्वेषामेकादशी (रमा), तुलायां रवि		27 शुभ 13 12:34नं शुभ
30 दुर्गाष्टमी, सरस्वतीपूजा, श्रीसत्यपराक्रमतीर्थ पु. (चितापुर)	18 गोवत्सद्वादशी, प्रदोष, धनत्रयोदशी, यमदीपदान, विषुवत् पर्वपुण्यकाल, पारण करण्यापूर्वी जप, तर्पण आणि दान...		28 अशुभ 14 शुभ
01 महानवमी, सरस्वत्यै बलिदान, बुद्धजयंती, स्वारोचिषमन्वादि	19 मासशिवरात्रि, जलपूर्णत्रयोदशी	क्षीरव्रत समर्पण प्रद्युम्न ते नमस्तुभ्यं मासमारभ्य यत्कृतम् । इष्टदो भव सर्वेश गृहित्वा तु पयोव्रतम् ॥	29 मध्यम 15 12:06प. शुभ
02 विजयदशमी, श्रीमध्वजयंती, विष्णुपंचकाभाव		द्विदलव्रत संकल्प अनिरुद्ध सुरैर्वद्य द्विदलव्रतमुत्तम् । करोम्यहमिषे मासे निर्विघ्नं कुरु मे प्रभो ॥	30 अशुभ 16 12:47 नं मध्यम
			1 8:05 नं उत्तम 17 14:02 प मध्यम
			2 उत्तम 18 अशुभ
			3 अशुभ 19 13:54 प उत्तम
			4 शुभ 20 अशुभ
			5 अशुभ 21 अशुभ
			6 8:17-12:22 प. उत्तम *
			7 अशुभ *

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1947 विश्वावसुनामसंवत्सर सन् 2025

दक्षिणायन | शरदृक्तु | कार्तिकमास | मासनियामक - श्रीइंदिरादामोदर

श्री पद्मनाभतीर्थ - नववृंदावन

अक्टोबर - नवंबर 2025

श्री सत्यप्रमोदतीर्थ स्वामी

रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
<p>26 पंचमी 01:44</p> <p>ज्येष्ठा 08:06</p> <p>अतिगंड , बव 5</p>	<p>27 षष्ठी 03:08</p> <p>मूलं 10:16</p> <p>सुकर्मा , कौलव 6</p>	<p>28 सप्तमी 04:10</p> <p>पूर्वाषाढा 12:05</p> <p>धृति , गरज 7</p>	<p>29 अष्टमी 04:32</p> <p>उत्तराषाढा 13:22</p> <p>शूल , भद्रा 8</p>	<p>30 नवमी 04:30</p> <p>श्रवणा 14:12</p> <p>गंड , बालव 9</p>	<p>31 दशमी 03:49</p> <p>धनिष्ठा 14:31</p> <p>वृद्धि , तैतिल 10</p>	<p>1 एकादशी 02:47</p> <p>शतभिषा 14:23</p> <p>ध्रुव , वणिक् 0</p>
<p>2 द्वादशी 01:14</p> <p>पू.भाद्रपदा 13:46</p> <p>व्याघात , बव 11,12</p>	<p>3 त्रयोदशी 23:28</p> <p>उ.भाद्रपदा 12:52</p> <p>हर्षण , कौलव 13</p>	<p>4 चतुर्दशी 21:21</p> <p>रेवती 11:36</p> <p>वज्र , गरज 14</p>	<p>5 पौर्णिमा 19:07</p> <p>अश्विनी 10:10</p> <p>सिद्धि , भद्रा 15</p>	<p>6 प्रतिपत् 16:44</p> <p>भरणी 08:33</p> <p>व्यतीपात , कौलव 1</p>	<p>7 द्वितीया 14:20</p> <p>कृत्तिका/रोहिणी 06:53</p> <p>वरीयान्/ परिघ , गरज 2,3</p>	<p>8 तृतीया 12:01</p> <p>मृगशिरा 03:38</p> <p>शिव , भद्रा 4</p>
<p>9 चतुर्थी 09:48</p> <p>आर्द्रा 02:13</p> <p>सिद्ध , बालव 5</p>	<p>10 पंचमी षष्ठी 07:49</p> <p>पुनर्वसु 06:14</p> <p>साध्य , तैतिल 6</p>	<p>11 सप्तमी 04:32</p> <p>पुष्य 00:20</p> <p>शुभ , भद्रा 7</p>	<p>12 अष्टमी 03:39</p> <p>आश्लेषा 00:01</p> <p>शुक्र , बालव 8</p>	<p>13 नवमी 03:06</p> <p>मघा 00:02</p> <p>ब्रह्म , तैतिल 9</p>	<p>14 दशमी 03:13</p> <p>पू.फाल्गुणी 00:39</p> <p>ऐंद्र , वणिक् 10</p>	<p>15 एकादशी 03:41</p> <p>उ.फाल्गुणी 01:39</p> <p>वैधृति , बव 0</p>
<p>16 द्वादशी 04:48</p> <p>हस्ता 03:15</p> <p>विष्कंभ , कौलव 11,12</p>	<p>17 त्रयोदशी 06:15</p> <p>चित्रा 05:10</p> <p>प्रीति , गरज 13</p>	<p>18 चतुर्दशी 06:33</p> <p>स्वाती 06:33</p> <p>आयुष्मान् , गरज 14</p>	<p>19 चतुर्दशी 08:17</p> <p>स्वाती 07:39</p> <p>सौभाग्य , शकुनि 30</p>	<p>20 अमावास्या 10:23</p> <p>विशाखा 10:12</p> <p>शोभन , नागवान् 1</p>	<p>दान मंत्र</p> <p>उपायनमिदं देव व्रतसंपूर्तिहेतवे ।</p> <p>1) शाकं तु द्विजवर्याय सहिरण्यं ददाम्यहम् ॥</p> <p>2) दधि ब्राह्मणवर्याय</p> <p>3) क्षीरं तु द्विजवर्याय</p> <p>4) द्विदलं द्विजवर्याय</p>	<p>द्विदलव्रतसमर्पण</p> <p>अनिरुद्ध नमस्तुभ्यं द्विदलाख्यव्रतेन च । मत्कृतेनाश्विने मासि प्रीत्यर्थं फलदो भव ॥</p>

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

22 बलिप्रतिपत्, अश्वयंज, श्रीमठामध्ये महाभिषेकोत्सव, विक्रमसंवत्सर 2082, गोवर्धनपूजा, इष्टि	02 उत्थान द्वादशी, हरिवासर 08:25 प, श्रीमठामध्ये सायंकाळीही श्रीमूलरामपूजा, तुलसीविवाह, स्वायंभुव मन्वादि	16 हरिवासर प्रातः 09:59 पर्यंत, महालय गौणकालसमाप्ति, वृश्चिके रवि	22 उत्तम 6 अशुभ
23 यमद्वितीया-भगिनीच्या हस्ताने भोजन., चंद्रदर्शन भगिनीतृतीया, श्रीसत्यप्रमोदतीर्थ महासमारोधन (तिरुकोविल्लूर)	03 वैकुंठचतुर्दशी	17 प्रदोष, मासशिवरात्रि, विष्णुपदपर्व पुण्यकाल 12:28 पर्यंत	23 अशुभ 7 उत्तम
24 श्रीवेदेशतीर्थ पु. (मण्णूर), कल्पादि	04 धात्रीहवन	19 श्रीपद्मनाभतीर्थ पु. (नववृंदावन), दर्श, अन्वाधान	24 शुभ 8 अशुभ
27 श्रीवेदेशतीर्थ पु. (मण्णूर), गोपाष्टमी	05 व्यासपूजा, कार्तिकस्नानसमाप्ति, गौरीहुण्णिवि, दक्षसावर्णिमन्वादि, भीष्मपंचक्रतसमाप्ति, विष्णुपंचक, अन्वाधान	20 विष्णुपंचक, छट्टी अमावास्या, श्रीमहिपतिदासर पु. (काखंडकी), इष्टि	25 अशुभ 9 अशुभ
28 कल्पादि	08 श्रीसत्यप्रमोदतीर्थ पादुका महासमारोधना		26 10:47 नं मध्यम 10 शुभ
29 गोपाष्टमी	09 श्रीविद्यानिधितीर्थ पु (यरगोल)		27 13:26 प. म 11 11:49 नं शुभ
30 कृतयुगादि, कूष्मांडनवमी, विष्णुपंचक	14 दशमी देशवेध पुट 4 पहा		28 15:43 नं उ 12 अशुभ
31 श्रीसत्यवीरतीर्थ पु. (कोलहळिळ), श्रीविजयदास पु. (चिप्पगिरि) देशभेद दशमी पान - 4 पहा.	15 सर्वेषामेकादशी (उत्पत्ति)		29 9:22 प उत्तम 13 मध्यम
01 सर्वेषामेकादशी (प्रबोधिनी) चातुर्मास्यसमाप्ति, द्विदलव्रत समाप्ति, गोपद्मव्रतसमाप्ति, भीष्मपंचक्रतारंभ, श्रीवेदनिधितीर्थ पु. (पंढरपुर)			30 शुभ 14 अशुभ

बलिप्रतिपदा

बलिराज नमस्तुभ्यं दैत्यदानववंदित । इंद्रशत्रो अमराराते विष्णुसान्निध्यदो भव ॥

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1947 विश्वावसुनामसंवत्सर सन् 2025

दक्षिणायन | हेमंतऋतु | मार्गशीर्षमास | मासनियामक - श्रीश्रीकेशव

श्री चक्रकेशवस्वामी
मण्णूरु

नवंबर - डिसेंबर 2025

अवतारत्रय प्राणदेव - नववृंदावन

रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
<p>हरविलेल्या वस्तू मिळण्यासाठी</p> <p>कार्तवीर्यार्जुनो नाम राजा बाहुसहस्रवान् । तस्य स्मरणमात्रेण गतं नष्टं च लभ्यते ॥</p>	<p>धनुर्व्यतीपातयोग</p> <p>व्यतीपात महासत्व सर्वपापप्रणाशन । सहस्रबाहो विश्वात्मन् ग्रहाणार्घ्यं नमोस्तुते ॥</p>	<p>व्यतीपात नमस्तेस्तु नमस्ते विश्वमंगल । विष्णुचक्रस्वरूपाय नमस्ते दिव्यतेजसे ॥</p>	<p>दुःस्वप्न नाशन गजेंद्रमोक्ष स्तोत्र</p> <p>अंतस्सरस्स्युरुबलेन पदे गृहीतो ग्राहेण यूथपतिरंबुजहस्त आर्तः । आहेदमादिपुरुषाखिललोकनाथ तीर्थश्रवः श्रवणमंगलनामधेय ॥</p>	<p>स्मृत्वा हरिस्तमरणार्थिनमप्रमेयः चक्रायुधः पतगराजभुजाधिरूढः । चक्रेण नक्रवदनं विनिपाट्य तस्मात् हस्ते प्रगृह्य भगवान् कृपयोज्जहार ॥</p>	<p>अश्वत्थ वंदन स्तोत्र - मूलतो ब्रह्मरूपाय मध्यतो विष्णुरूपिणे । अग्रतः शिवरूपाय वृक्षराजाय ते नमः ॥</p>	
<p>23 तृतीया 16:26</p> <p>मूलं 17:39</p> <p>श्रा.ति 06:36</p> <p>धृति , गरज 3</p>	<p>24 चतुर्थी 17:53</p> <p>पूर्वाषाढा 19:35</p> <p>श्रा.ति 06:36</p> <p>शूल , भद्रा 4</p>	<p>25 पंचमी 18:48</p> <p>उत्तराषाढा 21:00</p> <p>श्रा.ति 06:37</p> <p>गंड , बालव 5</p>	<p>26 षष्ठी 19:15</p> <p>श्रवणा 21:59</p> <p>श्रा.ति 06:37</p> <p>वृद्धि , कौलव 6</p>	<p>27 सप्तमी 19:07</p> <p>धनिष्ठा 22:23</p> <p>श्रा.ति 06:38</p> <p>ध्रुव , गरज 7</p>	<p>28 अष्टमी 18:33</p> <p>शतभिषा 22:22</p> <p>श्रा.ति 06:38</p> <p>व्याघात हर्षण , भद्रा 8</p>	<p>29 नवमी 17:27</p> <p>पू.भाद्रपदा 21:50</p> <p>श्रा.ति 06:39</p> <p>वज्र , कौलव 9</p>
<p>30 दशमी 16:02</p> <p>उ.भाद्रपदा 21:00</p> <p>श्रा.ति 06:40</p> <p>सिद्धि , गरज 10</p>	<p>1 एकादशी 14:13</p> <p>रेवती 19:47</p> <p>श्रा.ति 06:40</p> <p>व्यतीपात , भद्रा 0</p>	<p>2 द्वादशी 12:12</p> <p>अश्विनी 18:23</p> <p>श्रा.ति 06:41</p> <p>वरीयान् , बालव 11,12,13</p>	<p>3 त्रयोदशी 09:58</p> <p>भरणी 16:47</p> <p>श्रा.ति 06:41</p> <p>परिघ , तैतिल 14</p>	<p>4 चतुर्दशी 07:38</p> <p>पौर्णिमा 05:16</p> <p>श्रा.ति 06:42</p> <p>कृत्तिका 15:08</p> <p>शिव , वणिक् 15</p>	<p>5 प्रतिपत् 02:54</p> <p>रोहिणी 13:28</p> <p>श्रा.ति 06:42</p> <p>सिद्ध , बालव 1</p>	<p>6 द्वितीया 00:42</p> <p>मृगशिरा 06:43</p> <p>श्रा.ति 06:43</p> <p>साध्य शुभ , तैतिल 2</p>
<p>7 तृतीया 22:47</p> <p>आर्द्रा 10:30</p> <p>श्रा.ति 06:44</p> <p>शुक्ल , वणिक् 3</p>	<p>8 चतुर्थी 21:05</p> <p>पुनर्वसु 09:20</p> <p>श्रा.ति 06:44</p> <p>ब्रह्म , बव 4</p>	<p>9 पंचमी 19:49</p> <p>पुष्य 08:30</p> <p>श्रा.ति 06:45</p> <p>ऐंद्र , कौलव 5</p>	<p>10 षष्ठी 18:53</p> <p>आश्लेषा 08:02</p> <p>श्रा.ति 06:45</p> <p>वैधृति , गरज 6</p>	<p>11 सप्तमी 18:32</p> <p>शुक्रास्त 08:01</p> <p>श्रा.ति 06:46</p> <p>मघा 08:01</p> <p>विष्कंभ , बव 7</p>	<p>12 अष्टमी 18:35</p> <p>पू.फाल्गुणी 08:28</p> <p>श्रा.ति 06:47</p> <p>प्रीति , कौलव 8</p>	<p>13 नवमी 19:13</p> <p>उ.फाल्गुणी 09:25</p> <p>श्रा.ति 06:47</p> <p>आयुष्मान् , तैतिल 9</p>
<p>14 दशमी 20:18</p> <p>हस्ता 10:51</p> <p>श्रा.ति 06:48</p> <p>सौभाग्य, वणिक् 10</p>	<p>15 एकादशी 21:53</p> <p>चित्रा 12:44</p> <p>श्रा.ति 06:48</p> <p>शोभन , बव 0</p>	<p>16 द्वादशी 23:47</p> <p>स्वाती 14:59</p> <p>श्रा.ति 06:49</p> <p>अतिगंड , कौलव 11,12</p>	<p>17 त्रयोदशी 01:57</p> <p>विशाखा 17:31</p> <p>श्रा.ति 06:49</p> <p>सुकर्मा , गरज 13</p>	<p>18 चतुर्दशी 04:11</p> <p>अनुराधा 20:09</p> <p>श्रा.ति 06:50</p> <p>धृति , भद्रा 14</p>	<p>19 अमावास्या 06:20</p> <p>ज्येष्ठा 22:45</p> <p>श्रा.ति 06:50</p> <p>शूल , चतुष्पात् 30</p>	

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

21 चंद्रदर्शन	श्रीमठामध्ये सहस्र शंखाभिषेक, मण्णूरु	17 धनुर्मासपूजारंभ, प्रदोष	21 13:56 प शुभ	5 उत्तम
23 श्रीरघुवीरतीर्थ पु. (कूडलि)	चेन्नकेशवोत्सव, मोतंपल्लि भीमसेनरथोत्सव,	18 मासशिवरात्रि	22 16:47 नं मध्यम	6 8:52 प शुभ
25 श्रीसंकर्षणवडेयर पु. (करैपुंडि)	होस्तिल हुण्णिवि, विष्णुपंचक नाहि,	19 दर्श, अन्वाधान, श्रीजितामित्रतीर्थ पु, विष्णुपंचक,	23 मध्यम	7 अशुभ
26 स्कंदषष्ठी, चंपाषष्ठी, विष्णुपंचक नाहि	श्रीदत्तजयंती, अन्वाधान	एळळमावास्या	24 अशुभ	8 शुभ
28 दुर्गाष्टमी, भीमजयंती	04 श्रीरघुनाथतीर्थ पु. (मळखेड), इष्टि		25 उत्तम	9 अशुभ
29 कल्पादि	09 श्रीअक्षोभ्यतीर्थ पु. (मळखेड)		26 शुभ	10 अशुभ
30 श्रीसत्यनिधितीर्थ पु. (कर्नूल)	11 पूर्वेंद्युःश्राद्ध, शुक्रास्त		27 शुभ	11 अशुभ
01 सर्वेषामेकादशी (मोक्षदा), गीताजयंती, श्रीसत्यनाथतीर्थ पु. (वीरचोळपुर)	12 अष्टकाश्राद्ध		28 12:19 नं मध्यम	12 उत्तम
02 प्रदोष, हनुमद्रत, सातेनहळ्ळि शांतेशकार्तिकोत्सव	13 अन्वष्टकाश्राद्ध		29 अशुभ	13 शुभ
	15 सर्वेषामेकादशी (सफला)		30 उत्तम	14 अशुभ
	उदयात् पूर्व हरिवासर 4:23 प, धनुषि रवि -		1 अशुभ	15 शुभ
	16 षडशीतिपर्वपुण्यकाल, पारण करण्यापूर्वी जप, तर्पण आणि दान...		2 शुभ	16 अशुभ
			3 मध्यम	17 17:12 नं शुभ
			4 अशुभ	18 अशुभ
			*	19 अशुभ
				*

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1947 विश्वावसुनामसंवत्सर सन् 25/26

दक्षिण/उत्तरायण | हेमंतऋतु | पौषमास | मा.नि-श्रीलक्ष्मीनारायण

श्री रघूत्तमतीर्थस्वामी
तिरुकोविलूरु

डिसेंबर 2025 - जनवरि - 2026

श्री विद्याधीशतीर्थस्वामी राणेबेन्नूरु

रवि	18 अमावास्या	21 प्रतिपत्	28 अष्टमी नवमी	4 प्रतिपत्	11 अष्टमी
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	01:20 पूर्वाषाढा 10:31 हर्षण , चतुष्पात् 30	07:59 03:12 वृद्धि , बव 2	07:27 05:29 रेवती 04:05 बरीयान्/परिघ बव 9	14:19 17:28 पुनर्वसु ॐ वैधृति , कौलव 1,2	12:11 20:10 चित्रा सुकर्मा , कौलव 9
सोम	14 मन्वादि चैत्र. शु. तृतीया, पूर्णिमा. ज्येष्ठ. शु. पूर्णिमा. आषाढ. शु. दशमी, पूर्णिमा. श्रावण. कृ. अष्टमी, भाद्र. शु. तृतीया. आश्वीन. शु. नवमी. कार्तिक. शु. द्वादशी, पूर्णिमा. पौष. शु. एकादशी. माघ. शु. सप्तमी. फाल्गुन. पूर्णिमा, अमावास्या 4 युगादि वैशाख. शु. तृतीया. (त्रेता) भाद्रपद. कृ. त्रयोदशी. (कलि) कार्तिक. शु. नवमी. (कृत) माघ. पौर्णिमा(द्वापर) 12 संक्रांति संज्ञ मेष, तुला विषुव कर्क, मकर अयन वृषभ, सिंह, वृश्चिक, कुंभ विष्णुपद मिथुन, कन्या, धनु, मीन षडशीति षण्णवति(96) श्राद्ध. 12 संक्रांति, 14 मन्वादि, 04 युगादि, 12 अमावास्या, 12 वैधृति, 12 व्यतीपात, 15 अष्टक (भाद्रपद, मार्गशीर्ष, पौष, माघ, फाल्गुण मासांचे कृष्णपक्ष सप्तमी, अष्टमी, नवमी), 15 महालय.	09:23 04:46 द्वितीया उत्तराषाढा ध्रुव , कौलव 3	03:42 02:43 दशमी अश्विनी शिव , तैतिल 10	12:42 16:34 5 द्वितीया पुष्य विष्कंभ , गरज 3	13:46 22:19 12 नवमी स्वाती धृति , गरज 10
मंगळ	03:00-04:30 12:00-01:30 09:00-10:30	10:18 05:54 23 तृतीया श्रवणा व्याघात , गरज 4	01:23 01:06 30 एकादशी भरणी सिद्ध , वणिक् 0	11:26 16:00 6 तृतीया आश्लेषा प्रीति , भद्रा 4	15:43 00:49 13 दशमी विशाखा शूल , भद्रा 0
बुध	12:00-01:30 10:30-12:00 07:30-09:00	10:42 06:24 24 चतुर्थी धनिष्ठा हर्षण , भद्रा 5	23:04 23:28 31 द्वादशी कृत्तिका साध्य , बव 11,12	10:36 15:53 7 चतुर्थी मघा आयुष्मान् , बालव 5	17:51 03:27 14 एकादशी अनुराधा गंड , बालव 0
गुरु	01:30-03:00 09:00-10:30 06:00-07:30	10:35 06:31 25 पंचमी शतभिषा वज्र , बालव 6	20:40 21:46 1 त्रयोदशी रोहिणी शुभ , कौलव 13	10:14 16:11 8 पंचमी पू.फाल्गुणी सौभाग्य , तैतिल 6	20:03 06:05 15 द्वादशी ज्येष्ठा वृद्धि , तैतिल 11,12
शुक्र	10:30-12:00 07:30-09:00 03:00-04:30	09:58 06:02 26 षष्ठी पू.भाद्रपदा सिद्धि , तैतिल 7	18:23 20:09 2 चतुर्दशी मृगशिरा शुक्र , गरज 14	10:23 17:04 9 षष्ठी उ.फाल्गुणी शोभन , वणिक् 7	22:10 07:00 16 त्रयोदशी मूलं ध्रुव , गरज 13
शनि	09:00-10:30 06:00-07:30 01:30-03:00	06:51 01:08 20 प्रतिपत् मूलं गंड , किंस्तुघ्न 1	08:54 05:16 27 सप्तमी उ.भाद्रपदा व्यतीपात , वणिक् 8	11:02 18:21 10 सप्तमी हस्ता अतिगंड , बव 8	23:55 08:26 17 चतुर्दशी मूलं व्याघात , भद्रा 14

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

20 इष्टि	04 इष्टि
21 चंद्रदर्शन	09 श्रीसत्यकामतीर्थ पु. (आतकूरु), पूर्वेद्युःश्राद्ध
23 विष्णुपंचक	10 श्रीनरहरितीर्थ पु. (हंपी), अष्टकाश्राद्ध
27 धनुर्व्यतीपात	11 श्रीसत्याभिज्ञतीर्थ पु (राणेबेन्नूरु), श्रीगोपालदासर पु. (उत्तनूरु), अन्वष्टकाश्राद्ध
28 बनदाष्टमी, बनशंकरीउत्सवारंभ	13 भोगि, धनुर्माससमाप्ति,
30 सर्वेषामेकादशी (पुत्रदा), वैकुंठ एकादशी श्रीरघूत्तमतीर्थ पु (तिरुकोविलूरु), रैवतमन्वादि मुक्कोटिद्वादशी, हरिवासर सूर्योदयापूर्वी 06:48 पर्यंत	14 सर्वेषामेकादशी (षट्-तिला), मकरे रविः मकरसंक्रमणं, उत्तरायण पर्वपुण्यकाल, पारण करण्यापूर्वी जप, तर्पण आणि दान... करिदिन
01 प्रदोष, श्रीरघुप्रियतीर्थ पु.(कूडलि)	15 मकरसंक्रमणं, उत्तरायण पर्वपुण्यकाल, पारण करण्यापूर्वी जप, तर्पण आणि दान... करिदिन
02 देवीस सर्वशाखा समर्पण (पल्लेद उत्सव).	16 प्रदोष, मासशिवरात्रि,
03 बनशंकरीउत्सव समाप्ति, माघस्नानारंभ, बनदहृण्णिमे, विष्णुपंचक, अन्वाधान	17 श्रीविद्याधीशतीर्थ पु. (एकचक्रनगर)
	18 दर्श, श्रीपुरंदरदासर पु. (हंपी) विष्णुपंचक, अन्वाधान, अवरात्रिअमावास्या

माघ स्नान काल	
प्रात नक्षत्र असताना	- उत्तम
सूर्योदयानंतर	- अधम
नक्षत्र अस्त झाल्यावर	- मध्यम

20 अशुभ	4 अशुभ
21 अशुभ	5 शुभ
22 उत्तम	6 अशुभ
23 शुभ	7 12:03 प. मध्यम
24 13:08 नं शुभ	8 12:31 नं उ
25 मध्यम	9 अशुभ
26 अशुभ	10 शुभ
27 अशुभ	11 शुभ
28 शुभ	12 शुभ
29 शुभ	13 अशुभ
30 अशुभ	14 शुभ
31 अशुभ	15 अशुभ
1 उत्तम	16 मध्यम
2 शुभ	17 अशुभ
3 अशुभ	18 अशुभ
*	*

श्रीमन् मध्वाचार्य
पाजक

जनवरि - फेब्रवरि 2026

श्रीचन्द्रमौळीश्वर
उडुपि

रवि	रुद्रदेव नमन	25 सप्तमी	1 पौर्णिमा	8 सप्तमी	15 त्रयोदशी
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	शुद्धस्फटिकसंकाशं त्रिनेत्रं चंद्रशेखरम् । इंदुमंडलमध्यस्थं वंदे देवं सदाशिवम् ॥	21:10 रेवती 12:10 सिद्ध , गरज श्रा.ति 7	03:57 पुष्य 00:31 प्रीति , भद्रा श्रा.ति 15	05:10 स्वाती 05:30 गंड , भद्रा श्रा.ति 7	16:31 उत्तराषाढा 19:37 व्यतीपात , वणिक् 13
सोम	19 प्रतिपत् 02:09 उत्तराषाढा 12:09 वज्र , किस्तुघ्न श्रा.ति 1	26 अष्टमी 19:01 अश्विनी 10:50 साध्य शुभ , भद्रा श्रा.ति 8	2 प्रतिपत् 02:39 आश्लेषा 23:50 आयुष्मान् सौभाग्य , बालव श्रा.ति 1	9 अष्टमी 06:56 विशाखा 06:56 वृद्धि , बालव श्रा.ति 8	16 चतुर्दशी 17:21 श्रवणा 20:57 वरीयान् , शकुनि श्रा.ति 14
मंगळ	20 द्वितीया 02:34 श्रवणा 13:20 सिद्धि , बालव श्रा.ति 2	27 नवमी 16:46 भरणी 09:20 शुक्र , कौलव श्रा.ति 9	3 द्वितीया 01:54 शुक्रोदय मघा 23:38 शोभन , तैतिल श्रा.ति 2	10 अष्टमी 07:16 विशाखा 08:04 ध्रुव , कौलव श्रा.ति 9	17 अमावास्या 17:35 धनिष्ठा 21:41 परिध , नागवान् श्रा.ति 30
बुध	21 तृतीया 02:26 धनिष्ठा 14:01 व्यतीपात , तैतिल श्रा.ति 3	28 दशमी 14:25 कृत्तिका/रोहिणी ब्रह्म , गरज श्रा.ति 10	4 तृतीया 01:30 पू.फाल्गुणी 23:48 अतिगंड, वणिक् श्रा.ति 3	11 नवमी 09:23 अनुराधा 10:39 व्याघात , गरज श्रा.ति 10	<p>रथसप्तमी कूष्मांड दान -</p> <p>या दिवशी कूष्मांड दान करण्याने गर्भदोष परिहार होऊन संतान प्राप्ती होते. कोहळ्याला तूपाचा लेप देऊन त्यावर दक्षिणा ठेऊ न - कूष्मांडं तिलगव्याढ्यं ब्रह्मणा निर्मितं पुरा । यस्मादस्य प्रदानेन संततिर्वर्धतां मम ॥</p> <p>असे मंत्र म्हणत ब्राह्मणांना दान करावे.</p> <p>मध्वाचार्य नमन</p> <p>नमस्ते प्राणेश प्रणत- विभवायावनिमगाः । नमःस्वामिन् रामप्रियतम हनूमन् गुरुगुण । नमस्तुभ्यं भीम प्रबलतम कृष्णेश भगवन् नमः श्रीमन् मध्व प्रदिश सुदृशं नो जय जय</p>
गुरु	22 चतुर्थी 01:40 शतभिषा 14:10 वरीयान् , वणिक् श्रा.ति 4	29 एकादशी 12:03 मृगशिरा 04:21 ऐंद्र , भद्रा श्रा.ति 0	5 चतुर्थी 01:44 उ.फाल्गुणी 00:33 सुकर्मा , बव श्रा.ति 4	12 दशमी 11:33 ज्येष्ठा 13:16 हर्षण , भद्रा श्रा.ति 0	
शुक्र	23 पंचमी 00:34 पू.भाद्रपदा 13:54 परिध , बव श्रा.ति 5	30 द्वादशी 09:46 आर्द्रा 02:50 वैधृति , बालव श्रा.ति 11,12,13	6 पंचमी 02:21 हस्ता 01:43 धृति , कौलव श्रा.ति 5	13 एकादशी 13:32 मूलं 15:42 वज्र , बालव श्रा.ति 0	
शनि	24 षष्ठी 22:59 उ.भाद्रपदा 13:12 शिव , कौलव श्रा.ति 6	31 त्रयोदशी 07:38 चतुर्दशी 05:52 पुनर्वसु 01:31 विष्कंभ , तैतिल श्रा.ति 14	7 षष्ठी 03:36 चित्रा 03:27 शूल , गरज श्रा.ति 6	14 द्वादशी 15:16 पूर्वाषाढा 17:54 सिद्धि , तैतिल श्रा.ति 11,12	

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

19 इष्टि	01 माघस्नानसमाप्ति, व्यासपूजा, कुलधर्म, भारतहृणिणमे, द्वापरयुगादि, विष्णुपंचक, अन्वाधान, पुष्यार्कयोग	16 विष्णुपंचक	19 उत्तम	2 अशुभ
20 चंद्रदर्शन, विष्णुपंचक		17 दर्श, अन्वाधान, विष्णुपंचक, शिवरात्रिअमावास्या	20 शुभ	3 मध्यम
23 वसंतपंचमी			21 अशुभ	4 अशुभ
24 भोगि			22 14:25 प मध्यम	5 उत्तम
25 वैवस्वतमन्वादि, रथसप्तमी, अर्कपर्णैःसह स्नान, भोपळे दान करणे पुण्य फल आहे	02 इष्टि	एक महिना माघस्नान केलेल्यांनी करावयाची दाने	23 14:32 न उत्तम	6 शुभ
26 भीष्माष्टमी, भीष्मतर्पण	03 शुक्रोदय	दाम्पत्यांना भोजन घालून, त्यांना कांबळी, कृष्णाजिन, वस्त्रे, गादी, चप्पल, भूषण, तीळतेल, आवळा इत्यादी दान करावे.	24 शुभ	7 शुभ
27 श्रीमन्मध्वनवमी, श्रीमदानंदतीर्थबदरिकाश्रमप्रवेश	07 यलगूरमध्ये प्राणदेवकार्तिकोत्सव		25 शुभ	8 16:00नं शुभ
29 सर्वेषामेकादशी (जया), श्रीसत्यज्ञानतीर्थ पु. (राजमहेंद्रि)	08 पूर्वेंद्युःश्राद्ध		26 अशुभ	9 अशुभ
30 भीमद्वादशी, प्रदोष, शिशुमारजयंती, साधनि 07:38 प.	09 अष्टकाश्राद्ध		27 अशुभ	10 7:56 नं शुभ
31 कल्पादि	10 अन्वष्टकाश्राद्ध, सीताजयंती		28 9:27 न उत्तम	11 10:50प. शुभ
	13 सर्वेषामेकादशी (विजया) कुंभे रविः		29 13:55नं शुभ	12 13:41 नं म
	14 प्रदोष, विष्णुपदपर्वपुण्यकाल पारण करण्यापूर्वी जप, तर्पण आणि दान...		30 अशुभ	13 अशुभ
	15 महाशिवरात्रि, श्रीविष्णुतीर्थ पु. (मादनूरु)		31 अशुभ	14 अशुभ
			1 16:49 नं शुभ	15 अशुभ
			★	16 अशुभ
				17 अशुभ
				★

श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1947 विश्वावसुनामसंवत्सर सन् 2026

उत्तरायण | शिशिरऋतु | फाल्गुणमास | मासनियामक - श्रीपद्मागोविंद

श्री व्यासराजतीर्थ स्वामी
नववृंदावन

फेब्रवरि - मार्च 2026

श्री सत्यबोधतीर्थस्वामी
सवणूरु

रवि	1 प्रभव	19 पार्थिव	22 पंचमी	12:01	1 त्रयोदशी	18:47	8 पंचमी	20:03	15 एकादशी	06:59
राहुकाल 04:30-06:00	2 विभव	20 व्यय	अश्विनी	18:56	पुष्य	08:31	स्वाती	12:48	श्रवणा	04:29
गुलिककाल 03:00-04:30	3 शुक्ल	21 सर्वजित्	शुक्ल, बालव	6	शोभन, कौलव	13	व्याघात, कौलव	5	परिध, बालव	0
यमघंट 12:00-01:30	4 प्रमोद	22 सर्वधारि	23 षष्ठी	09:54	2 चतुर्दशी	17:35	9 षष्ठी	21:58	16 द्वादशी	07:44
राहुकाल 07:30-09:00	5 प्रजोत्पत्ति	23 विरोधि	भरणी	17:27	आश्लेषा	07:48	विशाखा	15:09	धनिष्ठा	05:21
गुलिककाल 01:30-03:00	6 आंगीरस	24 विकृति	ब्रह्म, तैतिल	7	अतिगंड, वणिक्	14	व्याघात, गरज	6	शिव, तैतिल	11,12,13
यमघंट 10:30-12:00	7 श्रीसुख	25 खर	24 सप्तमी	07:37	3 पौर्णिमा	16:44	10 सप्तमी	00:06	17 त्रयोदशी	07:57
राहुकाल 03:00-04:30	8 भाव	26 नंदन	अष्टमी	05:12	मघा	07:27	अनुराधा	17:43	शतभिषा	05:48
गुलिककाल 12:00-01:30	9 युव	27 विजय	कृत्तिका	15:48	सुकर्मा, बव	15	हर्षण, भद्रा	7	सिद्ध साध्य, वणिक्	14
यमघंट 09:00-10:30	10 धातृ	28 जय	एंद्र वैधृति, वणिक्	8	4 प्रतिपत्	16:26	11 अष्टमी	02:15	18 चतुर्दशी	07:39
राहुकाल 12:00-01:30	11 ईश्वर	29 मन्मथ	25 नवमी	02:50	पू.फाल्गुणी	07:33	ज्येष्ठा	20:21	पू.भाद्रपदा	05:37
गुलिककाल 10:30-12:00	12 बहुधान्य	30 दुर्मुख	रोहिणी	14:08	धृति, कौलव	1	वज्र, बालव	8	शुभ, शकुनि	30
यमघंट 07:30-09:00	13 प्रमाथि	31 हेमलंबि	विष्कंभ, बालव	9	5 द्वितीया	16:35	12 नवमी	04:16	19 अमावास्या	06:52
राहुकाल 03:00-04:30	14 विक्रम	32 विलंबि	26 दशमी	00:30	उ.फाल्गुणी	08:09	मूलं	22:53	प्रतिपत्	05:51
गुलिककाल 12:00-01:30	15 वृष	33 विकारि	मृगशिरा	12:29	शूल, गरज	2	सिद्धि, तैतिल	9	उ.भाद्रपदा	05:09
यमघंट 09:00-10:30	16 चित्रभाउ	34 शार्वरि	प्रीति, तैतिल	10	6 तृतीया	17:18	13 दशमी	06:00	37 शोभन	49 राक्षस
राहुकाल 03:00-04:30	17 स्वभाउ	35 प्लव	27 एकादशी	22:20	हस्ता	09:14	पूर्वाषाढा	01:10	38 क्रोधि	50 नळ
गुलिककाल 12:00-01:30	18 तारण	36 शुभकृत्	आर्द्रा	10:57	गंड, भद्रा	3	व्यतीपात, वणिक्	10	39 विश्वावसु	51 पिंगळ
यमघंट 09:00-10:30	18 प्रतिपत्	17:22	आयुष्मान्, वणिक्	0	7 चतुर्थी	18:26	14 एकादशी	06:36	40 पराभव	52 काळयुक्ति
राहुकाल 12:00-01:30	शतभिषा	22:00	28 द्वादशी	20:26	चित्रा	10:48	दशमीआचरण	03:01	41 प्लवंग	53 सिद्धार्थि
गुलिककाल 10:30-12:00	शिव, बव	1	पुनर्वसु	09:36	वृद्धि ध्रुव, बालव	4	उत्तराषाढा	03:01	42 कीलक	54 रौद्रि
यमघंट 07:30-09:00	शिव, बव	1	सौभाग्य, बव	11,12	14 दशमीआचरण	06:36	वरीयान्, बव	0	43 सौम्य	55 दुर्मति
राहुकाल 01:30-03:00	शिव, बव	1	29 एकादशी	06:52	19 अमावास्या	06:52	19 प्रतिपत्	05:51	44 साधारण	56 दुंदुभि
गुलिककाल 10:30-12:00	शिव, बव	1	30 द्वादशी	06:48	37 शोभन	49 राक्षस	38 क्रोधि	50 नळ	45 खरकृत्	57 रुधिरोद्गारी
यमघंट 07:30-09:00	शिव, बव	1	31 त्रयोदशी	06:32	39 विश्वावसु	51 पिंगळ	40 पराभव	52 काळयुक्ति	46 परीधावि	58 रक्ताक्षि
राहुकाल 03:00-04:30	शिव, बव	1	32 चतुर्दशी	06:30	41 प्लवंग	53 सिद्धार्थि	42 कीलक	54 रौद्रि	47 प्रमादी	59 क्रोधन
गुलिककाल 12:00-01:30	शिव, बव	1	33 पंचमी	06:30	42 कीलक	54 रौद्रि	43 सौम्य	55 दुर्मति	48 आनंद	60 क्षय
यमघंट 09:00-10:30	शिव, बव	1	34 षष्ठी	06:30	43 सौम्य	55 दुर्मति	44 साधारण	56 दुंदुभि	*	*
राहुकाल 12:00-01:30	शिव, बव	1	35 सप्तमी	06:30	44 साधारण	56 दुंदुभि	45 खरकृत्	57 रुधिरोद्गारी		
गुलिककाल 10:30-12:00	शिव, बव	1	36 अष्टमी	06:30	45 खरकृत्	57 रुधिरोद्गारी	46 परीधावि	58 रक्ताक्षि		
यमघंट 07:30-09:00	शिव, बव	1	37 नवमी	06:30	46 परीधावि	58 रक्ताक्षि	47 प्रमादी	59 क्रोधन		
राहुकाल 03:00-04:30	शिव, बव	1	38 दशमी	06:30	47 प्रमादी	59 क्रोधन	48 आनंद	60 क्षय		
गुलिककाल 12:00-01:30	शिव, बव	1	39 त्रयोदशी	06:30	48 आनंद	60 क्षय				
यमघंट 09:00-10:30	शिव, बव	1	40 चतुर्दशी	06:30						

दिन विशेष

शुभ-अशुभ दिन

18 पयोव्रतारंभ, चंद्रदर्शन, इष्टि.	07 श्रीव्यासराजतीर्थ पु. (नववृंदावन),	19 श्रीसत्यसंतुष्टतीर्थ पु. (मैसूरु), इष्टि, युगादिअमावस्या, विष्णुपंचक (द्वारका, जामनगर, सोमनाथ, जुनागढ, पोरबंदर येथे विष्णुपंचक नाही.)	18 मध्यम	4 अशुभ
23 श्रीसत्यव्रततीर्थ पु.(सांगली)	08 रंगपंचमी		19 अशुभ	5 शुभ
27 सर्वेषामेकादशी (आमलकी)	10 पूर्वेषु:श्राद्ध		20 उत्तम	6 अशुभ
28 प्रदोष, उदयात् पूर्व हरिवासर 03:52 प.	11 अष्टकाश्राद्ध		21 13:01 नं शुभ	7 शुभ
01 पयोव्रतपारण	12 अन्वष्टकाश्राद्ध		22 शुभ	8 13:34 प शुभ
02 होलिकापौर्णिमा, कामदहन	14 दशमी हरिवासर 00:35 नं		23 मध्यम	9 16:15नं शुभ
03 करिदिन, ब्रह्मसावर्णिमन्वादि, विष्णुपंचक, अन्वाधान, चंद्रग्रहण पान 4 पहा	15 सर्वेषामेकादशी (पापमोचनी), मीने रवि		24 अशुभ	10 12:42नं शुभ
04 श्रीसत्यबोधतीर्थ पु. (सवणूरु), धूलिवंदन, अभ्यंग, आम्रकुसुमप्राशन, वसंतोत्सव, इष्टि, करिदिन	16 षडशीतिपर्वपुण्यकाल पारण करण्यापूर्वी जप, तर्पण आणि दान...		25 उत्तम	11 अशुभ
06 श्रीवादिराजतीर्थ पु. (सोदे), कल्पादि	17 मासशिवरात्रि		26 12:14 प.शुभ	12 अशुभ
	18 अन्वाधान, दर्श, रुद्रसावर्णिमन्वादि		27 अशुभ	13 अशुभ
			28 शुभ	14 8:11 नं उत्तम
			1 अशुभ	15 अशुभ
			2 अशुभ	16 शुभ
			3 अशुभ	17 अशुभ
			*	18 अशुभ
				19 अशुभ
				*

ताराबल

ताराबल कोष्टक	इष्टदिवसाचे नक्षत्र																										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1 अ	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+
2 भ	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+
3 कृ	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7
4 रो	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+
5 मू	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5
6 आ	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+
7 पुन	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3
8 पु	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+
9 आ	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1
10 म	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+
11 पु	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+
12 उ	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7
13 ह	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+
14 चि	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5
15 स्वा	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+
16 वि	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3
17 अनु	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+
18 ज्ये	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1
19 मू	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+
20 पु	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+
21 उ	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7
22 श्र	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+
23 ध	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5
24 श	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+
25 पू	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3
26 उ	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+
27 रे	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1

जन्मनक्षत्रापासून इष्टदिवसाच्या नक्षत्रा पर्यंत मोऊन, आलेल्या संख्येस 9 ने भागावे. शेष....

शेष	नाव	फल	परिहार
1	जन्मतार	अशुभ	शाकदान
2	संपत्तार	उत्तम	
3	विपत्तार	अशुभ	गूड दान
4	क्षेमतार	शुभ	
5	प्रत्यक्तार	वर्ज्य	मीठ दान
6	साधनतार	उत्तम	
7	नैधनतार	वर्ज्य	तील, चांदी, सोने
8	मित्रतार	शुभ	
0	परममैत्रतार	उत्तम	

+अशी खूण असल्यास त्या दिवशी ताराबल आहे असे समजावे.
1,2,4,6,8,9/0 शेष राहणारे तारे शुभ आहेत.

उदाहरण 1 - तुमचे जन्मनक्षत्र अश्विनी असून आजचे नक्षत्र रेवती असल्यास ताराबल 0 शेषाचे म्हणजे **परममैत्रतारा** असून फल उत्तम आहे. तसेच जन्मनक्षत्र रेवती असून आजचे नक्षत्र अश्विनी असल्यास ताराबल 2 संपत् तारा उत्तम फल आहे.

उदाहरण 2 - तुमचे जन्मनक्षत्र विशाखा असून आजचे नक्षत्र चित्रा असल्यास ताराबल 8 (मित्र, शुभ) परंतु जन्मनक्षत्र चित्रा असून आजचे नक्षत्र विशाखा असल्यास ताराबल 3 (विपत्, अशुभ) असते.

ताराशांति - अनिर्वाह पक्षी-जन्मतारा साठी शाक (भाजी) दान, 3र्या तारेत गूळ, 5 व्या तारेत मीठ, 7व्या तारेत तीळ, चांदी, सेने, वस्त्र दान करण्यास दोष परिहार होतो..

चंद्रबल कोष्टक

चंद्रबल कोष्टक	इष्ट कालातील चन्द्र असलेल्या राशी											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 मे	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2 वृ	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3 मि	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4 कर्क	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
5 सि	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8
6 क	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
7 तु	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
8 वृ	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5
9 ध	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4
10 म	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
11 कृ	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2
12 मी	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1

जन्मराशीपासून इष्ट कालातील चन्द्र असलेल्या राशीपर्यंत (दोही धरून)	
मोजावे, संख्या	शेष फल
1	देहसौख्य
2	कलह
3	द्रव्यलाभ
4	रोगभय
5	कार्यविकल्प
6	शत्रुनाश
7	सौख्यवृद्धि
8	आरोग्यवृद्धि
9	कार्यतामस
10	उद्योगवृद्धि
11	इष्टार्थसिद्धि
12	धनव्यय

जन्मराशीपासून 1,3,6,7,19,11 या स्थानी गोचररीत्या चन्द्र आल्यास

शुभ. 2.,4,5,8,9,12 या स्थानात असल्यास अशुभ. शुक्लपक्षात् 2,5,9 स्थानी,

कृष्णपक्षात् 4,8,12 स्थानी शुभ समजावे.
अनिर्वाह पक्षी चन्द्रप्रीत्यर्थ चन्द्रग्रहाची पूजा, चन्द्र मंत्राचे जप तांदळाचे दान केल्यास दोष परिहार होतो.
शुक्लपक्षांत चंद्रबल आणि कृष्णपक्षात ताराबल हे आवश्यक पहावे.

हरविलेले वस्तु प्राप्त होण्याबाबत

कार्तवीर्यार्जुनो नाम राजा बाहु सहस्रवान् । तस्य स्मरणमालेण गतं नष्टं च लभ्यते ॥

अंधलोचन	मिळणार	पूर्वेस
मंदलोचन	संभव आहे	दक्षिणेस
मध्यलोचन	कमी संभव	पश्चिमेस
सुलोचन	प्राप्त संभवनाही	उत्तरेस

जवळच मिळणार	मघ-पूर्वा-उत्तरा
दुसऱ्याचा हाती दिसणार	हस्त-चित्रा, स्वाती, विशाखा, अनु, ज्येष्ठा, मूल, पू.आ, उ.आ, श्रवणा, धनिष्ठा
घरातच मिळणार	शत, पू.भा, उ.भा, रेव, अश्वि, भरणी
मिळणारच नाही	कृत्ति, रोहिणी, मृग, आरिद्रा, पुन, पुष्य, आश्लेषा

अंध, मंद, मध्य, सुलोचन नक्षत्राची माहिती अवकडह चक्रात दिली आहे.

Phone Numbers of Uttaradi Math Branches

MOOLA VRUNDAVANA PLACES	Mysuru UMath	09448147459	Belur	09448593380	Tumkuru	09449905855	Rajahmundry	08832472566	Coimbatore	09994941706	Jajpur Road	08073255047
Anegundi	08660464965	09326223700	Chitradurga	09480410950	Udupi Math	09480518176	Malliga Satram	09395379901		09944008076	Orissa	
Navabrundavan	09449253155	02186223700	Harihar	09739778013	Udupi Rooms	08495822010	Kadapa	08897956536				09482881829
Atkur	09739726649	09008072626	Hubballi	08362278799	Narsha	07795012827	Tirumala	09642437172		07299152328	Ayodhya	09632468785
	06360903785	09481042484	Belgaum	08970097818	TELANGANA	08217648583		09440271924		04427269360	Naimisharanya	09360485700
Narahariteerthru	09449786478	08977265290	Dharwad U Math	09448896707	Mehbubnagar	07416624684	Tirupati	09849179701		09498005708		
Chittapur Navali	09741705945	08009980045	Shivmogga	08762406466	Vijayawada	04027564624		09441008284		09731565593	BENGALURU	
Holehonnur	09900601608	02332333525	Rajahmundry	09703924889	Hyd Kachiguda	09849191837	Vizianagaram	09441909321		09414245505	UM BANGALORE	08079692615
	08282235562	09588481361	Raichur	09731123457	Hyd Jilelaguda	09441928444	Venugopal	09222001008		04144245505	Satyapramoda	08031203340
Kolpur (A.P)	09553285924	09866372460	Gajgarpete	09731123457	Hyd Malkajgiri	09441117719	Swamy...	09222001008		09787304756	Kalyana Mantapa	07090177077
	07672041820	09944463550	Raichur Satyanath Colony	09153381008	Hyd Haribowli	07013255428				09962070165	V.M.M.P.	08042103176
Korlahalli	09448394287	09741975608	Gulbarga	09448441740	ShadNagar	08886100873	MAHARASHTRA			08610557088	Publications	09242955488
	07019509548	08378241544	Holenarasipura	09845761995	Narayanaapet	09603681008				09488674264	Chikkapete Math	09845196899
Kurnool	08518244082	08378241544	Hospet	09449754187	Tandur	09000278462				09925648942	Sahakaranagara	07348900628
	08297221008	094488614358	Ramanathapur	09740217015	Makthal	09553285924				09420223287	Electronics city	09740644244
Kusumrty	08197971964	09743859952	Mysore Dhyana Kendra	08147205326	ANDHRA PRADESH					09410567005	Srisudha Magazine	
Mahishi	08296123378	09449896874			Ananthapur	08779088185				07302779299	kannada (Bangalore)	08762629132
	09449896874	09480002324	Mys Anjaneya temple	09686978861	Guntur	07306950008				09420223286	Marathi (Pune)	09422320951
Malkhed	09632580547	08310433847			Arundelpet	09391347208				09890454108	Telugu (Kurnool)	09949474877
	09448181288	09916517333	Srirangapatna	09606077142	Nellore	08500441008				09420545746	Tamil (Srirangam)	08297221008

ज्योतिष्य शास्त्राचा सामान्य परिचय

नक्षत्र :- १) अश्विनी, २) भरणी, ३) कृत्तिका, ४) रोहिणी, ५) मृगशिरा, ६) आर्द्रा, ७) पुनर्वसू, ८) पुष्य, ९) अश्लेषा, १०) मघा, ११) पूर्व फाल्गुनी, १२) उत्तर फाल्गुनी, १३) हस्त, १४) चित्रा, १५) स्वाती, १६) विशाखा, १७) अनुराधा, १८) ज्येष्ठा, १९) मूळ, २०) पूर्वाषाढा, २१) उत्तराषाढा, २२) श्रवण, २३) धनिष्ठा, २४) शततारका, २५) पूर्व भाद्रपदा, २६) उत्तर भाद्रपदा, २७) रेवती.

योग:- १) विष्कंभ, २) प्रिती, ३) आयुष्मान्, ४) सौभाग्य, ५) शोभन, ६) अतिगंड, ७) सुकर्मा, ८) धृति, ९) शूल, १०) गंड, ११) वृद्धी, १२) ध्रुव, १३) व्याघात, १४) हर्षण, १५) वज्र, १६) सिद्धि, २२) साध्य, २३) शुभ, २४) शुक्ल, २५) ब्रह्मा, २६) एंद्र, २७) वैधृति.

करण:- १) बव, २) बालव, ३) कौलव, ४) तैतिल, ५) गरज, ६) वणिक्, ७) भद्रा, ८) शकुनी, ९) चतुष्पात्, १०) नागवान्, ११) किंस्तुघ्न.

शुभतिथी:- २-३-५ -७-१०-१३-१५

शुभवार:- सोम, बुध, गुरु, शुक्र.

अशुभवार:- रवि, मंगळ, शनि.

शुभनक्षत्र:- स्थिर- रोहिणी, उत्तरा, उत्तराषाढा, उत्तरभाद्रपदा,

लघु- हस्त, अश्विनी, पुष्य (अभिजित्),

मृदु- मृगशिरा, चित्रा, अनुराधा, रेवती,

चर:- स्वाती, पुनर्वसू, श्रवण, धनिष्ठा, शततारका,

अशुभनक्षत्र:- कृत्तिका, भरणी, आश्लेषा, ज्येष्ठा, आर्द्रा, पूर्वफाल्गुनी, पूर्वाषाढा, पूर्वभाद्रपदा,

मध्यमनक्षत्र:- मघा, मूळ, विशाखा,

दुष्ट करण:- शकुनी, चतुष्पात्, नाग, किंस्तुघ्न, विष्टी (भद्रा),

सर्व कार्यासाठी साधारण दिन शुद्धी:- कृष्णपक्षात १३,१४,३० शुक्लपक्षात १, दोन्हीपक्षात ६,८,१२ तिथी, संक्रांती व्यतिपात, वैधृति,ग्रहणदिन, करिदिन, क्षय-वृद्धी तिथी, भद्राकरण, परिघ योगाचे पूर्वार्ध, मंगळवार, शनिवार, क्षीणचंद्र, गुरु-शुक्राचा अस्त, हे सर्व सोडून शुक्लपक्षात चंद्रबल कृष्णपक्षात ताराबल पाहून शुभकार्य करावे.

नंदादि तिथी :-

संज्ञा	नंदा	भद्रा	जया	रिक्ता	पूर्णा	फल	फल
सामान्य	शुभ	शुभ	शुभ	अशुभ	शुभ	शुक्लपक्ष	कृष्णपक्ष
तिथी	१	२	३	४	५	अशुभ	शुभ
तिथी	६	७	८	९	१०	मध्यम	मध्यम
तिथी	११	१२	१३	१४	१५/३०	शुभ	अशुभ
वार	शुक्रवार	बुधवार	मंगळवार	शनिवार	गुरुवार	सिध्दीयोग	

गुरुबल :- विवाह उपनयनादि चे वेळी वधू/वर /बटू च्या जन्मराशी पासून गुरु गोचरीरित्या २-५-७-९-११ या राशीत (स्थानात) असतील तर शुभ १-३-६-१० या स्थानि असेल तर अशुभ याकरिता गुरुमंत्र जप व शांती करण्याने दोष परिहार होईल. ४-८-१२ या स्थानी विशेष अनिष्ट असतो, याला परिहार नाही, पण प्रबल जप शांतीने अनुकूल होऊशकिल. कर्क राशीत गुरु असेल तर ४-८-१२ स्थानी असला तरी दोष नाही.

ताराबल:- जन्मनक्षत्रापासून इष्ट दिवसाचे नक्षत्रा पर्यंत मोजून आलेल्या संख्येला ९ ने भागावे, बाकी १ राहिली तर जन्मतारा, २ राहिली तर संपत्तारा, ३विपत्तारा, ४क्षेमत्तारा, ५ प्रत्यक् तारा ६ साधनतारा, ७नैधनतारा, ८मित्रतारा जर बाकी ९ व शुन्य राहिल्यास परममित्रतारा. यापैकी २,४,६,८,९ बाकी (शेष)राहिल्यास शुभ

ताराशांती:- अनिवार्य पक्षात जन्म ता-यास शाक दान(भाजी दान करणे), शेष ३ असल्यास गुळ, ५ असल्यास मीठ, ७ असल्यास तीळ आणि रजत, सोने, वस्त्र इत्यादी दान केले तर दोष परिहार होतो.

चंद्रबल:- जन्मराशीपासून इष्ट चंद्रराशीपर्यंत (दोन्ही समाविष्ट करून) मोजून आलेली संख्या १ असेल तर देहसौख्य, २ असेल तर कलह, ३ द्रव्यलाभ, ४ रोगभय, ५ कार्यविकल्प, ६ शत्रुनाश, ७ सौख्यवृद्धी, ८ आरोग्यवृद्धी, ९ कार्यतामस, १० उदयोवृद्धी, ११ इष्टार्थसिद्धी, १२ धनव्यय. जन्मराशीपासून गोचरीरित्या १,३,६,७,१०,११ या स्थानी चंद्र असल्यास शुभ व २,४,५,८,९,१२ या स्थानी असल्यास अशुभ. शुक्लपक्षात २-५-९ स्थानी व कृष्णपक्षात ४-८-१२ स्थानी शुभ समजावा. अनिवार्य प्रसंगी चंद्राच्या प्रित्यर्थ चंद्रग्रह पूजा, चंद्रमंत्रजप व तांदळाचे दान केले तर दोष परिहार होतो. शुक्ल पक्षात चंद्रबल, कृष्णपक्षात ताराबल यांच्याकडे विशेष लक्ष द्यावेत.

पंचकविचार:- शुक्लपक्ष प्रतिपदापासून इष्ट दिवसापर्यंतच्या तिथीपर्यंत दिवस मोजावेत, त्या संख्येत मेष राशीपासून इष्ट लग्नापर्यंतची संख्या मिळवावी, आलेल्या बेरजेला ९ संख्येने भागावे. त्यावेळी शेष १ राहिल्यास मृत्यू पंचक, २ राहिल्यास अग्नीपंचक, ४ राजपंचक, ६ चोरपंचक, ८ रोगपंचक. ३,५,७,० शेष राहिल्यास निष्पंचक होईल. लग्न बलिष्ठ असल्यास पंचक दोष नाही. मृत्युपंचक, रोगपंचक परिहारासाठी कमशः तेल व ताम्र दान करावे.

लग्न त्याज्य काल:- मेष,वृषभ, कन्या लग्नाचे आदिभाग, कर्क, वृश्चिक,मकर, मीन लग्नाचे अंत्य भाग, मिथुन, सिंह, तुळ, कुंभ लग्नाचे मध्य भाग यातील असे प्रत्येकी अर्ध घटीका काल त्याज्य समजावेत. हे काळ सोडून शुभ कार्य करावेत.

योगातील त्याज्य काल:- या योगातील सुरुवातीचे (घटिका) व तास त्याज्य आहेत. परिघ ३० घटि(१२ तास) शूल ५ घटि (२ तास), गंड-अतिगंड ६ घटि(२.२४ तास), व्याघात ९ घटि (३.३६ तास).

दिनमान:- दिनमान म्हणजे सुर्योदयापासून सुर्यास्तापर्यंतचा काळ होय. तरी या कालावधी आणि दिनमानामध्ये ४ मिनीटांचे अंतर असते.

प्रहर (याम):- प्रहर (याम) म्हणजे अंदाजे ३ तास. सुर्योदयापासून सुर्यास्तापर्यंतच्या एकूण काळाच्या १/४ भाग हे दिनप्रहर, याचप्रमाणे सुर्यास्तापासून सुर्योदयापर्यंतचे काळाचा १/४ भाग म्हणजे रात्रीप्रहर होय.

तिथी:-सुर्योदयाचे वेळी जी तिथी असते, ती तिथी स्नान, संध्या, दान, होम असे कर्म करण्यासाठी ग्राह्य धरावी.

प्रस्थान ठेवणे:- शुभ मुहूर्तावर प्रयाण करावे. शक्य नसल्यास शुभ मुहूर्तावर सुवर्ण, रजत,धान्य,वस्त्र यापैकी एखादी वस्तु ज्या दिशेस प्रयाण करावयाचे आहे त्या दिशेस ठेवून द्यावी. ब्राह्मणांनी प्रस्थानासाठी यज्ञोपवित व सुपारी ठेवावी. प्रस्थान करून ठेवल्यानंतर पुढे ३ते ५ दिवसांपर्यंत प्रयाण करता येईल.

ज्येष्ठ विचार:- विवाहात ३ ज्येष्ठ असू नयेत. म्हणजे ज्येष्ठ मासात ज्येष्ठ पुत्र व ज्येष्ठ कन्या यांचा विवाह करू नये. वधु-वरांपैकी कोणीतरी एकजण ज्येष्ठ असल्यास विवाह मध्यम, ज्येष्ठ पुत्राचे उपनयन, ज्येष्ठ मासात करू नये.

विवाहानंतर वधुनिवास विचार:- विवाहानंतर पहिल्या वर्षी आषाढ मासात नवऱ्याच्या घरी राहिल्यास सासूला, ज्येष्ठमासात थोरल्या दिराला, पौष मासात सासऱ्याला, क्षयमासात स्वतः वधुला, अधिक मासात नवऱ्याला अशुभ असते. यासाठी पहिल्यावर्षी या मासात सासरी राहू नये. चैत्र मासात वडिलांच्या घरी राहू नये. सासू-सासरे इत्यादी संबंधीत लोक नसले तर त्या-त्या मासात नवऱ्याच्या घरी राहता येईल. संपूर्ण महिनाभर लांब राहणे शक्य नसल्यास १५,१०,७,५,३ दिवस तरी दुर राहून परस्परांना भेटू नये.

कन्या नक्षत्र दोषविचार:- कन्येचे नक्षत्र मूळ १,२,३ चरण असेल तर सासऱ्याला, आश्लेषा २,३,४ चरण सासूला, विशाखा ४ चरण धाकट्या दिराला, राहिलेले विशाख नक्षत्राचे चरण थोरल्या दिराला अनिष्ट समजावेत.

एक नक्षत्र एक राशी विचार:-

- * वधु व वर यांचे नक्षत्र रोहिणी, आर्द्रा, पुष्य, मघा, विशाखा, श्रवण, उत्तरभाद्रपदा, रेवती यापैकी एक असेल तर उत्तम,
- * अश्विनी, मृगशिरा, पुनर्वसू, चित्रा, अनुराधा, पूर्वभाद्रपदा नक्षत्रांपैकी एक असेल तर मध्यम आणि इतर नक्षत्रांपैकी एक असेल तर अशुभ.
- * तरीपण वधु वरांचे नक्षत्र एक असून चरण भिन्न असल्यास व वराचे नक्षत्र चरण पहिले असेल तर शुभ.
- * पण अश्विनी,कृत्तिका, रोहिणी, मृगशिरा, आर्द्रा, पुष्य,मघा, हस्त, स्वाती, विशाखा, पुर्वषाढा, शततारका हे नक्षत्र वधूचे असून वराचे नक्षत्रापेक्षा पहिले असेल तर शुभ.
- * एक राशी असून नक्षत्र भिन्न असेल तर नाडी आणि गण दोष पाहू नये. त्याचप्रमाणे वधु-वरांचे नक्षत्र एक असून चरण भिन्न असले तरी कोणताही दोष नाही.

मुंडनविचार:- एकाच कुटुंबात विवाह झाल्यानंतर ६ महिन्यांचे आत चौल(जावळ काढणे) करू नये. परंतु उपनयन आवश्यक करता येईल. कात्यायन यांच्या प्रमाणे उपनयन हे मुंडन नव्हे. त्याला प्रत्येक ठिकाणी मंगल कार्य असे ज्योतिर्निबंध व निर्णयसिंधूत सांगितले आहे. या काळात चौल देखिल उपनयनाचे दिवशी करतात. म्हणून विवाह कार्यानंतर उपनयन कार्याला निषेध केला आहे. परंतु चौल कार्य घरातील विवाह कार्याच्या आधी करून नंतर त्या मुलाचे उपनयन करता येईल. चौल आणि उपनयन हे दोन्ही वेगवेगळे संस्कार आहेत हे लक्षात ठेवावे.

जन्ममास नक्षत्र विचार:- ज्येष्ठ पुत्र असेल तर जन्ममास, जन्मनक्षत्र, जन्मदिवस या दिवशी कोणतेही संस्कार करू नयेत. द्वितीयादी पुत्रांना दोष नाही.

जननशांती विचार:-बाळ जन्माला येते तेव्हा कृष्णपक्षाचे १४,३० ही तिथी, आश्लेषा, ज्येष्ठा, मूळ, चित्रा १-२ चरण, पुष्य २-३ चरण, उत्तरा १ चरण, पूर्वाषाढा ३ चरण, मघा १ चरण, विशाखा ४ चरण, रेवती ची शेवटची २ घटिका, अश्विनीची पहिल्या २ घटिका असे नक्षत्र असेल तर तसेच व्यतिपात, वैधृति योग, भद्रा करण, संक्रांती, ग्रहणदिन, क्षय, यमघंट,दग्ध, मृत्युयोग, नक्षत्र विषघटी, जुळे मुले, सद्दंत जनन, अधोमुख जनन, त्रिक प्रसव, तीन मुलांनंतर मुलगी, किंवा तीन मुलींनंतर मुलगा, पित्रेक नक्षत्र, मात्रेक नक्षत्र, भात्रेक नक्षत्र, भगिनैक नक्षत्र, तिथी गंडात, लग्न गंडात, नक्षत्र गंडात, यापैकी काही एक असले तरी जनन शांती करणे आवश्यक आहे.

साडेतीन मुहुर्त:- १) युगादि (पाडवा), २) अक्षय्य तृतिया, ३) विजया दशमी, हे तीन्ही पूर्ण मुहुर्त असून बलिप्रतिपदा अर्धा मुहुर्त आहे. हे मुहुर्त सामान्यपणे सर्व कार्यास शुभ परंतु काही कार्य करायला योग्य नाहीत. याबद्दल ज्योतिष्यांचा सल्ला घ्यावा.

शांती व होमासाठी अग्नि पाहण्याची पध्दत:- शुक्ल प्रतिपदेपासून इष्ट तिथीपर्यंतच्या संख्येला इष्ट वाराची संख्या मिळवावी. व त्यात १ मिळवून आलेल्या संख्येला ४ संख्येने भागावे. शिल्लक शून्य किंवा ३ राहिल्यास भूमिवर अग्निचे निवास आहे असे समजावे. तो दिवस होम हवन करण्यासाठी प्रशस्त समजावा.

भूमिवर अग्नि असणाऱ्या तिथी व वार दर्शविणारा तक्ता

र	सो	मं	बु	गु	शु	श	र	सो	मं	बु	गु	शु	श
१	१	३	२	१	१	३	२	१	१	३	२	१	१
२	४	४	३	२	४	४	३	२	४	४	३	२	४
५	५	७	६	५	५	७	६	५	५	७	६	५	५
६	८	८	७	६	८	८	७	६	८	८	७	६	८
९	९	११	१०	९	९	११	१०	९	९	११	१०	९	९
१०	१२	१२	११	१०	१२	१२	११	१०	१२	१२	११	१०	१२
१३	१३	१५	१४	१३	१३	१५	१४	१३	१३	३०	१४	१३	१३
१४			१५	१४			३०	१४			३०	१४	

नक्षत्र चरणाक्षर

अश्विनी	चू चे चो ला	मघा	मा मी मू मे	मूल	ये यो भा भी
भरणी	ली लू ले लो	पूर्वा	मो ठ टी टू	पूर्वाषाढा	भू धा फा ढ
कृत्तिका	आ ई उ ए	उत्तरा	टे टो पा पी	उत्तराषाढा	भे भो जा जी
रोहिणी	ओ वा वी वू	हस्त	पू षा णा ठा	श्रवण	खी खू खे खो
मृगशिरा	वे वो का की	चित्रा	पे पो रा री	धनिष्ठा	गा गी गू गे
आर्द्रा	कू घ ङ छ	स्वाती	रू रे रो ता	शततारका	गो सा सी सू
पुनर्वसू	के को हा ही	विशाखा	ती तू ते तो	पूर्वाभाद्र	से सो दा दी
पुष्य	डू हे हो ड	अनुराधा	ना नी नू ने	उत्तराभाद्र	दू झ ज थ
आश्लेषा	डी डू डे डे	ज्येष्ठा	नो या यी यू	रेवती	दे दो चा ची

मासधर्म

युगादि प्रपादानः- चैत्र शुक्ल प्रतिपदेपासून एक महिन्या पर्यंत सर्वांना पाणी पिण्यासाठी सोय करून द्यावी. हे शक्य न झाल्यास कि मान एक कळशीभर पाण्याचे दान (उदकुं भदान) करावे.

प्रपादानासाठी मंत्रः-

प्रपेयं सर्वसामान्या भूतेभ्यः प्रतिपादिता ।
अस्याः प्रदानात् पितरः तृप्यन्त्वखिलदेवताः ॥

उदकुं भदान मंत्र -

एष धर्मघटो दत्तो ब्रह्मविष्णुशिवात्मकः ।
अस्य प्रदानात् सकलाः मम संतु मनोरथाः ॥

श्रीरामनवमी - आपल्या घराच्या उत्तर दिशेस मंटप(देव्हारा) तयार करावा. उजव्या हातात ज्ञानमुद्रा व आपल्या मांडिवर बसलेल्या सीतामाईंना डाव्या हाताने आलिंगन देत असलेल्या श्रीरामाची सुवर्ण प्रतिमा तयार करावी व ती प्रतिमा देव्हारात ठेऊन पूजा करावी. नंतर पाळण्यात बसवून पूजा करावी आणि ही सुवर्ण प्रतिमा सत्पात्रांना दान करावी.

रामार्घ्य मंत्र-

कौसल्यागर्भसंभूत सदा सौमित्रिवत्सल ।
जानकीसहितो राम गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥
कौसल्यानंदनो वीर रावणासुरमर्दन ।
सीतापते नमस्तुभ्यं गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥

गौरीतृतीया- चैत्र शुद्ध तृतीयेपासून वैशाख शुद्ध तृतीये पर्यंत रुद्रदेवा सहित पार्वतीदेवीची पूजा करून पाळणा पूजा करावी आणि सुवासिनीची ओटी भरावी.

अंत्यपुष्करणी - वैशाख,आषाढ,कार्तिक व माघ या मासात रोज सुयोदयापूर्वी स्नानकरणे विशेष फलदायक आहे. आजार-पणामुळे महिनाभर लवकर स्नान करणे न जमल्यास कि मान शेवटच्या (त्रयोदशी, चतुर्दशी व पौर्णिमा) ह्या दिवशीतरी लवकर स्नान करावे.

अक्षय्यतृतीया- या दिवशी केलेले स्नान, जप, होम, पितृतर्पण, दान हे कार्य अक्षय्य फल देतात. सर्व पापांचा परिहार होतो. या दिवशी देवाला विशेष गंध समर्पण करावे.

यः पश्यति तृतीयायां कृष्णं चंदनभूषितम् ।
वैशाखस्य सिते पक्षे स यात्यच्युतमदिरम् ॥

परशुराम जयंती अर्घ्यमंत्र -

जमदग्निमुतो वीर क्षत्रियांतकर प्रभो ।
गृहणार्घ्यं मया दत्तं कृपया परमेश्वर ॥

गंगोत्पत्ती - जह्नुराजाने क्रोधपूर्वक गंगेला पान करून पुनः कानाद्वारे सोडलेला दिवस.

आगी पौर्णिमा - (अग्नि पौर्णिमा)या दिवशी जलदानास विशेष प्राधान्य आहे. त्याप्रमाणे दही, दहीभात, शरबत इ. चे दान करावे.

दशहरा - ज्येष्ठ शु. दशमी मंगळवार हस्ता नक्षत्रात भगिरीथाच्या तपस्येला प्रसन्न होऊन गंगामाई स्वर्गातून भूमीवर उतरून आली. या दिवशी जर व्यतिपात,गरज,नंदा, कन्याराशीत चंद्र व वृषभ राशीत रवि असे योग जुळून आले तर महापुण्य लाभते. दशविध पाप परिहारासाठी नदीस्नान,तिलतर्पण व गंगापूजा करावी. त्यातही काशीक्षेत्रातील दशाश्वमेध घाटात गंगास्नान श्रेष्ठ. नारायण, ब्रह्म, रुद्र, भास्कर,भगीरथ, हिमालय यांच्या प्रतिमांची गंधपुष्पांनी पूजा करावी. “नमः शिवायै नारायण्यै दशहरायै गंगायै नमो नमः” असा त्या दिवशी निरंतर जप करावा. त्या दिवशी एक कलशात गंगेचा आवाहन करून, षोडशोपचार पूजा करून गंगेला -ब्रह्मदंडसमुद्भूते गंगे त्रिपथगामिनि । त्रैलोक्यवन्दिने देवि गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥ असे अर्घ्य द्यावे. या दिवशी दहा या संख्येला विशेष प्राधान्य आहे. कारण फल इत्यादि सर्व दान दहा संख्येत करावे.

वटसावित्री- या दिवशी दीर्घसुमंगली होण्यासाठी यथोक्त रीतीने सावित्रीची पूजा करून अशी प्रार्थना करावी जगत्पूज्ये जगन्मातः सावित्री पतिदैवते । पत्या सह अवियोगं मे वटस्थे कुरुते नमः ॥

पंचगव्य मेलन प्राशन विधि - गोमूत्र - गायत्रीमंत्राने

गोमय - गंधद्वारां दुराधर्षा नित्यपुष्टां करीषिणीम् ।
ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपवह्ये श्रियम् ॥

दूध- अप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोम वृष्ण्यम् ।
भवा वाजस्य संगथे ॥

दहि- दधिक्राव्यो अकारिषं जिष्णोरश्वस्य वाजिनः ।
सुरभिर्नो मुखा करत् प्रण आयूषि ता रिषत् ॥

तूप- शुक्ल मसि ज्योतिरसि तेजोसि ।

या प्रकारे मंत्र म्हणत वरील सर्व पदार्थ एका पात्रात घालून “देवस्य त्वा सवितु प्रसवेश्चिनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां प्रतिगृह्णामि” असे दर्भ हातात घेऊन ओं काराचा उच्चार करीत कालवावे. यत्त्वगस्थिगतं पापं देहे तिष्ठति मामके । प्राशनं पंचगव्यस्य दहत्वग्निर्विधनम् ॥ असे म्हणत प्राशन करून आचमन करावे.

धारण पारण- धारण पारण म्हणजे एक दिवस उपवास व दुसऱ्या दिवशी (पारण)जेवण असे चातुर्मासाच्या चारही महिन्यात शक्य झाल्यास करता येईल. अशक्य वाटल्यास कि मान आषाढ अथवा कार्तिक महिन्यात करणे श्रेष्ठ. पुण्याहवाचन व संकल्प करून प्रारंभ करावा. पारणादिवशी १०८ वेळा श्री नारायणाला अर्घ्य देऊन पारण (भोजन) करावे. हे व्रत संपल्यानंतर उद्यापन करायला हवे. लक्ष्मी नारायणाची प्रतिमा आणून पंचामृत पूजा करून, रात्री पुराण श्रवण करत जागरण करावे. दुसऱ्या दिवशी ब्राह्मणांना भोजनासाठी आमंत्रित करावे. एका महिन्याचे उपवास केले असता १५ ब्राह्मणांना जेवण द्यावे, दोन महिने उपवासाचे व्रत केले असेल तर ३० ब्राह्मणांना, तसेच चार महिने उपवास केले असता किमान २० ब्राह्मणांपासून कितीही जास्तीत जास्त ब्राह्मण बोलावून अन्नदान करावे. उद्यापनाचा होम करताना उत्तम जाणकार पुरोहितांना विचारून करावा.

शयनी एकादशी- आषाढ शु. एकादशी दिवशी देवपूजेनंतर हात जोडून देवाला शयनोत्सव करावा. सुप्ते त्वयि जगन्नाथ जगत् सुप्तं भवेदिदम् । विबुद्धे च विबुद्ध्येत प्रसन्नो मे भवाच्युत ॥ अशी प्रार्थना करावी.

चातुर्मास्य व्रत प्रारंभ क्रम- आषाढ शु. एकादशीच्या दिवशी देवपूजे नंतर देवाला हात जोडून -

चतुरो वार्षिकान् मासान् देवस्योत्थापनावधि ।
इमं क रिष्ये नियमं निर्विघ्नं कुरु मे अच्युत ॥

इदं व्रतं मया देव गृहीतं पुरतस्तव ।
निर्विघ्नं सिद्धिमायातु प्रसादात्तव के शव ॥

गृहीतेस्मिन् व्रते देव पंचत्वं यदि मे भवेत् ।
तदा भवतु संपूर्णं त्वत्प्रसादात् जनार्दन ॥

श्रावणे वर्जये शाकं दधि भाद्रपदे तथा ।
दुग्धं आश्वयुजे मासि कार्तिके द्विदलं तथा
इमं क रिष्ये नियमं निर्विघ्नं कुरु मेच्युत ॥

अशी प्रार्थना करून आचमन, प्राणायाम, करून देशकाल उच्चारून अस्मद् गुर्वतर्गत भारतीरमणमुख्यप्राणांतर्गत मासनियामकाभिन्न अस्मत् कुलदेवताभिन्न रामकृष्णाद्यनंतावतारात्मक बिंबमूर्ति प्रेरणया बिंबमूर्ति प्रीत्यर्थं अमुक (शाक) व्रतं क रिष्ये । असा सुरुवातीला संकल्प करावा. व्रत संपल्यानंतर आचरितस्य अमुक (शाक) व्रतस्य समर्पणं क रिष्ये असे समर्पण करावे.

नागपंचमी:- श्रावण शु. पंचमी दिवशी देवपूजा झाल्यावर मृत्तिकेनी तयार केल्या (मातीचे) नागदेवतेची पूजा करावी. विशेष करून भगवानाचे शय्या स्वरूप असलेल्या आदिशेषाचे आणि वासुकी तक्षक इत्यादी नागदेवतांची पूजा करावी.

पवित्र दोर बंधन:- श्रावण शुद्ध द्वादशीचे दिवशी पवित्र समर्पण अवश्य केले पाहिजे. त्यामुळे वर्षभर केलेल्या देवपूजेला पूर्णत्व येते. नाही केल्यास वर्षभराची पूजा निष्फल ठरते. तीन धाग्याचा एक दोरा, तीन पदरी घ्यावा. उंच प्रतिमेच्या पादापर्यंत (पायापर्यंत) असल्यास उत्तम, गुढ्यापर्यंत मध्यम, नाभीपर्यंत अधम. १०८ दोरे असायला हवेत. ३६गाठीचे असल्यास उत्तम, २४ गाठीचे मध्यम, १२ गाठीचे अधम. रेशमी दोरा असल्यास उत्तम, कापसाचे दोऱ्यानेही करता येईल. एकादशीचे दिवशी कामट्या किंवा बांबूच्या टोपल्यात हे दोऱ्याने केलेले

पवित्र ठेवून, “देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेश्चिनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्याम् ” हा मंत्र म्हणत तीन वेळा प्रोक्षण करावे. “येन देवाः पवित्रेणात्मानं पुनते सदा । तेन सहस्रधारेण पावमान्यः पुनंतु माम् । प्रजापत्यं पवित्रं शतोद्यामं हिरण्मयम् । तेन ब्रह्मविदो वयम् पूतं ब्रह्म पुनीमहे” असे अभिमंत्रित करून, नारायणं आवाहयामि । वासुदेवं ..। विष्णुं ..। केशवं..। नारायणं..। कृष्णं आवाहयामि असे धाग्यांमध्ये भगवंताच्या मूर्तीचे आवाहन करावे. धाग्यातील गाठीत विश्वं, तैजसं, प्राज्ञं, तुरीयं, आत्मानं, अंतरात्मानं, ज्ञानात्मानं, परमात्मानं, वासुदेवं, संकर्षणं, प्रद्युम्नं, अनिरुद्धं, मत्स्यं, कूर्मं, वराहं, नारसिंहं, वामनं, परशुरामं, रामं, कृष्णं, बुद्धं, कल्किं नं, अनंतं, विश्वरूपं, अग्निस्थं अनिरुद्धं, वायुगं प्रद्युम्नं, सूर्यस्थं संकर्षणं, आवाहयामि, सर्व दोऱ्यात प्रजापतिगं वासुदेवं आवाहयामि” असे आवाहन करून षोडशोपचार पूजा करावी. आमंत्रितोसि देवेश पुराण पुरुषोत्तम । प्रातस्त्वां पूजयिष्यामि सात्रिध्वं कुरु केशव ॥ (ज्याला अधिवास म्हणतात) द्वादशीचे दिवशी तयार केलेले हे पवित्र घेऊन देवदेव नमस्तुभ्यं पवित्रं पूतमुत्तमम् । गृहित्वा वार्षिकीं पूजां भगवन् परिपूरय ॥ अशी प्रार्थना करून “अतो देवा अवंतु नो यतो विष्णवर्चिक्रमे । पृथिव्याः सप्तधाम भिः” या मंत्राने समर्पण करावे. नंतर अर्चना व मंगलारती करून ते पवित्र लक्ष्मी आणि वाय्वादि देवतांना समर्पण करून मग स्वतः धारण करावे.

धारण मंत्रः- पवित्रं वैष्णवं तेजाः सर्व विघ्न निवारणम् ।

पूजा षाडगुण्य सिद्धर्थं ममांगे धारयाम्यहम् ॥

गोकुलाष्टमी- श्रावण कृष्णाष्टमी सकाळी

अद्य स्थित्वा निराहारः श्लोभते परमेश्वर ।

भोक्ष्यामि पुंडरीकाक्ष ह्यस्मिन् कृष्णाष्टमी दिने ॥

या श्लोकाने देवापुढे संकल्प करावा. नंतर “योगाय योगपतये योगेश्वराय योगसंभवाय श्री गोविंदाय नमो नमः” या मंत्राने स्नान करून रोजची आन्हीक कर्म पूर्ण करावे. संध्याकाळी पुन्हा वरील मंत्राने स्नान करून पूजा करावी. “यज्ञाय यज्ञपतये यज्ञेश्वराय यज्ञसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” या मंत्राने श्रीकृष्णाची पूजा करावी. नंतर बलराम, वसुदेव, देवकी, नंद, यशोदा, सुभद्रा या सर्वांची पूजा करावी. त्यानंतर रात्री पंचांगात सांगितल्याप्रमाणे चंद्रोदय झाल्यावर अर्घ्य द्यावे.

कृष्णाचा अर्घ्य मंत्र-

जातः कंसवधार्थाय भूभारोत्तरणाय च ।

कौरवाणां विनाशाय दैत्यानां निधनाय च ॥

पांडवानां हितार्थाय धर्मसंस्थापनाय च ।

गृहणार्घ्यं मया दत्तं देवक्या सहितो हरे ॥

चंद्राचा अर्घ्य मंत्र-

क्षीरोदारणवसंभूत अत्रिगोत्रसमुद्भव ।

गृहणार्घ्यं मया दत्तं रोहिण्या सहितः शशिन् ॥

पूजा संपवून -झोपताना हे मंत्र म्हणावे-

“विश्वाय विश्वपतये विश्वेश्वराय विश्वसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” दुसऱ्या दिवशी दान करावे

पारण मंत्र - “सर्वाय सर्वपतये सर्वेश्वराय सर्वसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” असे पारण करून, पारणा नंतर “धर्माय धर्मपतये धर्मेश्वराय धर्मसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” असे समर्पण करावे.

संतान गोपाल कृष्णमंत्र- देवकीसुत गोविंद देव देवजगत्पते ।
देहि मे तनयं कृष्ण त्वामहं शरणं गतः ॥ (पुरुषांनी “गतः” आणि स्त्रियांनी “गता” असे म्हणावे) हे जप सदाचारनिष्ठ विद्वानांकून उपदेश घेऊनच करावेत. उपदेशाविना हे मंत्र जपणे योग्य नाही.

परिवर्तनी एकादशी- झोपलेला भगवंत कुशी बदलतो म्हणून त्या दिवशी देवांना पूजेच्या नंतर परिवर्तनोत्सव करावा.

प्रार्थना- वासुदेव जगन्नाथ प्राप्तेयं द्वादशी तव ।

पार्श्वेन परिवर्तस्व सुखं स्वपिहि माधव ॥

विष्णुपंचकव्रत - विष्णुपाक व्रत हे भाद्रपद, मार्गशिर्ष शुद्ध दशमी या दिवशी पुण्याहवचन करून प्रारंभ करावे. वेधादिदोषामुळे

विष्णुपंचक व्रत अभाव असे पंचांगात असेल तर, एका वर्षात साठ उपवास होणार नाहीत. तेव्हा पुढील वर्षी ते राहिलेले उपवास करून साठ उपवास पूर्ण करण्याची आवश्यकता नाही. परंतु अजार व इतर कारणामुळे उपवास लोप झाले तर पुढील वर्षी त्या त्या अपूर्ण राहिलेले उपवास पूर्ण करावे.

अर्घ्य आणि देवता. शुद्ध द्वादशी- के शवायनमः.....दामोदराय (१२ तर्पण) नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि । कृष्ण द्वादशी- संक र्षणायनमः... श्रीकृष्णाय (१२ तर्पण) नम इदमर्घ्यं समर्पयामि ।

पौर्णिमा - १. विधवे नमः २. शशिन ३. शशांकाय ४. चंद्राय ५. सोमाय ६. उडुपाय ७. अमृताय ८. मनोहराय ९. पावनाय १०. हिमकृते ११. निशाकृते १२. दीप्यमानाय (१२ तर्पण) नम इदमर्घ्यं समर्पयामि ।

अमवास्या- १. महीधराय २. जगन्नाथाय ३. देवेन्द्राय ४. देवकीसुताय ५. चतुर्भुजाय ६. गदापाणये ७. सुरमीढाय ८. सुलोचनाय ९. चारुगाय १०. चक्र पाणये ११. सुरमित्राय १२. असुरांतकाय (१२ तर्पण) नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि । श्रवण - १. पुरुषोत्तमाय नमः २. शार्ङ्गधन्विने ३. गरुडवाहनाय ४. अनंताय ५. गोवर्धनाय ६. पुंडरीकाक्षाय ७. नित्याय ८. वेदगर्भाय ९. यज्ञपुरुषाय १०. सुब्रह्मण्याय ११. जयाय १२. शौरये (१२ तर्पण) नम इदमर्घ्यं समर्पयामि ।

अशुभशयनव्रतः- पतिपत्नीना एकमेकांपासून विरह होवू नये यासाठी आषाढ कृष्ण द्वितीयेच्या दिवशी या व्रताचे आचरण करावे. तसेच श्रावण भाद्रपद आश्विन मासांच्या कृष्ण द्वितीयाला पण आचरण करावे. या दिवशी देवासाठी एक पलंग तयार करून रेशमी वस्त्र घालून त्यावर लक्ष्मी नारायणांच्या प्रतिमा ठेवून षोडशोपचार पूजा करून अशी प्रार्थना करावी.

मंत्रः-लक्ष्म्या वियुज्यते देव न कदाचित् यथा भवान् । तथा कलत्रसंबंधो देव मा मे वियुज्यताम् ॥ लक्ष्म्या न शून्यं वरद यथा ते शयनं सदा । शय्या ममापि अशून्यास्तु तथात्र मधुसूदन ॥” नंतर चंद्राला अर्घ्य द्यावेत. “गगनांगण संदीप क्षीराब्धि मथनोद्भव ।भाभासित दिगाभोग रमानुज नमोस्तुते ॥” व्रत पूर्ण झाल्यावर दंपतीला नविन अंथरुण व लक्ष्मी नारायणांच्या प्रतिमेचे दान द्यायला पाहिजे.

लक्ष नमस्कार (एक लाख नमस्कार) :- लक्ष नमस्कार , लक्ष प्रदक्षिणा, लक्ष तुळशी, लक्ष पुष्प, लक्ष वाती, लक्ष दिप, या व्रतांना आषाढ मासात प्रारंभ करून कार्तिक मासात समाप्त केले पाहिजे. लक्ष दिप व्रतासाठी कार्तिक, माघ, वैशाख मास देखिल उत्तम आहे. हे व्रत पुण्याहवाचन करून प्रारंभ करणे श्रेष्ठ आहे. स्वतः केलेल्या सर्व पापांना कबूल करून क्षमा याचना करित देवापुढे संकल्प पूर्वक “चार्तुमास्ये तु संप्राप्ते केशवे शयनं गते । आषाढस्य सिते पक्षे एकादश्यां समाहिते ॥ मम लक्ष नमस्कार व्रतस्य पुरुषोत्तम । निर्विघ्नं तद् व्रतं सांगं कुरु त्वं कृपया हरे ॥ पापपंकनिमग्नं मां पापवैशस्यभाजनं । व्रतेनानेन सुप्रीत समुद्धर जगत्पते ॥” अशी प्रार्थना करून नमस्कार करावा.

लक्षवाती तयार करणे (लक्षवती व्रत) :- कार्तिकात हजारपट, माघ महिन्यात लाख पट व वैशाखात केल्यास करोडपट जास्त पुण्य लाभते.

प्रार्थना: लक्षवर्ति व्रतं देव स्वीकृतं पुरतो तव । निर्विघ्नं सिद्धिम यातु सांगं कुरु दयानिधे ॥

गोपद्य व्रतः- आषाढ शु. एकादशीस प्रारंभ करून ३३ गोपद्य रांगोळ्या काढून त्यांना गंध पुष्पाने पूजा करावी. ३३ वेळा प्रदक्षिणा नमस्कार घालून कार्तिक शु. द्वादशीचे दिवशी ३३ अपूप (अनारसे) दान द्यावेत. असे ५ वर्ष करून नंतर उद्यापन करावे.

नवरात्र घटस्थापना क्रमः- आश्वीन शुद्ध प्रतिपदा रोजी त्यांच्या त्यांच्या संप्रदायास अनुसरून (९,७,५,३ दिन) देवघरात घटस्थापना करून कुलदेवताची पूजा करावी. “ मही द्यौः पृथिवी च न इमं यज्ञं मिमिक्षताम् । पिपृतां नो भरीमभिः ॥ भूमीचा स्पर्श करावा.शुद्ध भूमीवर किंवा टोपलीत मृत्तिका (माती) घालून त्यावर “ औषधयः सं वदंते सोमेन सह राज्ञा । यस्मै कृणोति ब्राह्मणस्तं राजन् पारयामसि ॥” अंकुर येतील असे धान्य घालून “आ कलशेषु धावति पवित्रे परि शिच्यते । उक्थैर्यज्ञेषु वर्धते ॥”असे कलश ठेवून “इमं मे गंगे यमुने सरस्वती शुतुद्रि स्तोमं सचता पुरुषण्या ।असिकन्या मरुद्वृधे

वितस्तयार्जीकीये श्रुणुह्या सुषोमया ॥”असे पाणी भरून “गंधद्वारां दुराधर्शां नित्यपुष्टां करीषिणीम् । ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥” गंध अर्पण करावे. “या फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः । बृहस्पतिः प्रसूतास्तानो मुंचं त्वंहसः ॥” सुपारी घालावी. “स हि रत्नानि दाशुषे सुवाति सविता भगः । तं भागं चित्रमिमहे ॥” असे म्हणत रत्न ठेवावे.

“हिरण्यरुपः स हिरण्य संदृग्पां नपात् सेदु हिरण्य वर्णः । हिरण्ययात् परि योननिषद्या हिरण्यदा ददत्यन्नमस्मै ॥”असे म्हणत सोने ठेवावे. “युवा सुवासाः परीवीत अगात् स उ श्रेयान् भवति जायमानः । तं धीरासः कवयः उन्नयंति स्वाध्वो मनसा देवयंतः ॥” असे म्हणत दोरा घेवून गुंडळून” तत् त्वायामि ब्रह्मणा वंदमानस्तदा शास्ते यजमानो हविर्भीः । अहेळमानो वरुणेह बोध्युरुशंसमान आयुः प्रमोषीः ॥” अशी वरुण देवाची पूजा करून त्यावर कुलदेवता ठेवून पूजा करावी.

दीपस्तंभ स्थापनाः- नवरात्रीत अखंड ९,७,५,३ दिवशी देवा पुढे तुपाचा दिवा लावावा. देवापुढे दिपस्तंभ ठेवून त्याला फुलाची माळ गुंडळावी. स्तंभाचे वरच्या भागात कृत्तिकादी २७ नक्षत्रांचे आवाहन करून वाती खालील जे नाल असते त्यात वासुकीने नमः असे वासुकीचे आवाहन करून, तुपात लक्ष्मी देवीचे चिंतन करित “अग्निनाग्निः समिध्यते कविर्गृहपतिर्युवा । हव्यवाट् जुह्वास्यः ॥”असे म्हणत दिवा लावावा. ९ दिवस दिवा शांत होऊनये (विडू नये) याची काळजी घ्यावी.

सरस्वती पूजाः- वेद, भागवत, सर्वमूल, सुधादि ग्रंथांना एका मंटपात ठेवून वेदव्यास देव आणि परशुराम देवाची पूजा करावी. त्याच बरोबर व्यासांचे शिष्य बादरी,जैमिनी, सुमंतु, वैशंपायन, अश्वरथ्य, पैल, काशकृत्थ, लोमश ऋषीं यांचीही पूजा करावी. आवरण पूजा करणा-यांनी इंद्रांदाी लोक पालांच्या शेवटच्या आवरणाच्या अगोदर या ऋषींचे आवाहन करून पूजा करावी.

विजया दशमीः- या दिवशी सुगंधी द्रव्याने देवाला विशेष अभिषेक करावा, हे महापुण्यप्रद आहे. या शिवाय या दिवशी केलेले दान करोडोपटीने जास्त फलप्रद होते.

नरक चतुर्दशीः-श्रीकृष्णाने नरकासुराचा या दिवशी वध केला आहे. या दिवशी पहाटे चंद्रोदयाचे वेळी स्त्रियांनी घरातील सर्वांना आरती ओवाळावी. सर्वांनी अभ्यंग स्नान करावे. यति आणि विधवा स्त्रियांनाही हा विधी सांगितलेला आहे.

शमी प्रार्थना-

अमंगलानां शमनीं शमनीं दुष्कृतस्य च ।
दुःस्वप्ननाशिनीं धन्यां प्रपद्येहं शमीं शुभाम् ॥
शमी शमयते पापं शमी शनु विनाशिनी ।
अर्जुनस्य धनुर्धारी रामस्य प्रियदर्शिनी ॥

कोजागरव्रत- आश्वीन शुद्ध पौर्णिमेच्या रात्री लक्ष्मी आणि इंद्राची, तांदूळात ‘लक्ष्मी नमः’ ‘इंद्राय नमः’ असे लिहून म नापासून षोडशोपचार पूजा करावी. नमस्ते सर्वदेवानां वरदासि हरिप्रिये । या गतिस्त्वां प्रपन्नानां सा मे भूयात् त्वदर्चनात् ॥ असे महालक्ष्मीला व विचित्रैरावतस्थाय भास्वत्कुलिशपाणये । पौलोम्यालिंगितांगाय सहस्राक्षाय ते नमः ॥ या मंत्राने इंद्राला पुष्पार्पण करावे.

दीपोत्सव- अद्य दीपोत्सवं देव क र्षिष्ये त्वत् प्रसादतः ।

निर्विघ्नं सिद्धिमायतु यथोक्तफलदो भव ॥

असा संकल्प करून मातीच्या, तांब्याच्या, लोखंडाच्या किंवा कांस्य, चांदी व सोन्याच्या अशा विविधपणत्यांमध्ये गायीचे तूप किंवा तेल घालून दिवा लावावा. माती, लोखंड, तांब्यापेक्षा चांदी व सोन्याची पणती वापरल्यास अनंतपट फळ मिळते.

दीपमंत्र - स्नेहं दीपो यथा धृत्वा सर्व लोकोपकारकः ।

तथा भवान्मम ज्ञानं हृदि धारय संततम्(निरंतरम्) ॥

जलपूर्णत्रयोदशी- या दिवशी सायंकाळी कळशी इ. सर्वपात्र स्वच्छधूवून शुद्धपाण्याने भरून पूजा करावयाची असते. दुसऱ्या दिवशीच्या अभ्यंगस्नानासाठी तेच पाणी वापरावे.

यमदीपदान- आश्वीन कृ. त्रयोदशीच्या दिवशी यमराजाच्या प्रीत्यर्थ दिवा लावावा.

मृत्युना पाशदंडाभ्यां कालेन श्यामलायुतः ।

त्रयोदश्यां दीपदानात् सूर्यजःप्रियतां मम ॥

यमतर्पणं- नरकातुर्दशीच्या दिवशी दक्षिणाभिमुख होऊन ज्यांना वडिल नाहित, त्यांनी अपसव्य किंवा सव्याने तिळाने तर्पण द्यावेत. यांना वडील आहेत त्यांनी सव्य होऊन तांदूळाने तर्पण द्यावे. यमं तर्पयामि, धर्म... , मृत्युं... , अंतकं... , वैवस्वतं... कालं... , सर्वभूतक्षयं... , औदुंबरं... , दध्नं... , नीलं... परमेष्ठिनं... , वृकोदरं... , चित्रं... , चित्रगुप्तं तर्पयामि.

कार्तिक मासात सूर्योदयापूर्वी देवपूजा करून, देवांना “मत्स्याकृतिधर जय देवेश वेदविभोदक कूर्म स्वरूप” असे दामोदरस्तोत्र म्हणत आरती करावी.

बलिप्रतिपदा- जमिनीवर पाचरंगांनी बलीचे चित्र काढून फल पुष्पाने पूजा करावी. बलिराज नमस्तुभ्यं दैत्यदानव वंदित । इंद्रशत्रो अमराराते विष्णुस्मान्निध्यदो भव ॥

भाऊबीज - थोरल्या भावाला जेवू घालताना धाक ट्या बहिणीने म्हणावयाचे श्लोक “भ्रातस्तवानुजाताहं भुंक्ष्व भक्ष्यमिदं शुभम् प्रीतये यमराजस्य यमुनाया विशेषतः” बहिण मोठी असल्यास “भ्रातस्ततवाग्रजाताहं”असे म्हणावे.

उत्थानद्वादशी - दामोदर आणि तुळशीला क्रमाक्रमाने षोडशोपचार पूजा करून तुळशीला अलंकृत करून, वाद्यघोषाने देवाला उठवावे. “इदं विष्णुर्विचक्र मे त्रेधा निदधे पदं । समूळहमस्य पांसुरे” ॥ असे मंत्र म्हणावे आणि “इयं च द्वादशी देव प्रबोधार्थं विनिर्मिता । त्वयैव सर्वलोकानां हितार्थं शेषशायिना” उत्तिष्ठोत्तिष्ठ गोविंद त्यज निद्रां जगत्पते । त्वयि सुप्ते जगत्सुप्तं उत्थिते चोत्थितं भवेत् ॥ ‘चरणं पवित्रं विततं पुराणं येन पूतस्तरति दुष्कृतानि’ अशी तुळस समर्पण करावी. गता मेघा वियच्चैव निर्मला निर्मला दिशः । शारदनि च पुष्पाणि गृहाण मम के शव ” ॥ असे म्हणत पुष्प समर्पण करावे.

तुलसी विवाह- कृष्ण आणि तुळस यांना समोरा समोर उभे करून मध्ये अंतरपाट धरावा. मंगळाष्टक म्हणत अक्षता घालल्यात. देवीं क नक संपन्नं क नकाभरणैर्युताम् । दास्यामि विष्णवे तुभ्यं ब्रह्मलोक जिगीषया” ॥ “मया सर्वधितां यथाशक्त्यलंकृतां इमां तुलसीं देवीं दामोदराय तुभ्यमहं संप्रददे” असे देवासमोर अक्षता सहित पाणि सोडावे. मंगळसूत्र कृष्णाला स्पर्श करून तुळशीला बांधावे. पंधरा आवळ्यावरती फुलवात लावून दोघांची आरती करावी.

भीष्मपंचक :- कार्तिक शु. एकादशी दिवशी प्रारंभ करावे. गोमय लावून स्नान करून देव पूजा केल्यानंतर १०८ वेळा वासुदेवाचा जप करावा. द्वादशीपासून पौर्णिमेपर्यंत “विष्णवे नमः” या मंत्राने १०८ वेळा तुपांने होम करावा. रोज एक-एक फूल घेवून देवाचे एक एक अंगाची पूजा करावी.

दिवस	पहिला	दुसरा	तिसरा	चौथा	पाचवा
पुष्प	कमल	बिल्वपत्र	भृंगराज	करवीर	चंपक
देवाचे अंग	पाद	गुड्या	नाभी	स्कंध	मुख
आहार	--	गोमय, गोमुत्र	क्षीर	दधि	तूप

शेवटी पौर्णिमेचे दिवशी उद्यापन म्हणून पूजा होम, ब्राह्मण भोजन, हे कार्य करून सायंकाळी ५ फुलांनी भगवंताच्या समग्र प्रतिमेची पूजा करावी. भीष्माचार्यांना अर्घ्य देवून नक्षत्र पाहिल्यावर पारण करावे.

भीष्मांचे अर्घ्यमंत्र- सत्यव्रताय शुचये गांगेयाय महात्मने । भीष्माय तद्दाम्यर्घ्यं आजन्मब्रह्मचारिणे

गोवत्सद्वादशीः- आश्विन कृष्ण द्वादशीचे दिवशी सवत्स गाईला गंध, पुष्पादिकांनी पूजा करून पुष्प अक्षता, तिलांनी अर्घ्य द्यावेत. मंत्र :-क्षीरोदार्व संभूते सुरासुर नमस्कृते । सर्वदेवमये मातर्गृहाणार्घ्यं नमो नमः । सुरभि त्वं जगन्मातः देवि विष्णुपदे स्थितः । सर्वदेवमये ग्रासं मया दत्तमिमं ग्रास ॥ ततः सर्वमये देवि सर्व देवैरलंकृते । मातर्ममाभिलषितं सफलं कुरु नंदिनी ॥” अशी प्रार्थना करावी.

धनुर्मास- धनुर्मास रवि प्रवेश के ल्यापासून मकर संक्रांती पर्यंत धनुर्मास असे म्हणतात. सूर्योदयाच्या अगोदर दोन तास उषः काल म्हणतात. त्यावेळी स्नान करून आह्निक व देवपूजा करावी. “हुग्मी” (मूगडाळ व तांदळाची खिचडी) तयार करून सूर्योदयापूर्वी देवाला नैवेद्य दाखवावे. असे के ल्यास सकल मनोरथ पुर्ण होतात. नाही केल्यास सात जन्मात दरिद्री,

क्षयरोगी व मूर्ख होते. ही पूजा एक दिवस केले तरी सहस्र वर्ष पूजा के ल्याचे फळ मिळते. या मासात लक्ष्मी स्तोत्र पठण करावे.

लक्ष्मीस्तोत्र-

“श्रीदेवी प्रथमं नाम द्वितीयममृतोद्भवा ।
तृतीयं क मला प्रोक्ता चतुर्थं चन्द्रलोचना ॥

पंचमं विष्णुपत्नीति षष्ठं श्री वैष्णवीति च ।
सप्तमं तु वरारोहा अष्टमं हरिवल्लभा ॥

नवमं शार्ङ्गिणी प्रोक्ता दशमं देवदेविका ।
एकादशं महालक्ष्मीः द्वादशं लोक सुंदरी ॥

श्री पद्मा कमला मुकुं दमहिषी लक्ष्मी स्त्रिलोकेश्वरी
मा क्षीराब्धिसुतारविंदजननी विद्या सरोजात्मिका ।

सर्वाभिष्टफलप्रदेति सततं नामानि यो द्वादश
प्रातः शुद्धतरा पठति सततं सर्वान् लभते शुभान् ॥

भद्रलक्ष्मीस्तवं नित्यं पुण्यमेतच्छुभावहम् ।
तौले स्नात्वापि कावेर्यां जपेत् श्रीवृक्षसन्निधौ ”

सकाळी नक्षत्र असताना पूजा केल्यास उत्तम, नक्षत्र अस्त झाल्यावर मध्यम व सूर्योदयानंतर अधम.

तांदुळ आणि मूगडाळीचे प्रमाण.

१. तांदळा पेक्षा मूगडाळ जास्त वापरल्यास उत्तम,
२. दोन्ही समप्रमाणात असल्यास मध्यम,
३. तांदळापेक्षा मूगडाळ कमी वापरल्यास अधम समजावे.

चंपाषष्ठी (सुब्रह्मण्य षष्ठी) - या दिवशी स्कंदांतर्यामि भगवंताची विशेष पूजा करून ब्रह्मचारी लोकांना भोजन व वस्त्र दान करावे. उडीदाच्या पदार्थाचा नैवेद्य दाखवावा.

स्कंद मंत्र- सेनाविदारक स्कंद महासेन महाबल । रुद्रोमाग्निज षड्वक्त्र गंगागर्भ नमोस्तु ते

हनुमद्व्रत- तेरा गाठी असलेला दोरा घेऊन त्यात हनुमंतदेवांना “ओं वायुनंदनाय ओं” असे आवाहन करून पूजा करावी, वायन दान द्यावे, विशेषत गव्हाचे दान करावे.

अर्घ्यमंत्र- नमस्ते वायुपुत्राय ध्वंसितामर वैरिणे ।
सुजनांबुधिचंद्राय भविष्यद् ब्रह्मणे नमः ॥

श्रीहनुमते नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि ॥

माघस्नान- (पौष्य शु. दशमी अथवा पौर्णिमा पासून प्रारंभ करावे)

संकल्प- माघमासमिमं पूर्णं स्रास्येहं देव माधव ।
तीर्थस्यास्य जले नित्यमिति संकल्प्य चेतसि ॥

आचमन प्राणायाम करून ‘एवं गुण विशेषण विशिष्टायां शुभतिथौ भारतीरमण मुख्यप्राणांतर्गत श्रीविष्णुप्रेरणया श्रीविष्णु प्रीत्यर्थं ज्ञान भक्ति वैराग्य सिद्ध्यर्थं माघस्नानं अहं करिष्ये’ असे संकल्प करावा.

स्नानमंत्र-

दुःख दारिद्र्यनाशाय श्री विष्णोस्तोषणाय च ।
प्रातःस्नानं करोम्यद्य माघे पापविनाशनम् ॥

मकरस्थे रवौ माघे गोविंदाच्युत माधव ।
स्नानेनानेन मे देव यथोक्त फलदो भव ॥

कृष्णाच्युत निमज्जामि प्रभातेस्मिन् शुभोदके ।
अनेन माघस्नानेन सुप्रीतो मां समुद्धर ॥

माघस्नानं क र्शिष्यमि मकरस्थे दिवाकरे ।
आसमाप्ति महादेव निर्विघ्नं कुरु माधव ॥

अशी प्रार्थना करून रोजचे स्नानांग, अर्घ्य, तर्पण, देवून् विशेषतः माधव व सूर्यदेवाला अर्घ्य द्यावेत.

अर्घ्य मंत्र-

तपस्यर्कोदये नद्यां स्नातोहं विधिपूर्वकं
माधवाय ददमीदं अर्घ्यं सम्यक् प्रसीदतु

माधवाय नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि
सवित्रे प्रसवित्रे च परं धाम्ने नमोस्तु ते

त्वत्तेजसा परिभ्रष्टं पापं यातु सहस्रधा
‘सवित्रे नमः’ इदमर्घ्यं समर्पयामि

स्नानानंतर -

दिवाकर जगन्नाथ प्रभाकर नमोस्तु ते ।
परिपूर्णं कुरुष्वेदं माघस्नानं मया कृतम् ॥

अशी सूर्यदेवाची प्रार्थना करावी.

रथसप्तमी - या दिवशी सूर्योदयापूर्वी रुईटीचे पान डोक्यावर व खांद्यावर ठेवून स्नान करावे व सूर्याला अर्घ्य द्यावे.

स्नान मंत्र- यद्यजन्मकृतं पापं मया सप्तसु जन्मसु ।
तन्मे रोगं च शोकं च माकरी हंतु सप्तमी ॥

एतज्जन्मकृतं पापं यच्च जन्मान्तरार्जितम् ।
मनोवाक्कायजं यच्च ज्ञाताज्ञातं च यत्पुनः ॥

इति सप्तविधं पापं स्नानान्मे सप्त सप्तके ।
सप्तव्याधिसमायुक्तं हर माकरि सप्तमी ॥

अर्घ्यमंत्र- सप्त सप्तिवह प्रीत सप्तलोक प्रदीपन ।
सप्तमी सहितो देव गृहणार्घ्यं दिवाकर ॥

या मंत्राने रथसप्तमीच्या दिवशी सूर्याला अर्घ्य द्यावे.

या दिवशी तुळशी वृंदावन किं वा देवापुढे सात घोडे जुंपलेल्या रथाचे चित्र काढावे व त्यावर सूर्यनारायणाचे चित्र काढून त्याची पूजा करावी.

भीष्माष्टमी- याच दिवशी भीष्माचार्यांनी देह त्याग केला, त्यासाठी त्यांना या दिवशी तर्पण आणि अर्घ्य द्यावे.

वैयाघ्रपद्यगोत्राय सांकृत्यप्रवराय च ।
गंगापुत्राय भीष्माय आजन्मब्रह्मचारिणे ।

अपुत्राय जलं दधि नमो भीष्माय वर्मणे ॥
भीष्मःशांतनवो वीरः सत्यवादी जितेंद्रियः ।

आभिरद्विरवाप्नोतु पुत्रपौत्रोचितां क्रियाम् ॥

या मंत्राने वडील नसलेल्यांनी अपसव्याने तिलोदक द्यावे. ज्यांना वडील आहेत त्यांनी सव्याने तांदळाने तर्पण द्यावे.

अर्घ्यमंत्र -

वसूनामवताराय शंतनोरात्मजाय च ।
अर्घ्यं ददामि भीष्माय आबालब्रह्मचारिणे ॥

तिलपात्र दान- माघमासात तांबे किं वा कास्य पात्रात तिल भरून ब्राह्मणांना दान करावे.

तिलाः पुण्याः पवित्राश्च सर्वपापहराः स्मृताः ।
शुक्लाश्चैव तथा कृष्णा विष्णुगात्रसमुद्भवाः ॥

यानि क नि च पापानि ब्रह्महत्यासमानि च ।
तिलपात्रप्रदानेन तानि नश्यति मे सदा ॥

इदं तिलपात्रं यमदैवत्यं ब्रह्मलोक प्राप्सिकामः तुभ्यं अहं संप्रददे न मम न मम ॥

पयोव्रत (संतानासाठी) - कश्यप यांच्या उपदेशानुसार त्यांची पत्नी अदिती देवीने हे व्रत करून ‘वामन देवांना पुत्र म्हणून मिळविले. श्री मध्वाचार्यांच्या आईने देखिल हे व्रत केले होते. संतानसाठी ह्या व्रताचे फाल्गुन शुद्ध प्रतिपदे पासून त्रयोदशीपर्यंत अवश्य आचरण करावे.

यज्ञोपवीतधारणविधि

आचमन, प्राणायाम, संकल्पः श्रौत स्मार्त कर्मानुष्ठान योग्याता सिद्ध्यर्थं (जाताशौच, मृताशौच शुद्ध्यर्थं) यज्ञोपवीत धारणं अहं करिष्ये असा संकल्प करून यज्ञोपवीतात या देवतांचे आवाहन करावे. उक्कारं प्रथमतंतौ न्यसामि, अग्निं द्वितीयतंतौ न्यसामि, नागान् तृतीयतंतौ न्यसामि, सोमं चतुर्थतंतौ न्यसामि पितृन् पंचमतंतौ न्यसामि, प्रजापतिं षष्ठतंतौ न्यसामि, वायुं सप्तमतंतौ न्यसामि, सूर्यं अष्टमतंतौ न्यसामि, विश्वान् देवान् नवमतंतौ न्यसामि, ऋग्वेदं प्रथमदोरके न्यसामि, यजुर्वेदं द्वितीयदोरके न्यसामि, सामवेदं तृतीयदोरके न्यसामि, अथर्ववेदं ग्रंथौ न्यसामि असे या देवतांना पूजा करून १० गायत्रीजप करून उदुत्यं जातवेदसं देवं वहंति के तवः । दृशे विश्वाय सूर्यम् । असे सूर्याला दाखवून, यज्ञोपवीतं इति मंत्रस्य परब्रह्मा ऋषिः परमात्मा देवता, त्रिष्टुप् छंदः यज्ञोपवीत धारणे विनियोगः यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात् । आयुष्यमग्रं प्रतिमुंच शुभ्रं यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः ॥

या मंत्राने यज्ञोपवीत (जानव) धारण करावे. त्यानंतर दहा गायत्री जप करून जुने यज्ञोपवीत ‘उपवीतं भिन्न तंतुं जीर्णं कश्मल दूषितं । विसृजामि जले ब्रह्मन् वर्चो दीर्घायुरस्तु मे ॥

असे विसर्जन करावे (काढून टाकावे) व आचमन करावे. आपल्या नाभी पेक्षा वरती म्हणजे लहान असल्यास आयुष्यहानि, नाभी पेक्षा खाली असल्यास तपोनाश, म्हणून यज्ञोपवीत नाभी पर्यंतच असायला हवे. दोन ते तीन यज्ञोपवीत धारण करणाऱ्यांनी प्रत्येक यज्ञोपवीताला प्रत्येक वेळी गायत्री जप व वरील मंत्र म्हणत एका नंतर एक असे यज्ञोपवीत धारण करावे.

श्राद्ध विचार :- मुलांचा विवाह झाल्यानंतर १ ते ३ महिन्यापर्यंत पिंड प्रदान करू नये असा नियम आहे. परंतु हा नियम आई-वडिलांच्या श्राद्धासाठी लागू पडत नाही. इतर लोकांचे श्राद्ध असल्यास १ ते ३ महिन्या पर्यंत पिंड प्रदान करू नये. आई वडिलांचे असल्यास पिंड प्रदान आवश्यक करावे. विवाहाचे अगोदर केंव्हाही पिंड प्रदानासह श्राद्धविधी करता येतो.

श्राद्धतिथी माहीत नसल्यास:- ज्यांची अचुक श्राद्धतिथी बाबत माहिती मिळविणे शक्य नाही त्यांचे श्राद्ध मार्गशीर्ष किंवा माघ महिन्याच्या अमावस्या किंवा द्वादशीचे दिवशी करता येते.

अमावस्या (दर्श):- दर्शाचे दिवशी द्वादश पितृना मात्र तिलोदक तर्पण द्यावेत. नंतर प्रतिनित्य ब्रह्मयज्ञ आणि देव, ऋषी आचार्य यांना तर्पण दिल्यावर केवळ पाण्याने सर्व पितृना तर्पण द्यावेत. अमावस्या (दर्श) दिवशी केवळ द्वादश पितृना तिल तर्पण आणि ब्रह्मयज्ञात सर्व पितृ तर्पण असे द्यावयाचे असते.

दशमी, एकादशी द्वादशीसंकल्प - दशमी- दशमी दिवसे प्राप्ते व्रतस्थोऽहं जनार्दन । त्रिदिनं देवदेवेश निर्विघ्नं कुरु के शव ॥ एकादशी- एकादश्यां निराहारः स्थित्वाहमपरेहनि । भोक्ष्यामि पुंडरीकाक्ष शरणं मे भवाच्युत ॥ द्वादशी पारणे के ल्यानंतर- अज्ञान तिमिरांधस्य व्रतेनानेन के शव । प्रसन्न सुमुखो भूत्वा ज्ञानदृष्टिप्रदो भव ॥ अशी प्रार्थना करून, एकादश्यापवासेन द्वादश्यां पारणेन च । यदाजितं मया पुण्यं तेन प्रीणातु के शवः ॥ असे समर्पण करावे.

रजस्वला अशौच विचार:- आजारपण किंवा व्याधीमुळे रजोदर्शन झाले तर अशौच नाही. नियमित पण दर महिन्याला एकदा रजोदर्शन झाले तर ३ दिवस अशौच आचरण करावे. रजस्वला झाले पासून १८ व्या दिवशी पुन्हा रजोदर्शन झाले तर १ दिवस अशौच, १९ व्या दिवशी २ दिवस, व २० व त्यानंतर रजोदर्शन झाले तर ३ दिवस अशौच आचरण करावे. १८ दिवसाच्या आत रजोदर्शन झाले तर केवळ स्नान शुद्धी सांगितली आहे.

ज्वर, आजारपण इ.मुळे स्त्रिला स्नान करणे शक्य नसल्यास रजस्वला शुद्धीसाठी तीला स्पर्श करून स्नान करणे असे १० वेळा करावेत.

पंचागात व्रत उपवासादी विषय केवळ सामान्य माहितीसाठी दिले आहेत. विशेष माहितीसाठी जाणकार विद्वानांकडे विचारणा करून आचरण करावे.

नवग्रह स्तोत्र	
सूर्य	जपाकुसुमसंकाशं काश्यपेयं महद्भ्युतिम् तमोरिं सर्वपापघ्नं प्रणतोस्मि दिवाकरम् ॥
चंद्र	दधिशंखतुषाराभं क्षीरोदार्णवसन्निभम् नमामि शशिनं देवं शंभोर्मुकुटभूषणम् ॥
मंगळ	धरणीगर्भसंभूतं विद्युत्कांतिसमप्रभम् कुमारं शक्तिहस्तं च मंगलं प्रणमाम्यहम् ॥
बुध	प्रियंगुकलिकाश्यामं रूपेणाप्रतिमं बुधम् सौम्यं सौम्यं गुणोपेतं तं बुधं प्रणमाम्यहम् ॥
गुरु	देवानां च ऋषीणां च गुरुं कांचनसन्निभम् बुद्धिभूतं त्रिलोकेशं तं नमामि बृहस्पतिम् ॥
शुक्र	हिमकुंदसमाभासं दैत्यानां परमं गुरुम् सर्वशासप्रवक्तारं भार्गवं प्रणमाम्यहम् ॥
शनि	नीलांजनसमाभासं रविपुत्रं यमाग्रजम् छायामार्ताडसंभूतं तं नमामि शनैश्वरम् ॥
राहु	अर्धकायं महावीरं चंद्रादित्यविमर्दनम् सिंहिकागर्भसंभूतं तं राहुं प्रणमाम्यहम् ॥
केतु	पलाशपुष्पसंकाशं तारकाग्रहमस्तकम् रौद्रं रौद्रात्मकं घोरं तं केतुं प्रणमाम्यहम् ॥

जननअशौच (वृद्धि)निर्णय

प्रथम दिन निर्णय :-रात्री जनन /मरण किंवा रजोदर्शन झाले तर रात्रीच्या एकूण काळात ३ भाग करून पहिल्या २ भागात झालेतर पूर्व दिवशी प्रथम दिन,तिसऱ्या भागात झाले तर २ दिवशी प्रथम दिन असा निर्णय करावा.

गर्भस्त्राव झाले असता :- पहिल्या ३ महिन्यात फक्त आईला ३ दिवस, चौथ्या महिन्यात आईला ४ दिवस रजस्वला अशौच असते. पित्रादि सर्व सपिंडांना स्नानाने शुद्धी

गर्भपात झाले तर :- ५ व ६ व्या महिन्यात झाला तर क्रमशः ५-६ दिवस आईला रजस्वला अशौच, पित्रादि सर्व सपिंडांना ३ दिवस, जनन अशौच (वृद्धि) मरण अशौच नाही.

प्रसव:- ७ व्या महिन्यापासून केव्हाही प्रसव झाले तर आई वडिल व सर्व सपिंडांना संपूर्ण १० दिवस जनन अशौच (वृद्धि)

मुल मृत होवून जनन झाले तर :- आई वडिल सर्व सपिंडांना जनन अशौच, मरणअशौच नाही.

जन्म घेवून नाळ कापण्यापूर्वी मृत झाले तर आईला १० दिवस जनन अशौच, पित्रादि पिंडांना ३ दिवस अशौच, मरण अशौच नाही.नाळ कापलेनंतर १० दिवसाचे आत बाळ मृत झाले तर आई आणि सर्व सपिंडांना १० दिवस जनन अशौच, मरणअशौच नाही.

वडिलांचे घरी मुलगी बाळंतीण झाली तर:- आई वडिलांना (बाळाचे आजोबा-आजी माहेरचे) ३ दिवस जनन अशौच, (वृद्धि) व त्याच घरात राहणाऱ्या बाळंतीणीच्या भाऊकाका, यांना १ दिवस जनन अशौच.

नवऱ्याच्या घरी बाळंतीण झाली तर:-बाळंतीणीच्या आई वडिलांना व इतर माहेरच्या नातेवाईकांना जनन अशौच नाही.

विशेष:- आईला जनन अशौच जितके दिवस असते (१० - ३) तितके दिवस रजस्वला सारखे अस्पृश्यत्व असते.

लहान मुलांचा मृत्यू झाले असता दहन /खनन विचार:-

- १) नामकरणाचे अगोदर (१२ दिवसांपर्यंत) पुरण्यात यावे. दहन करू नये.
- २) १२ दिवसांनंतर ३ वर्षांपर्यंत दहन करणे किंवा खनन (मातीत पुरणे) चालते.
- ३) प्रथम वर्षीच चौल संस्कार झाले असतील तर दहन विधीच करावा.
- ४) ३ वर्षांनंतर चौल संस्कार झाला असेल वा नसेल तरी दहनच करावे.

मरण अशौच (सूतक)

कोणी मृत झाले तर	कोणास	किती अशौच
१)पुत्राचे मरण		
जन्मानंतर १० ते १२ दिवसात	आई- वडिल- सावत्र आई इतर सपिंडांना	३ दिवस स्नान मात्र
१२ दिवसांनंतर ७ महिन्याच्या आत.		
दहन व खनन दोन्ही	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना	३ दिवस १ दिवस
दहन केलेल असल्यास	सपिंडांना	स्नान मात्र
खनन केलेल असल्यास	सपिंडांना	स्नान मात्र
७ महिन्यांनंतर १ वर्षांपर्यंत		
चूडा संस्कार झाला असेल तर	आई- वडिल- सावत्र आई व इतर सपिंडांना	३ दिवस
७ महिन्यांनंतर ३ वर्षांपर्यंत		
चूडा संस्कार नसताना	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना	३ दिवस १ दिवस
दहन किंवा खनन		
३ वर्षांनंतर उपनयनापूर्वी	आई-वडिल-सावत्र आई व इतर सपिंडांना	३ दिवस

२)उपनीत पुत्राचे मरण	आई- वडिल- सावत्र आई व इतर सपिंडांना	१० दिवस
मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना	३ दिवस स्नान मात्र
मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास	सपिंडांना	स्नान मात्र
अनुपनीत पुत्राची मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास	कोणालाही	अशौच नाही.

३)कन्येचे (मुलीचे मरण)

१० दिवसापासून ६ महिन्यापर्यंत	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना(३ पीढ्यापर्यंत)	१ दिवस स्नान मात्र
६ महिन्यापासून ३ वर्षांपर्यंत	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना(३ पीढ्यापर्यंत)	३ दिवस स्नान मात्र
३ वर्षांनंतर विवाहापूर्वी		
साखरपूडा झाला नसल्यास	आई- वडिल- सावत्र आई सपिंडांना(३ पीढ्यापर्यंत)	३ दिवस १ दिवस
साखरपूडा झाला असल्यास	आई- वडिल- सावत्र आई व इतर सपिंडांना	३ दिवस
	कोणाबरोबर साखरपुडा झालेला आहे तो मुलगा, त्याचेआई-वडिल व सपिंडांना	३ दिवस

विवाहित कन्येचे मरण

नवऱ्याच्या घरी झाले असता	नवऱ्याला व त्याच्या सपिंडांना	१० दिवस
	आई- वडिल- सावत्र आई	३ दिवस
	भाऊकिंवा सावत्र भाऊ	पक्षिणी
	काका व इतर सपिंडांना	१ दिवस
पित्याच्या घरी झाले असता	आई- वडिल- सावत्र	
	आई भाऊकिंवा सावत्र भाऊ	३ दिवस
	काका व इतर सपिंडांना	१ दिवस
ग्रामंतरी मृत असता	आई- वडिल- सावत्र आई	पक्षिणी

४)आई-वडिल-सावत्र आई यांचे मरण	उपनीत व अनुपनीत मुलगा व अविवाहित मुलीस.	१० दिवस
	विवाहित मुलीस.	३ दिवस
मरणाची वार्ता १० दिवसांनंतर किंवा वर्ष झाल्यावर कळल्यास	मुलाला	१० दिवस
	विवाहित मुलीस.	पक्षिणी
३ दिवसांनंतर १० दिवसाच्या आत कळल्यास	विवाहित मुलीस.	३ दिवस

५)पितामहाचे व चुलत्याचे

(वडिलांचे वडिल व काका)	विवाहित नातीस/विवाहित पुतणीस	स्नानमात्र
------------------------	------------------------------	------------

६)भावाचे

बहिणीच्या घरी मृत असता	बहिणींना	३ दिवस
अन्यठिकाणी मृत असता	बहिणींना	पक्षिणी
ग्रामांतरी मृत असता	बहिणींना	१ दिवस
अनुपनीत मृत असता	बहिणींना	स्नान मात्र
सावत्र भावासाठी ही वरील प्रमाणे समजावे.		

७) विवाहित भगिनीचा मृत्यू झाल्यास

भावाच्या घरी मृत असता	उपनीत भावांना	३ दिवस
अन्यठिकाणी मृत असता	उपनीत भावांना	पक्षिणी
ग्रामांतरी मृत असता	उपनीत भावांना	१ दिवस
बहिणीच्या घरी मृत असता	भावाच्या पत्निला	अशौच नाही
अन्यठिकाणी मृत असता	बहिणींना	३ दिवस
ग्रामांतरी मृत असता	बहिणींना	पक्षिणी
	बहिणींना	१ दिवस

८)मामाचे (आईचा भाऊ)

आपल्या घरी मृत असता	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
अन्यठिकाणी पण उपकृत आहेत	भाचा व भाचीस	३ दिवस
ग्रामांतरी किंवा अनुपनीत असल्यास	भाचा व भाचीस	१ दिवस
सावत्र मामासाठी ही वरील प्रमाणे समजावे.		

९)मामाची बायको (मामीचे)

सावत्र मामीचे	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
	भाचा व भाचीस	स्नान मात्र

१०)आईचे वडिल

ग्रामांतरी मृत असल्यास	नातू किंवा नातीस	३ दिवस
आईचे आई	नातू किंवा नातीस	पक्षिणी
ग्रामांतरी मृत असल्यास	नातू किंवा नातीस	पक्षिणी
	नातू किंवा नातीस	१ दिवस

११)आईची बहिण (मावशीचे)

स्वगृही मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्य गृही	भाचा व भाचीस	पक्षिणी

१२)वडीलांच्या बहीणीचे (आत्याचे)

स्वगृही मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्य गृही	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
सावत्र आत्याचे	भाचा व भाचीस	स्नान मात्र

१३)भाचा व भाचीचे (बहीणीच्या मुलांचे)

उपनीत भाचा	मामा व मावशीस	३ दिवस
अनुपनीत भाचा	मामा व मावशीस	पक्षिणी

भाची	मामा व मावशीस	स्नान मात्र
१४)भाचा व भाचीचे(भावांच्या मुलांचे)आत्यास		स्नान मात्र
१५)मुलीचा मुलगा (नातू)उपनीत	आजोबा आजीला	३ दिवस
अनुपनीत	आजोबा आजीला	पक्षिणी
मुलीची मुलगी (नात)	आजोबा आजीला	स्नान मात्र
-----		
१६)आत्ये /मामे/मावस भाऊ(आत्म बंधुत्रय)यांचे		
स्वगृही मृत असता	स्वतला	३ दिवस
अन्य गृही	स्वतला	पक्षिणी
अनुपनीत	स्वतला	१ दिवस
-----		
१७)आई वडीलांचे आत्ये /मामे/मावस भाऊ(मातृ-पितृ बंधुत्रय)		
स्वगृही मृत असता	स्वतला	३ दिवस
अन्य गृही	स्वतला	पक्षिणी
अनुपनीत	स्वतला	१ दिवस
रकाना १६,१७ मध्ये पुरुषा ऐवजी स्त्री मृत असून		
विवाहित असल्यास	स्वतला	१ दिवस
अविवाहित असल्यास	स्वतला	स्नान मात्र
१८) आत्म बंधुत्रय, मातृ-पितृ बंधुत्रय	मुलींना	स्नान मात्र

विशेष :- येथे एखाद्या व्यक्तीचे आत्मबंधुत्रय, पितृबंधुत्रय व मातृबंधुत्रय हे जर मृत झाले तर त्या व्यक्तीला वरील प्रमाणे अशौच आहे.त्याच प्रमाणे ती व्यक्ती जर मृत झाली तर त्या व्यक्तीच्या आत्मबंधुत्रयांना वरीलप्रमाणे अशौच आहे.पण पितृबंधुत्रय आणि मातृबंधुत्रयांना अशौच नाही.		
-----		
१९)नवरा बायको यांची	परस्पराना	१० दिवस
मरणवार्ता परस्पराना		
१०दिवसानंतर समजलीतर	परस्पराना	१० दिवस
सवतीचे	नवऱ्याला	१० दिवस
-----		
२०)बायकोचे आई -वडील (सासू - सासऱ्याचे)		
जवळ मृत असता	जावयाला	३ दिवस
परस्थळी मृत असता	जावयाला	१ दिवस
परस्थळी पण उपकृत आहेत	जावयाला	३ दिवस
पत्नी ह्यात नसेल तर	जावयाला	१ दिवस
-----		
२१)बायकोचा भाऊ(मेव्हण्याचे)उपनीत	नवऱ्याला	१ दिवस
अनुपनीत/ग्रामांतरी/		
बायको ह्यात नसेल तर	नवऱ्याला	स्नान मात्र
-----		
२२)बायकोच्या बहिणीचे (मेव्हणीचे)	नवऱ्याला	१ दिवस
ग्रामांतरी आणि पत्नी ह्यात नसेल तर	नवऱ्याला	स्नान मात्र
-----		
२३)बायकोच्या भावाचे मुल (मेव्हण्याच्या मूलाचे)	नवऱ्याला	स्नान मात्र
-----		
२४)परगोत्री दत्तक विचार		
अ)परगोत्रातील दत्तक आई वडिलांचे मृत्यु	दत्तक मुलास	३ दिवस
ब) जन्म दिलेल्या आई वडिलांचे मृत्यु	दत्तक गेलेल्या मुलास	३ दिवस
क) परगोत्रातील दत्तक मुलाचा मृत्यु	दत्तक आई-वडिलास	३ दिवस
	जन्म दिलेल्या आई वडिलांना	३ दिवस
	पूर्वपार सपिंडांना	१ दिवस
ड)दत्तक दिलेले वा दत्तक घेतलेले यांचे		
सपिंडांचा मृत्यु झाल तर	दत्तक मुलगा व त्यांच्या पुत्र-पौत्रादिंना	१ दिवस
इ)दत्तक मुलाच्या पुत्र-पौत्रादींचे मृत्यु	सर्व सपिंडांना	१ दिवस

सपिंड,सोदक,सगोत्री दत्तक असेल तर यथा योग्य प्रमाणे १०,३ व १ दिवस		
-----		
२५)मंत्रोपदेश केलेले गुरु मृत असता	शिष्याला	३ दिवस
ग्रामांतरी	शिष्याला	पक्षिणी
गुरुची पत्नी किंवा पुत्र यांचा मृत्यु	शिष्याला	१ दिवस
सह अध्ययन करणा-यांचा मृत्यु	शिष्याला	पक्षिणी
२६)यतिंचा मृत्यु झाला असता.	सर्व सपिंडांना	स्नान
२७)सपिंडांचा मृत्यु	सर्व सपिंडांना	१० दिवस

२८)समानोदकांचा मृत्यु	समानोदकांना	३ दिवस
२९)सगोत्री लोकांच मृत्यु	सर्व सगोत्री लोकांना	१ दिवस किंवा स्नान

अशौच विवरण (सूतक/वृद्धी विवरण)		
एकादशीचे दिवशी मयत झाले तर मंत्रानिसह दहन करावे. परंतु त्या दिवशी अग्नि आहुती नाही, प्रेत-पिंड-प्रदान नाही, तिलांजली नाही हे सर्व दुसऱ्या दिवशी (द्वादशी)करावे.		
*दहा दिवसांचे मरणअशौच असताना अजून एक (आई, वडिल, नवरा, बायको वगळून) १० दिवसांचे, ३दिवसांचे किंवा त्याहून कमी असलेले नवीन जनन मरण अशौच (सूतक)आले तर पहिल्या सूतकाचे वेळीच हे नवीन सूतकही समाप्त होते.		
* याचप्रमाणे ३ दिवसांचे वगैरे सूतक असता त्यापेक्षा कमी दिवसांचे नवीन सूतक आले तरी वरीलप्रमाणे पहिल्या सूतक समाप्तीचे दिवशीच समाप्त होते.		
*जर ३ दिवसांचे किंवा कमी कालावधीचे सूतकाचे वेळी जास्त कालावधीचे नवीन अशौच/ वृद्धी (सूतक) प्राप्त झाले तर दोन्ही सूतक स्वतंत्रपणे ज्याच्या-त्याच्या प्रथम दिवस आणि कालावधीप्रमाणे आचरण करावे.		
* याचप्रमाणे जननअशौच (वृद्धी) बद्दल ही निर्णय द्यावे.		
*१० किंवा ३ दिवसाचा जननअशौच (वृद्धी) कालावधीत त्याला समान किंवा कमी कालावधीचे अजून एक नवीन जननअशौच आले तर पहिल्या जननअशौच समाप्तीचे दिवशीच नवीन जननअशौचचे निवृत्ती होते. आईला मात्र पूर्ण अशौच असते.		
*परंतु जननअशौच (वृद्धी)चे मध्यंतरी कमी कालावधीचे किंवा समान कोणतेही मरणअशौच (सूतक) आले तर ति निवृत्त होत नाही, मरणअशौच स्वतंत्रपणे आचरण करावे लागते.		
विशेष- कोणतेही अशौच (सूतक/वृद्धी)योग्य काळी प्रारंभापासून न समजता मध्यंतरी समजले तर शिल्लक उरलेल्या (अवशिष्ट) दिवसापुरतेच अशौच पाळावे. उदा:- १० दिवसाचे अशौच ८ व्या दिवशी समजले तर पुढे २ दिवसच अशौच पाळावे.		
अतिक्रान्त अशौच- अशौचाचे योग्य कालावधीत (१० दिवसात) मरण वार्ता न समजता १० दिवसाच्या नंतर समजली तर पाळवयाचे अशौच(सूतक).		
*हे अशौच (सूतक) केवळ १० दिवसाच्या मरण सुतकासाठी आणि आई-वडील मृत झाले असता विवाहित मुलींनी पाळावयाचे ३ दिवसाचे सुतक यासाठीच संबंधित आहे (लागू पडते).		
*जनन शौच (वृद्धी) आणि अनुपनीताचे मरण अशौच किंवा १० पेक्षा कमी कालावधीचे कोणतेही अशौच याला अतिक्रान्त अशौच लागू होत नाही.		
एका देशात सपिंडांचे मरण झाले तर :- मरण वार्ता १० दिवसानंतर ३ महिन्यांच्या आत समजली तर ३ दिवस अशौच,६ महिन्या पर्यंत पक्षिणी,९ महिन्यापर्यंत १ दिवस,एक वर्षाच्या आत सज्योत,एक वर्षानंतर समजले तर फक्त स्नान असे आहे.		
“माधव मता प्रमाणे ४५ दिवसाच्या आत वार्ता समजली तर ३ दिवसानंतर फक्त स्नान असे सांगितले आहे.या दोन्ही पद्धतीत अनकूल वा प्रतिकूल पाहुन आचरण करावे (आई वडीलांचे मृत्यु बाबत मात्र मरण अशौच ४ पहावे)”		
देशांतरी सपिंडांचे मरण झाले तर:- मरण वार्ता १० दिवसानंतर ४५ दिवसाच्या आत समजल्यास ३ दिवस, ६ महिन्या पर्यंत समजल्यास पक्षिणी,९ महिन्यापर्यंत १ दिवस,एक वर्षाच्या आत सज्योत, त्यानंतर समजले तर स्नान शुद्धी.		
देशांतर :- २० किंवा ३० योजन म्हणजे अंदाजे २६० किलोमीटरपेक्षा जास्त अंतरावर अथवा भाषा वेगळी असल्यास किंवा मध्ये नदी व पर्वत असल्यास देशांतर समजले जाते.		
पक्षिणी - दिवसा मरण झाले तर तो पूर्ण दिवस व रात्री आणि त्यानंतरचे दिवस म्हणजे दुस-या दिवशी सायंकाळी नक्षत्र पाहून स्नान करावे.(सायंकाळी स्नान करण्यासाठी दिवसभर उपवास करावा) रात्री मरण झाले तर ती रात्र आणि दुस-या दिवशीचा दिवस आणि रात्र पूर्ण असे ११/२ दिवस पूर्ण करून तिस-या दिवशी सकाळी सूर्योदयानंतर शुद्धी स्नान करावे.		
सज्योति - दिवसा मरण झाले तर रात्री स्नानाने शुद्धी, रात्री मरण झाले तर सकाळी म्हणजे दिवसा स्नानाने शुद्धी.		
अशौचातील शुद्ध पदार्थ :- भाजीपाला, दुध,तूप,धान्य वगैरे शुद्ध समजावे.		
त्रिपाद नक्षत्रे:- कृत्तिका, पुनर्वसु,उत्तरा, विशाखा, उत्तराषाढ व पूर्वभाद्रपदा		
पंचक नक्षत्रे:- धनिष्ठा,शततारा, पूर्वभाद्रपदा, उत्तराभाद्रपदा व रेवती धनिष्ठा उत्तरार्धापासून रेवती पर्यंत या पंचक नक्षत्रात मरण झाले तर मृतस्थळ ५ महिन्यापर्यंतच्या कालावधीसाठी व त्रिपाद नक्षत्री मरण आले तर मृतस्थळ ३महिन्यापर्यंत सोडावे किंवा त्यासाठी शांती करावे.		

अशौच काळातील कर्तव्ये :- जननअशौच व मरणअशौच या कालावधीत (देवपूजा, वैश्वदेव असे) पंचमहायज्ञ करू नये. अर्घ्यापर्यंतचे संध्यावंदन मनातले मनात मंत्र उच्चारून करावे. प्राणायामाचे मंत्र मनातही उच्चारू नये. विना मंत्र प्राणायाम करावे. गायत्री मंत्र नाही, सूर्योपस्थान नाही फक्त अर्घ्यापर्यंत संध्यावंदन. अशौचात चित्राहुती ठेऊ नये. मरण अशौचात के वळ अंगार धारण करावे. मृतअशौच असणाऱ्यांचा स्पर्श झाल्यास स्नान करावे. परंतु जननअशौच असणा यांचा स्पर्श झाल्यास स्नान करणे आवश्यक नाही. जनन/मरण अशौचानंतर यज्ञोपवीत बदलावे. शव स्पर्श केले तर, शवाबरोबर जाऊन आले तर किंवा शवस्पर्श केलेल्यांचा स्पर्श झाला तरी यज्ञोपवीत बदलावे. अशौच काळात श्राद्ध आले तर ११ दिवसांच्या शुद्धीनंतर श्राद्ध करावे. अशौच काळात लोप झालेला पंचमहायज्ञ व दर्शतर्पण अशौचानंतर पुन करण्याची आवश्यकता नाही.याबद्दलची विशेष माहिती जाणकारांकून घ्यावी.		

घातचक्र

द्यूत, प्रवास, राजदर्शन, यात्रा, प्रयाण, वाणिज्य, नविन काम इत्यादीसाठी घातमास वर्ज्य आहे.

जन्मराशि	मेष	वृषभ	मिथुन	कर्क	सिंह	कन्या	तुला	वृश्चिक	धनु	मकर	कुंभ	मीन
घातमास	कार्तिक	मार्गशीर्ष	आषाढ	पौष	ज्येष्ठ	भाद्रपद	मार्गशीर्ष	आश्विन	श्रावण	वैशाख	चैत्र	फाल्गुण
घाततिथि	1,6,11	5,10,15	2,7,12	2,7,12	3,8,13	5,10,15	4,9,14	1,6,11	3,8,13	4,9,14	3,8,13	5,10,15
घातवार	रवि	शनि	सोम	बुध	शनि	शनि	गुरु	शुक्र	शुक्र	मंगळ	गुरु	शुक्र
घातनक्षत्र	मघा	हस्त	स्वाती	अनुराधा	मूल	श्रवण	शततारका	रेवती	भरणी	रोहिणी	आर्द्रा	आश्लेषा
घातयोग	विष्कंभ	शुक्ल	परिघ	व्याघात	धृति	शुक्ल	शुक्ल	व्यतीपात	वज्र	वैधृति	गंड	वज्र
घातकरण	बव	शकुनि	कौलव	नाग	बव	कौलव	तैतिल	गर	तैतिल	शकुनि	किंस्तुघ्न	चतुष्पात्
घातप्रहर	1	4	3	1	1	1	4	1	1	4	3	4
पु.घा.चंद्र	1	5	9	2	6	10	3	7	4	8	11	12
स्त्रि.घा.चंद्र	1	8	7	9	4	3	6	2	10	11	5	12

नवग्रहाः

श्री	सूर्यः	चंद्रः	मंगळः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	राहुः	केतुः
मित्रग्रहः	चं,मं,गु.	र,बु	र, गु, चं	र, रा, शु.	र, चं, मं.	बु,रा, श.	बु,रा, शु	बु, श, शु	बु, शु, श
समग्रहः	बु	मं,शु,गु,श	शु, श	मं, श, गु	श, रा.	मं, गु,	गु	गु	गु
शत्रुग्रहः	श,रा,शु.	रा	बु, रा.	चं	बु, शु	र, चं	र, चं, मं	र, चं, मं.	र, चं, मं
स्वक्षेत्राणि	सिंह	कर्क	मेष, वृश्चिक	मिथुन, कन्या	धनु, मीन	वृषभ, तुला	मकर कुंभ	कन्या	मीन
उच्चक्षेत्राणि/अंशः	मेष/10	वृषभ/3	मकर/28	कन्या/15	कर्क/5	मीन/27	तुला/20	मिथुन/15	धनु/15
नीच क्षेत्राणि/अंशः	तुला/10	वृश्चिक/3	कर्क/28	मीन/15	मकर/5	कन्या/27	मेष/20	धनु/15	मिथुन/15
मूल त्रिकोणाणि	सिंह	वृषभ	मेष	कन्या	धनु	तुला	कुंभ	कर्क	मकर
संपूर्ण दृष्टिः	7	7	4/7/8	7	5/7/9	7	3/7/10	7	7
कारकत्व/लिंग	पितृ/पु	मातृ/स्त्रि	भ्रातृ/पु	प्रजा/नपुं	पुत्र/पु	कळत्र/स्त्रि	आयुष्य/नपुं	मातामह/पु	पितामह/पु
स्वभावः	क्रूर	सौम्य	क्रूर	सौम्य	सौम्य	सौम्य	क्रूर	क्रूर	क्रूर
दिशा/स्थानं	पूर्व/10	वायव्य/4	दक्षिण/10	उत्तर/1	ईशान्य/1	आग्नेय/4	पश्चिम/7	नैऋत्य	नैऋत्य
कालबलं	मध्याह्नः	अपराहण	मध्याह्नः	प्रातः	प्रातः	पराहण	सायं	सायं	सायं
गोचारे शुभस्थानं	3/6/11	1/3/6/7	3/6/11	2/4/6/8	2/5/7	1/2/3/4/5/8	3/6/11	3/6/11	3/6/11
(जन्मराशिर्घिद)		10/11		10/11	9/11	9/11/12			
राशियल्लिरुवकाल	1मास	21/4दिन	11/4मास	1मास	12मास	1मास	30मास	18मास	18मास
गोचारे वि.फलकालं	आदि 5दिन.	अंत्ये 3घळिगे	मोदल 8दिन	सर्वदाफल	मध्ये 2मास	मध्ये 7दिन	अंत्ये 3मास	अंत्ये 3मास	अंत्ये 3मास
आकार/देश	वर्तुल/कळ	चतुरस्त्र/यामुन	त्रिकोण/विध्य	बाण/मगध	दीर्घचतुरस्त्र/सिंधु	पंचकोण/पांचाल	धनुस्सु/सौराष्ट्र	शूर्प/सिंहल	ध्वज/बर्बर
गोत्रं	कश्यप	आत्रेय	भारद्वाज	अत्रि	आंगीरस	भार्गव	कश्यप	पैठीनस	जैमिनी
अदि/प्रत्यदिदेवते	आग्न/ईश्वर	आपः/पार्वती	भूमि/स्कंद	विष्णु/नारायण	इंद्र/ब्रह्म	इंद्राणि/इंद्र	प्रजापति/यम	सर्प/काल	ब्रह्म/चित्रगुप्त
धातुः/उपधातुः	सुवर्ण/ताम्र	सुवर्ण/रौप्य	सुवर्ण/ताम्र	सुवर्ण/कांस्य	सुवर्ण/कांस्य	सुवर्ण/रौप्य	सुवर्ण/लोह	सुवर्ण/शीस	सुवर्ण/पालाद
रत्नं/धान्यं	मणि/गहू	मोति/तांदूल	प्रवाल/मसुरा	पाचू/मूग	पुष्कराज/चण	हीरा/अवरि	नीलमणि/तिल	गोमेध/उडीद	वैडूर्य/हुरुळि
रसः/वस्त्रं	गुड/रक्तवस्त्र	घृत/श्वेतवस्त्र	गुड/रक्तवस्त्र	घृत/नीलवस्त्र	शर्करा/पीतवस्त्र	घृत/चित्रवस्त्र	तैल/कृष्णवस्त्र	तैल/नीलवस्त्र	तैल/कृष्णवस्त्र
पुष्पं	रक्तकमल	श्वेतपुष्प	रक्तमल	सर्वपुष्प	पीतपुष्प	श्वेतपुष्प	कृष्णपुष्प	कृष्णपुष्प	धूम्रपुष्प
जपसंख्या	7000	11000	10000	4000	19000	16000	23000	18000	17000

शुभाशुभयोग

शुभयोग

वार	रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योग
तिथि			३,८,१३	२,७,१२	५,१०,१५	१,६,११	४,९,१४	सिद्धि
	१,६,११	२,७,१२	१,६,११	३,८,१३	४,९,१४	२,७,१२	५,१०,१५	अमृत
नक्षत्र	मूल	श्र	उ.भा	कृ	पुन	पू.फा	स्वा	सिद्धि
	हस्त	मृग	अश्वि	अनु	पुष्य	रेव	रोहि	अमृतसिद्धि
	ह,मू.	श्र,रो,मृ	अ.कृ.	रो,अनु,	रे,अनु,अ	रे,अनु,अ	श्र,रो	सर्वार्थ
	३उ,अ,पु	पु,अनु	आ,उ.भा	ह,कृ,मृ	पुन,पु	पुन,श्र	स्वाती	सिद्धि
	पुन,पु,मू							अमृत
	ह	रो	मू	मृ	उ.फा	श्र	म	अमृत
	श्र	पुन	मू	पू.फा	उ.भा	स्वा	कृ	शुभ

अशुभयोग

वार	रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योग
तिथि	१२	११	५	३	६	८	९	दग्ध
	१२	६	७	८	९	१०	११	हुताशन
	४	६	७	२	८	९	७	विष
	१२	११	१०	९	८	७	६	क्रकच
	७			१				संवर्त
नक्षत्र	मघा	विशा	आर्द्रा	मूल	कृत्ति	रोहि	हस्त	यमघंट
	विशा	पू.आ	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उ.फा	उत्पात
	अनु	उ.आ	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	मृत्यु
	ज्येष्ठा	अश्वि	पू.भा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	काण
	म,ध	मू.वि	कृ,रो	पू.आ,पुन	उ.आ,अश्वि	रो,अनु	श्र, शत	यमदष्ट
	भर	चित्रा	उ.आ	धनि	उ.फा	ज्येष्ठा	रेव	दग्ध
ति-न	(५-ह)	(६-मृ)	(७-अ)	(८-अनु)	(९-न)	(१०-रे)	(११-रो)	विष
	(५-कृ)	(२-चि)	(१५-रो)	(७-भ)	(१३-अनु)	(६-श्र)	(८-रे)	हालाहल

प्रयाणार्थ आनंददियोगाः

रवि	चंद्र	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योगाः	फल
अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	आनंद	सुख
भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	कालदंड	नाश
कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उभा	धूम्र	ताप
रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	प्रजापति	सौभा
मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	सौम्य	सौख्य
आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	भर	ध्वांक्ष	दुःख
पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उभा	कृत्ति	ध्वज	लाभ
पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	श्रीवत्स	सुख
आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	वज्र	क्षय
मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मुद्गर	दुःख
पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उभा	कृत्ति	पुन	छत्र	सुख
उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	मंत्र	हर्ष
हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	मानस	सौभा
चित्रा	ज्ये	अभि	पूषा	भर	आर्द्रा	मघा	पद्म	धन
स्वाती	मू	श्रव	उभा	कृत्ति	पुन	पूफा	लंबक	ध.ना
विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	उत्पात	रोग
अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	मृत्यु	नाश
ज्ये	अभि	पूषा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	काण	क्लेश
मू	श्रव	उ.भा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	सिद्धि	सिद्धि
पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	शुभ	शुभ
उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	अमृत	सुख
अभि	पूषा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	मुसल	व्यय
श्रव	उभा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	गद	नाश
धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	मातंग	लाभ
शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	राक्षस	कलह
पूषा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	चर	सिद्धि
उभा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	स्थिर	लाभ
रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	वर्धमान	सुख

प्रातःसंकल्पगद्यम्

लौकिक वैदिक भेदभिन्न वर्णात्मक ध्वन्यात्मक अशेषशब्दार्थ ऋगादिसर्ववेदार्थ विष्णुमन्त्रार्थ पुरुषसूक्तार्थ वासुदेवद्वादशाक्षर-मन्त्रान्तर्गत आद्य अष्टाक्षरार्थ श्रीमन्नारायणाष्टाक्षरमन्त्रार्थ वासुदेवद्वादशाक्षरमन्त्रान्तर्गत अन्त्यचतुरक्षरार्थ व्याहृत्यर्थ मातृकामन्त्रार्थ प्रणवोपासकानां, पापाविद्ध दैत्यपूगाविद्ध श्रीविष्णुभक्त्यादि अनन्तगुणपरिपूर्ण, रमाव्यतिरिक्त पूर्वप्रसिद्धव्यतिरिक्त अनन्तवेदप्रतिपाद्य-मुख्यतम, अनन्तजीवनियामक, अनन्तरूपभगवत्कार्यसाधक परमदयालु क्षमासमुद्र भक्तवत्सल भक्तापराधसहिष्णु श्रीमुख्यप्राणावतार-भूतानां, अज्ञज्ञानार्थि ज्ञानयोग्य भगवत्कृपापात्रभूत सल्लोककृपालु श्रीब्रह्मरुद्राद्यर्थितभगवदाज्ञां शिरसि परमादरेण अनर्घ्यशिरोरत्नवत् निधाय, तथा अशेषदेवताप्रार्थनां हारवत् हृदि निधाय सर्वस्वकीयसज्जनानुग्रहेच्छया कर्मभुवि अवतीर्णानां, तथा अवतीर्य सकलसच्छास्त्रकर्तृणां, सर्वदुर्मतभङ्गकानां, अनादितः सत्सम्प्रदायपरम्पराप्राप्तश्रीमद्वैष्णवसिद्धान्तप्रतिष्ठापकानां, अत एव भगवत्परमानुग्रहपात्रभूतानां, सर्वदा भगवदाज्ञया भगवत्सन्निधौ पूज्यानां, तथा भगवता दत्तवराणां, द्वात्रिंशलक्षणोपेतानां, तथा समग्रगुरुलक्षणोपेतानां, असंशयानां, प्रसादमात्रेण स्वभक्ताशेषसंशयच्छेत्तृणां, प्रणवाद्यशेषवैष्णवमन्त्रोद्धारकाणां, सर्वदा सर्ववैष्णवमन्त्रजापकानां, संसिद्धसप्तकोटिमहामन्त्राणां, भगवति भक्त्यतिशयेन भगवदुपासनार्थ स्वेच्छया गृहीतरूपाणां, तत्र तत्र पृथक् पृथक् भगवतः अनन्तरूपेषु पृथक् पृथक् वेदोक्त, तदनुक्त भारतोक्त, तदनुक्त सम्प्रदायागत स्वेतर स्वाभिन्नतया अपि अशेषशक्तिविशेषाभ्यां पृथग्व्यवहारविषय, सर्वसामर्थ्योपेत, निरवधिकानन्तानवद्यकल्याणगुणपरिपूर्ण अनन्तगुणोपसंहर्तृणां, तथा वेदोक्तसर्वक्रियोपसंहर्तृणां, एवं अनन्तरूपावयवगुणक्रियाजात्यवस्था विशिष्टभगवदुपासकानां, परमदयालूनां, क्षमासमुद्राणां, भक्तवत्सलानां, भक्तापराधसहिष्णूनां, स्वभक्तान् दुर्मार्गात् उद्धृत्य सन्मार्गस्थापकानां, स्वभक्त मां उद्दिश्य भगवतः पुरः परमदयालो क्षमासमुद्र भक्तवत्सल भक्तापराधसहिष्णो दीनं दूनं अनाथं शरणागतं एनं उद्धर इति विज्ञापनकर्तृणां, सर्वज्ञशिरोमणीनां, अशेषगुर्वन्तर्यामिणां, सदा भगवत्पराणां, भगवतः अन्यत्र सर्ववस्तुषु मनस्सङ्गरहितानां, सर्वत्र सर्वदा सर्वाकार सर्वाधार सर्वाश्रय सर्वोत्पादक सर्वपालक सर्वसंहारक सर्वनियामक सर्वप्रेरक सर्वप्रवर्तक सर्वनिवर्तक यथायोग्य सर्वज्ञानाज्ञानबन्धमोक्षप्रद सर्वसत्ताप्रद सर्वशब्दवाच्य सर्वशब्दप्रवृत्तिनिमित्त सर्वगुणातिपरिपूर्णतम सर्वदोषातिदूर सर्वाचिन्त्य सर्वोत्तम सर्वेश्वर सर्वात्यन्तविलक्षण स्वगतभेदविवर्जितत्वादिना भगवद्गुणानां, अभिमानादिसर्वदोषदूराणां, असूयेर्ष्याद्यशेषमनोदोषनिवर्तकानां, नित्यापरोक्षीकृतरमायुक्ताशेषभगवद्रूपाणां, अत एव विलीनाशेषप्रकृतिबन्धानां, अत एव दूरोत्सारित अशेषानिष्टानां, अत एव अशेषभक्ताशेष अनिष्टनिवर्तकानां, प्रणवोपासकानां, अस्मदादिगुरुणां श्रीमदानन्दतीर्थश्रीमच्चरणानां अन्तर्यामिन् अनिरुद्ध-प्रद्युम्न-सङ्कर्षण- वासुदेवात्मक, श्रीमध्वल्लभ श्रीलक्ष्मीवेदव्यासात्मक, अण्डस्थित अनन्तरूपावयव-गुण-क्रिया-जात्यवस्थाविशिष्ट रमायुक्त क्षीराब्धिशेषशायि श्रीपद्मनाभात्मक, अण्डाद् बहिरभिव्यक्त शुद्धसृष्टित्वेन अभिमत श्रीचतुर्मुख मुख्यप्राणो-पास्यत्वाद्यनेकप्रयोजनक अनन्तानन्तरूपमूलभूत तथा अशेषजगत्पालनप्रयोजनक शान्तिपति अनिरुद्धमूलभूत तथा अशेषजगत्सृष्टिप्रयोजनक कृतिपति प्रद्युम्नमूलभूत तथा अशेषजगत्संहारप्रयोजनक जयापति सङ्कर्षणमूलभूत तथा स्वस्वसमग्रयोग्यताभिज्ञ परमानुग्रहशील भगवत्प्रेरितचतुर्मुखादिसद्गुरूपदिष्ट स्वस्वयोग्यभगवद्रूपगुणोपासनया सञ्जात स्वस्वयोग्यभगवद्रूपविशेषदर्शनभोगाभ्यां विनष्टानिष्टसञ्चितप्रारब्धलक्षणाशेषकर्मणां, स्वस्वयोग्यतानुसारेण सम्पूर्णसाधनानां, पूर्वकल्पे ब्रह्मणा सह विरजानदीस्नानेन त्यक्तलिङ्गानां, तथा विनष्टावशिष्टेष्ट अशेषप्रारब्धकर्मणां, प्रलयकाले भगवदुदरे वसतां आनन्दमात्रवपुषां, तदनुभवरहितानां, स्वस्वयोग्यभगवद्रूपविशेषध्यानरतानां, सृष्टिकाले भगवदुदराद् बहिर्गतानां, श्रीश्वेतद्वीपदर्शनं निमित्तीकृत्य प्रधानावरणभूत स्वेच्छापसरणेन स्वस्वयोग्यानन्दाविर्भावलक्षण मुक्तिप्रदानप्रयोजनक मायापति श्रीवासुदेवात्मक लक्ष्म्यात्मक प्रलयाब्धिस्थ श्रीवटपत्रशायि अशेषजगदुदर अशेषमुक्तनाभिदेशोर्ध्वभाग-कुक्ष्याख्यदेश त्रिविधाशेषसंसारि नाभिदेश अशेषतमःपतितनाभ्यधोभागदेश श्रीभूम्यालिङ्गित कालादिचेष्टक परमाण्वादि अशेषकालावयव सृष्ट्यादिकर्तृशेषनामक परमपुरुषनामक श्रीचतुर्मुखमुख्यप्राणोपासितचरण अनिरुद्धादिचतुरूपात्मक गायत्रीनामक सवितृनामक रूपविशेषात्मक व्याप्त रूप बृहच्छरीर शून्याभिध कालाभिध केवलाभिध ब्रह्माभिध अनन्ताभिध रूपविशेषात्मक निरुपचरित मूलरूप निरुपचरितव्याप्तप्रतिपाद्य अनन्ततेजःपुञ्ज तादृशरमायुक्तरूपविशेषात्मक, गायत्री भूत वाक् पृथिवी शरीर हृदय भेदेन षड्विध गायत्रीनामक लोक-वेद-समीर-रमान्तर्गत प्रणवाख्य तुरीयपादोपेत गायत्रीपादचतुष्टयप्रतिपाद्य, वैकुण्ठस्थित अनन्तासनस्थित श्वेतद्वीपस्थित सर्वजीवस्थितरूपभेदेन चतुरूपात्मक, देहव्याप्त देहान्तर्यामि, जीवव्याप्त जीवन्तर्यामि रूपभेदेन चतुरूपात्मक, निरुपचरितसर्ववागर्थप्रतिपादक, श्रीदेव्यादिरमारूपाष्टकाभिमन्यमान चक्रशङ्ख वराभययुक्तहस्तचतुष्टयोपेत, प्रदीपवर्ण सर्वाभरणभूषित विश्वादिभगवद्रूपाष्टकप्रतिपादक अकाराद्यष्टाक्षरात्मक श्रीमत्प्रणवाद्यष्टमहामन्त्रप्रतिपाद्य अष्टरूपात्मक मन्त्राध्यायोक्तभूवराहाद्यशेष वैष्णवमन्त्रप्रतिपाद्य भूवराहाद्यशेषरूपविशेषात्मक रमादिमन्त्रप्रतिपाद्य रमादिनिष्ट रमादिनामक रूपविशेषात्मक श्रीलक्ष्मीनृसिंहात्मक परमदयालो क्षमासमुद्र भक्तवत्सल भक्तापराधसहिष्णो देशकालाधिपते देहेन्द्रियाधिपते सूर्यवंशध्वज रघुकुलतिलक लक्ष्मणभरतशत्रुघ्नाग्रज श्रीहनुमदुपासितचरण सीतापते श्रीरामचन्द्र त्वदाज्ञया त्वत्प्रसादात् त्वत्प्रेरणया त्वत्प्रीत्यर्थं त्वां उद्दिश्य त्वां अनुस्मरन्नेव त्वदाज्ञया नियतेन मन्नियामकेन सत्ताप्रद वायुनामक चेष्टाप्रद प्राणनामक धारणाप्रद धर्मनामक मुक्तिप्रद भक्तिनामकरूपविशेषैः मद्हृदि स्थितेन, परमदयालुना, क्षमासमुद्रेण, भक्तवत्सलेन, भक्तापराधसहिष्णुना, सर्वस्वामिना, सर्वप्रेरकेण, सर्वतात्विकदेवताप्रेरकेण, सर्वतात्विक असुरभङ्गकेन, तथा तत्प्रेरणाप्रयुक्ताशेषदुर्मतभङ्गकेन अत एव प्रभङ्गनशब्दवाच्येन, प्रतिदिनं प्रतिक्षणं बुद्धिशोधकेन सर्वकर्मकर्त्रा सर्वकर्मकारयित्रा सर्वकर्मस्वामिना सर्वकर्मसमर्पकेण सर्वकर्मफलभोक्त्रा सर्वकर्मफलभोजयित्रा सर्वकर्मप्रेरकेण सर्वकर्मोद्बोधकेन सर्वकर्मशुद्धिप्रदेन सर्वकर्मसिद्धिप्रदेन सर्वकर्मनिष्ठेन सर्वकर्मसाक्षिणा सर्वकर्मनिष्ठभगवद्रूपोपासकेन अशेषजीवनिःसंख्य अनादिकालीनधर्माधर्मद्रष्टृ स्वेच्छया उद्बोधकेन तत्पाचक कपिलोपासकेन रमाव्यतिरिक्त पूर्वप्रसिद्धव्यतिरिक्त अनन्तवेदप्रतिपाद्यमुख्यतम अनन्तगुणपूर्णं सर्वदोषदूरेण त्वच्चित्ताभिज्ञेन त्वच्चित्तानुसारिचित्तेन त्वत्परमानुग्रहपात्रभूतेन मद्योग्यताभिज्ञेन श्रीभारतीरमणेन रुद्राद्यशेषदेवतोपासितचरणेन मम सर्वास्ववस्थासु चित्रधा विचित्रधा त्वदुपासकेन श्रीमुख्यप्राणेन प्रेरितः सन्

त्वत्संस्मृतिपूर्वकं शयनात् समुत्थाय अद्यतनं स्ववर्णाश्रमोचितं देशकालावस्थोचितं नित्यनैमित्तिककाम्यभेदेन त्रिविधं त्वत्पूजात्मकं कर्म यथाशक्ति यथाज्ञप्ति यथावैभवं करिष्ये ।

मदाज्ञाकारिभिः विद्यासम्बन्धिभिः देहसम्बन्धिभिश्च त्वदीयैः अशेषजनैः त्वत्सर्वकर्तृत्व कारयितृत्वाद्यनुसन्धानपूर्वकं कारयिष्ये च ।

इति श्रीराघवेन्द्राख्ययतिना कृतमञ्जसा ।
प्रातःसंकल्पगद्यं स्यात् प्रीत्यै माधवमध्वयोः ॥

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

पितृतर्पण

(दक्षिणाभिमुख होऊन अपसव्याने अंगुष्ठमूलातून तर्पण द्यावेत.)

* ज्यांचे वडील मृत झालेत अशांनीच फ़क्त तर्पण द्यावेत. * मृतव्यक्तीलाच फ़क्त तर्पण द्यावेत. * आई जीवंत असल्यास क्र.५व६ मधील व्यक्ती मृत असली तरी त्यांना तर्पण देऊनये. * याचप्रमाणे संख्या क्र. ८ मधील व्यक्ती हयात असेल तर सं.क्र.९ व१० मृत असले तरी त्यांना तर्पण नाही. आणि सं.क्र. ११ जीवंत असून क्र.१२ व १३ मृत असले तरी त्यांना तर्पण देऊनये. * दर्शाचे दिवशी सं.क्र. १ ते १३ पर्यंत मात्र तिळासहित पाण्याने तर्पण द्यावेत.* दर रोज ब्रह्मयज्ञांगासाठी सर्व तर्पण पाण्याने द्यावेत.

* पक्षमासात (पितृपंधरवड्यात) १५ दिवस हे सर्व तर्पण तिळासहित पाण्याने द्यावेत.

* तिळतर्पण दिले असता रात्री भोजन करू नये.

१) अस्मत् पितरं.....(वडील) (नारायण) शर्माणं.....(काश्यप) गोत्रं वस्वतर्गत भारतीरमणमुख्यप्राणांतर्गत प्रद्युम्नं स्वधा नमः तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि -

२) अस्मत् पितामहं (वडीलांचे वडील,आजोबा)	शर्माणं	गोत्रं	रुद्रां	संक्षरणं	तर्पयामि ३
३) अस्मत् प्रपितामहं (वडीलांचे आजोबा)	शर्माणं	गोत्रं	आदित्यां	वासुदेवं	तर्पयामि ३
४) अस्मन्मातरं (आई उदा भागीरथी दां)	दां	गोत्रां	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि ३
५) अस्मत्पितामही (वडीलांची आई)	दां	गोत्रां	रुद्रां	संक्षरणं	तर्पयामि ३
६) अस्मत्प्रपितामही (वडीलांच्या आईची आई)	दां	गोत्रां	आदित्यां	वासुदेवं	तर्पयामि ३
७) अस्मत्सापत्न मातरं (सावत्र आई)	दां	गोत्रां	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि ३
८) अस्मन्मातामहं (आईचे वडील)	शर्माणं	गोत्रं	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि ३
९) अस्मन्मातुः पितामहं (आईचे आजोबा)	शर्माणं	गोत्रं	वस्वं	संक्षरणं	तर्पयामि ३
१०) अस्मन्मातुः प्रपितामहं (आईचे पणजोबा)	शर्माणं	गोत्रं	आदित्यां	वासुदेवं	तर्पयामि ३
११) अस्मन्मातामही (आईची आई)	दां	गोत्रां	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि ३
१२) अस्मन्मातुः पितामही (आईची आजी)	दां	गोत्रां	रुद्रां	संक्षरणं	तर्पयामि ३
१३) अस्मन्मातुः प्रपितामही (आईची पणजी)	दां	गोत्रां	आदित्यां	वासुदेवं	तर्पयामि ३
१४) अस्मत्पत्नी (बायको)	दां	गोत्रां	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि ३
१५) अस्मत्सुतं (पुत्र)	शर्माणं	गोत्रं	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १
१६) अस्मद्भ्रातरं (भाऊ)	शर्माणं	गोत्रं	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १
१७) अस्मत्पितृव्यं (वडिलांचे भाऊ)	शर्माणं	गोत्रं	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १
१८) अस्मन्मातुलं (मामा)	शर्माणं	गोत्रं	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १
१९) अस्मद्दुहितरं (मुलगी) (सभर्तकां,ससुनां)	दां	गोत्रां	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १
२०) अस्मद्भगिनीं (बहीण)	दां	गोत्रां	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १
२१) अस्मत्पितृष्वसारं (आत्या)	दां	गोत्रां	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १
२२) अस्मन्मातृष्वसारं (मावशी)	दां	गोत्रां	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १
२३) अस्मत्श्वशुरं (सासरे)	शर्माणं	गोत्रं	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १
२४) अस्मद्गुरुं (गायत्री मंत्रोपदेशक)	शर्माणं	गोत्रं	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १
२५) अस्मदाचार्यं (विद्या गुरु)	शर्माणं	गोत्रं	वस्वं	प्रद्युम्नं	तर्पयामि १

ये के चास्मत् कुले जाता अपुत्रा गोत्रिणो मृताः ।

ते गृह्णंतु मया दत्तं सूत्रनिष्पीडनोदकम् ॥

यस्य स्मृत्या.....। अनेन ब्रह्मयज्ञांग (दर्श महालय) तर्पणेन श्री मज्जनार्दन वासुदेव प्रीयतां प्रीतो भवतु

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

संक्षिप्त स्नान संकल्प

आचम्य, प्राणानायम्य, देशकालौ स्मृत्वा, एवं गुणविशेषणविशिष्टायां शुभतिथौ अस्मद्गुर्वन्तर्गत-परमगुर्वन्तर्गत-समस्तगुरुदेवतान्तर्गत-भारतीरमणमुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यकूर्मादि अनन्तावतारात्मक-निर्दोष, अनन्तकल्याणगुणपूर्णसीतापतिश्रीमूलरामदिविजय रामवेदव्यासादि-रूपात्मक-भैष्मीसत्यासमेतश्रीकृष्णात्मक-एतन्मासनियामक-अनिरुद्धादित्युर्मुर्त्यात्मक-बिम्बमूर्तिप्रेरणया बिम्बमूर्तिप्रीत्यर्थं,

क्षीरसागरादिसप्तसागराणां तथा सार्धत्रिकोटितीर्थानां तदभिमानिदेवतानां, बुधवरुणांतर्गत भारतीरमणमुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यत्रिविक्रमनरनारायणादि रूपाणां, स्मरणपूर्वकं तानि तीर्थानि तदभिमानिदेवताश्च, तन्नियामकभगवद्रूपाणि च अस्मिन् जले आवाहयिष्ये । ततः तत्सन्निधानोपेते अस्मिन् जलाशये स्नानं च करिष्ये ।

योऽसौ सर्वगतो देवः चित्स्वरूपो निरंजनः ।

स एव द्रवरूपेण गंगांभो नात्र संशयः ॥

नंदिनी नलिनी सीता मालती च मलापहा ।

विष्णुपादाब्जसंभूता गंगा त्रिपथगामिनी ॥

भागीरथी भोगवती जाह्नवी त्रिदशेश्वरि ।

द्वादशैतानि नामानि यत्र यत्र जलाशये ॥

स्नानकाले पठेन्नित्यं तत्र तत्र वसाम्यहम् ।

गंगा गंगेति यो ब्रूयात् योजनां शतैरपि ।

मुच्यते सर्वपापेभ्यः विष्णुलोकं स गच्छति ॥

गंगा सिंधु सरस्वती च यमुना गोदावरी नर्मदा

कृष्णा भीमरथी च फल्गु सरयू श्रीगंडकी गोमती ।

कावेरी कपिला प्रयाग विनता नेत्रावतीत्यादयो

नद्यः श्रीहरिपादपंकजभवाः कुर्वन्तु नो मंगलम् ॥ इति स्नात्वा

स्नानकरताना सर्वनदी सरोवर तीर्थ सागर अशा समस्त जलराशी ह्या भगवंताच्या नाडीतूनच जन्मले असून त्याच्या नाडीतच आश्रय घेतला आहे. असे चिन्तन करित आपल्या हृदयातील बिंबमूर्ति नारायणाला अभिषेक घालतो असे अनुसंधान पूर्वक स्नान करावे. नंतर अर्घ्य प्रदान करावे.

अर्घ्यप्रदान- नमः कमलनाभाय नमस्ते जलशायिने ।

नमस्तेऽस्तु हृषीकेश गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ (विष्णु)

एहि सूर्य सहस्रांशो तेजोराशे जगत्पते ।

अनुकंपय मां भक्त्या गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ (सूर्य)

ब्रह्मदंडसमुद्भूते पूर्णचन्द्रनिभानने ।

त्रैलोक्यवंदिते गंगे गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ (गंगा)

अनेन स्नानकर्मणा भगवान् समस्तगुर्वन्तर्गत तत्त्वाभिमानिदेवतांतर्गत श्रीमद्भारतीरमण-मुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यत्रिविक्रमनरनारायणाद्यभिन्न श्रीलक्ष्मीपति बिंबमूर्तिः नारायणः प्रीयताम् प्रीतो वरदो भवतु

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥